

Brusel 4. září 2025
(OR. en)

12461/25
ADD 2

Interinstitucionální spis:
2025/0810 (NLE)

COLAC 138
POLCOM 222
SERVICES 54
FDI 49

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	3. září 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Předmět:	PŘÍLOHA návrhu ROZHODNUTÍ RADY o uzavření Dohody o strategickém partnerství v oblasti politiky, hospodářství a spolupráce mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Spojenými státy mexickými na straně druhé jménem Evropské unie

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 810 annex.

Příloha: COM(2025) 810 annex

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 3.9.2025
COM(2025) 810 final

ANNEX 1 – PART 2/4

PŘÍLOHA

návrhu ROZHODNUTÍ RADY

o uzavření Dohody o strategickém partnerství v oblasti politiky, hospodářství a spolupráce mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Spojenými státy mexickými na straně druhé jménem Evropské unie

ČÁST III¹

OBCHOD A INVESTICE

KAPITOLA 1

OBEČNÁ A INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

ODDÍL A

Obečná ustanovení

ČLÁNEK 1.1

Zřízení oblasti volného obchodu

Strany na základě této části dohody zřizují zónu volného obchodu v souladu s článkem XXIV GATT 1994 a článkem V GATS.

¹ Pokud ustanovení obsahuje odkaz na jiný článek, aniž by byla upřesněna část této dohody, v níž se uvedený článek nachází, předpokládá se, že uvedený článek je v části III dohody.

ČLÁNEK 1.2

Cíle

Cílem této části dohody je:

- a) rozšíření a diverzifikace obchodu se zbožím mezi stranami v souladu s článkem XXIV GATT 1994 prostřednictvím snížení nebo odstranění cel a necelních překážek obchodu;
- b) usnadnění obchodu se zbožím, zejména prostřednictvím ustanovení týkajících se cel a usnadnění obchodu, norem, technických předpisů a postupů posuzování shody, jakož i sanitárních a fytosanitárních opatření, při současném zachování práva každé strany regulovat na svém území a dosahovat cílů veřejné politiky;
- c) liberalizace obchodu službami v souladu s článkem V GATS;
- d) vytvoření rámce, který povede ke zvýšení investičních toků tím, že poskytne transparentní, stabilní a předvídatelná pravidla upravující podmínky pro zakládání podniků a související pohyb kapitálu a zaručí vhodnou rovnováhu mezi liberalizací a ochranou investic a právem každé strany regulovat za účelem dosažení legitimních politických cílů;

- e) zřízení systému soudů pro investice s cílem řešit spory mezi investorem a státem účinným, nestranným a předvídatelným způsobem;
- f) účinné a oboustranné otevírání trhů stran s veřejnými zakázkami;
- g) podpora inovací a kreativity zajištěním přiměřené a účinné ochrany práv duševního vlastnictví v souladu s platnými mezinárodními závazky mezi stranami a rovnováhy mezi touto ochranou a veřejným zájmem;
- h) vedení obchodních a investičních vztahů mezi stranami v souladu se zásadou volné a nenarušené hospodářské soutěže;
- i) podpora udržitelného rozvoje a rozvoje mezinárodního obchodu způsobem, který přispívá k udržitelnému rozvoji a zahrnuje hospodářský rozvoj, sociální rozvoj a ochranu životního prostředí;
- j) vytvoření účinného, spravedlivého a předvídatelného mechanismu řešení sporů pro řešení sporů mezi stranami týkajících se výkladu nebo uplatňování této části dohody.

ČLÁNEK 1.3

Obecně použitelné definice

Není-li stanoveno jinak, pro účely této části dohody se rozumí:

- a) „obecně závazným správním rozhodnutím“ správní rozhodnutí nebo výklad, který se vztahuje na všechny osoby a skutkové situace, které obecně spadají do oblasti působnosti daného správního rozhodnutí nebo výkladu, a který stanoví normu chování, avšak nezahrnuje:
 - i) nález ani rozhodnutí ve správním či kvazisoudním řízení, které se vztahují na konkrétní osobu, zboží nebo službu druhé strany v konkrétním případě, nebo
 - ii) jiné rozhodnutí o určitému aktu či postupu;
- b) „Dohodou o zemědělství“ Dohoda o zemědělství uvedená v příloze 1A Dohody o WTO;
- c) „zemědělským zbožím“ výrobek nebo produkt uvedený v příloze 1 Dohody o zemědělství;
- d) „opravami a údržbou letadel, během nichž je letadlo staženo z provozu,“ opravy a údržba, jež jsou prováděny na letadle nebo části letadla v době, kdy je staženo z provozu, a nezahrnují běžnou údržbu;

- e) „antidumpingovou dohodou“ Dohoda o provádění článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994, obsažená v příloze 1A Dohody o WTO;
- f) „službami v oblasti počítačového rezervačního systému“ služby poskytované prostřednictvím počítačových systémů, které obsahují informace o letových řádech leteckých dopravců, dostupnosti míst, tarifech a pravidlech tarifů, jejichž pomocí lze provést rezervaci nebo vystavit letenky;
- g) „clem“ jakákoli cla nebo poplatky jakéhokoli druhu, včetně jakékoli přirážky k dani nebo příplatku, jež se ukládají při dovozu zboží nebo v souvislosti s ním. Nezahrnuje však žádné:
 - i) poplatky rovnající se vnitrostátní dani ukládané v souladu s článkem 2.3;
 - ii) antidumpingové nebo vyrovnávací² clo uplatňované v souladu s GATT 1994, antidumpingovou dohodou a případně Dohodou o subvencích a vyrovnávacích opatřeních;
 - iii) poplatky ani jiné odvody ukládané na dovoz zboží nebo v souvislosti s ním, jehož výše je omezena na přibližné náklady na poskytnuté služby, a

² Pro upřesnění je třeba uvést, že definicí cla nejsou dotčena práva a povinnosti stran podle kapitoly 5 (Nápravná opatření v oblasti obchodu).

- iv) prémie nabízené nebo vybrané u dováženého zboží vyplývající z nabídkového řízení schváleného pro správu celních kvót podle dodatku 2-A-4 (Mexické celní kvóty);
- h) „Dohodou o celní hodnotě“ Dohoda o provádění článku VII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994, obsažená v příloze 1A Dohody o WTO;
- i) „dny“ kalendářní dny včetně víkendů a svátků;
- j) „DSU“ Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů, uvedené v příloze 2 Dohody o WTO;
- k) „podnikem“ každý právní subjekt řádně založený nebo jinak organizovaný podle platného práva za účelem zisku nebo z jiného důvodu, v soukromém nebo veřejném vlastnictví, včetně jakékoli korporace, trustu, partnerství, společného podniku, podniku jednotlivce nebo sdružení;
- l) výrazem „stávající“ účinný ke dni vstupu této dohody v platnost;
- m) „volně směnitelnou měnou“ měna, s níž se v široké míře obchoduje na mezinárodních devizových trzích a široce se používá v mezinárodních transakcích;

- n) „GATS“ Všeobecná dohoda o obchodu službami uvedená v příloze 1B Dohody o WTO;
- o) „GATT 1994“ Všeobecná dohoda o clech a obchodu 1994 uvedená v příloze 1A Dohody o WTO;
- p) „zbožím“ materiály i produkty;
- q) „zbožím strany“ domácí zboží, jak je chápáno v GATT 1994, včetně zboží pocházejícího z této strany;
- r) „službami pozemního odbavování“ poskytování zastoupení, správy a dozoru na letišti na základě honoráře nebo smlouvy, odbavení cestujících, manipulace se zavazadly, služeb na rampě, stravování³, manipulace s leteckým nákladem a poštou, dodávek paliva do letadla, servisu a čištění letadla, pozemní dopravy a letového provozu, správy posádky a letového plánování; nezahrnuje však odbavování vlastními silami, bezpečnost, traťovou údržbu, opravy a údržbu letadel a provoz či řízení základní centralizované letištní infrastruktury, jako jsou odmrazovací zařízení, systémy pro distribuci pohonných hmot, systémy odbavování zavazadel a pevné dopravní systémy uvnitř letiště;
- s) „harmonizovaným systémem“ nebo „HS“ Harmonizovaný systém popisu a číselného označování zboží, včetně všeobecných pravidel pro výklad harmonizovaného systému a poznámek k třídám, kapitolám a položkám a jejich změn;

³ S výjimkou přípravy potravin.

- t) „opatřením“ jakýkoli právní předpis, nařízení, pravidlo, postup, rozhodnutí, správní opatření, požadavek nebo praxe⁴;
- u) „státním příslušníkem“ fyzická osoba, která má státní příslušnost jednoho z členských států Evropské unie nebo Mexika podle jejich příslušných právních předpisů nebo která má trvalý pobyt ve straně;
- v) „fyzickou osobou“⁵:
 - i) v případě Evropské unie osoba, která má státní příslušnost jednoho z členských států Evropské unie v souladu s jejími právními předpisy⁶, a
 - ii) v případě Mexika osoba, která má státní příslušnost Mexika podle jeho právních předpisů;

fyzická osoba, která je občanem Mexika a má státní příslušnost jednoho z členských států Evropské unie, se považuje výhradně za fyzickou osobu té strany, jejíž státní příslušnost je dominantní či nejpřesněji odpovídá skutečnosti;

⁴ Pro upřesnění je třeba uvést, že pojem „opatření“ zahrnuje i nečinnost.

⁵ Tato definice se použije pro účely kapitol 10 až 19.

⁶ Definice fyzických osob Evropské unie zahrnuje rovněž fyzické osoby s trvalým pobytem v Lotyšské republice, jež nejsou občany Lotyšské republiky ani jiného státu, ale které mají podle právních předpisů Lotyšské republiky nárok na získání pasu neobčana.

- w) „OECD“ Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj;
- x) „původním zbožím“ zboží, které splňuje podmínky původu podle kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu);
- y) „osobou“ fyzická osoba nebo podnik;
- z) „osobou strany“ státní příslušník nebo podnik strany;
- aa) „preferenčním sazebním zacházením“ celní sazba použitelná na původní zboží podle článku 2.4 (Odstraňování nebo snižování cel);
- bb) „Dohodou o ochranných opatřeních“ Dohoda o ochranných opatřeních v příloze 1A Dohody o WTO;
- cc) „Dohodou o subvencích a vyrovnávacích opatřeních“ Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních uvedená v příloze 1A Dohody o WTO;
- dd) „prodejem a marketingem leteckých přepravních služeb“ možnost, aby letecký dopravce bez omezení prodával své letecké přepravní služby a obchodoval s nimi, včetně všech aspektů obchodování, jako je průzkum trhu, inzerce a distribuce, přičemž tyto činnosti nezahrnují tvorbu cen leteckých přepravních služeb ani příslušných podmínek;
- ee) „poskytovatelem služeb“ osoba, která poskytuje službu nebo usiluje o její poskytování;

- ff) „Dohodou o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření“ Dohoda o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření uvedená v příloze 1A Dohody o WTO;
- gg) „státním podnikem“ podnik, který je vlastněn nebo kontrolován jednou ze stran;
- hh) „Dohodou o technických překážkách obchodu“ Dohoda o technických překážkách obchodu uvedená v příloze 1A Dohody o WTO;
- ii) „územím“ území, na které se vztahuje tato dohoda podle článku 2.2 (Územní působnost) části IV této dohody;
- jj) „třetí zemí“ země nebo území, na které se nevztahuje územní působnost této dohody;
- kk) „Dohodou TRIPS“ Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví uvedená v příloze 1C Dohody o WTO;
- ll) „Vídeňskou úmluvou o smluvním právu“ Vídeňská úmluva o smluvním právu, uzavřená ve Vídni dne 23. května 1969;
- mm) „WTO“ Světová obchodní organizace a
- nn) „Dohodou o WTO“ Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace, uzavřená v Marrákeši dne 15. dubna 1994.

ČLÁNEK 1.4

Vztah k Dohodě o WTO

Strany potvrzují svá práva a povinnosti, jež pro ně vzájemně vyplývají podle Dohody o WTO.

ČLÁNEK 1.5

Odkazy na právní předpisy a jiné dohody

1. Není-li uvedeno jinak, jakýkoli odkaz v této části dohody na právní předpisy, ať už obecně, nebo odkazem na konkrétní zákon, nařízení nebo směrnici, se považuje za odkaz na právní předpisy ve znění pozdějších předpisů.
2. Není-li uvedeno jinak, má se za to, že odkaz na jiné dohody nebo právní nástroje uvedený v této části dohody v plném rozsahu nebo zčásti zahrnuje:
 - a) související přílohy, protokoly, poznámky pod čarou, výkladové poznámky a vysvětlivky a

- b) následné dohody, jejichž smluvní stranou jsou strany této dohody, nebo změny pro strany závazné, s výjimkou případů, kdy odkaz potvrzuje stávající práva a povinnosti.

ČLÁNEK 1.6

Plnění povinností

1. Každá ze stran přijme veškerá obecná nebo zvláštní opatření potřebná pro plnění povinností podle této části dohody, včetně opatření nezbytných k zajištění jejího dodržování ústředními, regionálními nebo místními orgány veřejné správy či samosprávy, jakož i nevládními subjekty při výkonu pravomocí, které jim byly svěřeny.
2. Pro upřesnění je třeba uvést, že strana může pozastavit práva a povinnosti podle této části dohody, s výjimkou případů stanovených v čl. 2.3 odst. 3 části IV této dohody (Plnění povinností), pouze v případě porušení této části dohody druhou stranou a v souladu s požadavky v ní stanovenými, včetně kapitoly 31 (Řešení sporů).

ODDÍL B

Institucionální ustanovení

ČLÁNEK 1.7

Zvláštní funkce Smíšené rady

1. Při výkonu funkcí, které jsou jí svěřeny v této části dohody, se Smíšená rada skládá na ministerské úrovni ze zástupců strany EU odpovědných za obchodní a investiční záležitosti na jedné straně a ze zástupců Ministerstva hospodářství Mexika na straně druhé nebo jejich zástupců.
2. Smíšená rada může při plnění cílů této části dohody změnit:
 - a) přílohu 2-A (Harmonogram odstraňování cel) a přílohu 2-E (Příslušná opatření týkající se vinařských produktů a lihovin);
 - b) kapitolu 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu), včetně příloh 3-A až 3-D;
 - c) přílohu 10-D (Kodex chování členů tribunálu a odvolacího tribunálu a mediátorů);

- d) příslušné seznamy a harmonogramy Mexika podle čl. 10.12 (Nesouladná opatření a výjimky) odst. 6 a čl. 11.8 (Nesouladná opatření a výjimky) odst. 4;
 - e) přílohy 21-A (Zahrnuté veřejné zakázky Evropské unie) a 21-B (Zahrnuté veřejné zakázky Mexika);
 - f) přílohu 25-B (Seznam zeměpisných označení);
 - g) přílohu 31-A (Jednací řád) a přílohu 31-B (Kodex chování pro členy panelu a mediátory).
3. Smíšená rada může při plnění cílů této části dohody rovněž:
- a) přijímat závazné výklady ustanovení této části dohody;
 - b) přijímat další rozhodnutí, jak je stanoveno v této části dohody, a
 - c) přijímat v rámci výkonu svých funkcí jakákoli jiná opatření, na nichž se strany dohodnou.
4. Veškeré změny uvedené v odst. 2 písm. a) provede každá strana v souladu se svými příslušnými právními postupy ve lhůtě, na které se strany dohodnou.

ČLÁNEK 1.8

Zvláštní funkce Smíšeného výboru

1. Při výkonu funkcí, které jsou mu svěřeny v této části dohody, se Smíšený výbor skládá ze zástupců na vysoké úrovni strany EU odpovědných za obchodní a investiční záležitosti na jedné straně a ze zástupců Ministerstva hospodářství Mexika na straně druhé, v souladu s příslušnými požadavky každé strany nebo jejich zástupců.
2. Smíšený výbor:
 - a) pomáhá Smíšené radě při plnění jejích funkcí týkajících se obchodních záležitostí;
 - b) odpovídá za řádné provádění a uplatňování ustanovení této části dohody a za hodnocení výsledků jejího uplatňování;
 - c) aniž je dotčena kapitola 31 (Řešení sporů), snaží se předcházet rozdíům nebo sporům, které mohou vzniknout při výkladu nebo uplatňování této části dohody, a řešit je;
 - d) dohlíží na práci podvýborů a jiných subjektů zřízených podle této části dohody a
 - e) projednává, jak dále posilovat obchod a investice mezi stranami.

3. Při výkonu svých povinností podle odstavce 2 může Smíšený výbor:
- a) zřizovat další podvýbory a jiné subjekty z těch, které jsou zřízeny v této části dohody, složené ze zástupců stran, přiděluje jim povinnosti v rámci jejich působnosti a rozhoduje o změně funkcí svěřených podvýborům a jiným orgánům, které zřizuje, a rozpouští je;
 - b) doporučit Smíšené radě přijetí rozhodnutí v souladu se specifickými cíli této části dohody, včetně změn uvedených v čl. 1.7 odst. 2 písm. a), nebo taková rozhodnutí přijímá v intervalech mezi zasedáními Smíšené rady, včetně případů, kdy se Smíšená rada nemůže sejít, a
 - c) přijímá v rámci výkonu svých funkcí jakákoli jiná opatření, na nichž se strany dohodnou, nebo podle pokynů Smíšené rady.

ČLÁNEK 1.9

Koordinátoři části III této dohody

1. Každá strana jmenuje koordinátora pro tuto část dohody a uvědomí o tom druhou stranu do šedesáti dnů po vstupu této dohody v platnost.

2. Koordinátoři mohou:

- a) usnadňovat komunikaci mezi stranami o jakékoli záležitosti, na kterou se vztahuje tato část dohody, jakož i o dalších kontaktních místech zřízených na jejím základě;
- b) společně připravovat pořady jednání a provádět veškeré další nezbytné přípravy pro zasedání Smíšené rady a Smíšeného výboru v souladu s tímto článkem a
- c) podle potřeby navazovat na rozhodnutí Smíšené rady a Smíšeného výboru.

ČLÁNEK 1.10

Podvýbory a jiné subjekty části III této dohody

1. Strany zřizují tyto podvýbory a jiné subjekty, které se skládají ze zástupců strany EU na jedné straně a ze zástupců Mexika na straně druhé:

- a) Výbor pro obchod se zbožím;
- b) Podvýbor pro zemědělství;
- c) Podvýbor pro obchod s vínem a lihovinami;
- d) Podvýbor pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu;

- e) Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření;
- f) Společnou pracovní skupinu pro dobré životní podmínky zvířat a antimikrobiální rezistenci;
- g) Podvýbor pro technické překážky obchodu;
- h) Podvýbor pro služby a investice;
- i) Podvýbor pro finanční služby;
- j) Podvýbor pro veřejné zakázky;
- k) Podvýbor pro duševní vlastnictví;
- l) Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj.

2. Není-li v této části dohody stanoveno jinak, použije se článek 1.4 části IV této dohody na podvýbory a jiné subjekty uvedené v odstavci 1.

3. Podvýbory a jiné subjekty uvedené v odstavci 1 mohou vydávat vhodná doporučení v případech stanovených v této části dohody.

4. Doporučení se vydávají na základě vzájemné dohody.

ČLÁNEK 1.11

Vztah k občanské společnosti

1. Každá strana zasedá nejméně jednou ročně se svou domácí poradní skupinou uvedenou v článku 1.7 (Domácí poradní skupiny) části IV této dohody, aby projednala záležitosti týkající se uplatňování této části dohody.
2. Pokud Smíšená rada nebo Smíšený výbor zasedá ve složení pro obchod, svolá zasedání Fóra občanské společnosti uvedeného v článku 1.8 (Fórum občanské společnosti) části IV této dohody za účelem vedení dialogu o uplatňování této části dohody.

KAPITOLA 2

OBCHOD SE ZBOŽÍM

ODDÍL A

Obecná ustanovení

ČLÁNEK 2.1

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) „konzulární transakcí“ postup získání konzulární faktury či konzulárního víza k obchodní faktuře, osvědčení o původu, manifestu, prohlášení zasilatele o vývozu či jiných celních dokumentů, jež jsou požadovány nebo mají souvislost s dovozem zboží, od konzula dovážející strany na území vyvážející strany nebo na území třetí strany;

- b) „vývozním licenčním řízením“ správní postup, jenž vyžaduje, aby byla jako předběžná podmínka pro vývoz z území vyvážející strany příslušnému správnímu orgánu vyvážející strany podána jiná žádost nebo předložena jiná dokumentace, než je obecně vyžadováno pro účely celního odbavení;
- c) „dohodou o dovozních licencích“ Dohoda o dovozním licenčním řízení, stanovená v příloze 1A Dohody o WTO;
- d) „dovozním licenčním řízením“ správní postup, jenž vyžaduje, aby byla jako předběžná podmínka pro dovoz na území dovážející strany příslušnému správnímu orgánu podána jiná žádost nebo předložena jiná dokumentace, než je obecně vyžadováno pro účely celního odbavení.

ČLÁNEK 2.2

Oblast působnosti

Není-li v této dohodě stanoveno jinak, vztahuje se tato kapitola na obchod se zbožím strany.

ČLÁNEK 2.3

Národní zacházení

1. Každá strana poskytne národní zacházení zboží druhé strany v souladu s článkem III GATT 1994, včetně jeho poznámek a doplňujících ustanovení. Článek III GATT 1994 a jeho poznámky a doplňující ustanovení se za tímto účelem obdobně začlení do této dohody a jsou její součástí.
2. Pro upřesnění je třeba uvést, že národním zacházením se, pokud jde o úroveň veřejné správy v Mexiku jinou než federální nebo úroveň vlády členského státu Evropské unie nebo veřejné správy v tomto členském státě, rozumí zacházení, které není méně příznivé než zacházení poskytované touto úrovní veřejné správy obdobnému, přímo konkurenčnímu nebo nahraditelnému zboží z Mexika nebo členského státu.

ČLÁNEK 2.4

Odstraňování nebo snižování cel

1. Není-li v této dohodě stanoveno jinak, každá strana odstraní nebo sníží svá cla na původní zboží v souladu s přílohou 2-A (Harmonogram odstraňování cel) a po vstupu této dohody v platnost neuplatní žádné clo na původní zboží zařazené do jiných celních položek kapitol 1 až 97 harmonizovaného systému než těch, které jsou uvedeny v dodatcích 2-A-1 (Harmonogram odstraňování cel Evropské unie) nebo 2-A-2 (Harmonogram odstraňování cel Mexika) přílohy 2-A (Harmonogram odstraňování cel).

2. Není-li v této dohodě stanoveno jinak, strana nezvýší žádná stávající cla na zboží pocházející z druhé strany ani nepřijme žádné nové clo⁷.
3. Sníží-li strana svoji celní sazbu uplatňovanou podle doložky nejvyšších výhod, použije se tato celní sazba na zboží pocházející z druhé strany, dokud je nižší než celní sazba stanovená podle přílohy 2-A (Harmonogramy odstraňování cel).
4. Na žádost jedné ze stran vedou strany konzultace s cílem zvážit možnost zlepšení sazebního zacházení pro přístup původního zboží stanoveného v příloze 2-A (Harmonogram odstraňování cel) na trh. Smíšená rada může přijmout rozhodnutí o změně přílohy 2-A (Harmonogram odstraňování cel)⁸.
5. Pro upřesnění je třeba uvést, že strana může zachovat nebo zvýšit clo na původní zboží schválené Orgánem pro řešení sporů WTO.

⁷ Pro upřesnění je třeba uvést, že po jednostranném snížení cla může strana zvýšit toto clo na úroveň stanovenou pro příslušný rok harmonogramu odstraňování cel v souladu s přílohou 2-A (Harmonogram odstraňování cel).

⁸ Pro upřesnění je třeba uvést, že tato změna nahradí jakoukoli celní sazbu nebo kategorii fáze stanovenou v příloze 2-A (Harmonogram odstraňování cel).

ČLÁNEK 2.5

Vývozní cla, daně nebo jiné odvody

1. Strana nezavede ani nezachová žádnou daň ani odvod na vývoz zboží na území druhé strany, jež převyšují daň nebo odvod na toto zboží určené k domácí spotřebě.
2. Strana nezavede ani nezachová žádné clo ani odvod uložené na vývoz zboží na území druhé strany nebo v souvislosti s ním, jež převyšuje clo nebo odvod na toto zboží určené k domácí spotřebě.
3. Žádné ustanovení tohoto článku nebrání straně, aby na vývoz zboží uložila poplatek nebo odvod, které jsou povoleny podle článku 2.6.

ČLÁNEK 2.6

Poplatky a formality

1. Poplatky a jiné odvody uložené některou ze stran na dovoz nebo vývoz zboží druhé strany nebo v souvislosti s dovozem nebo vývozem se omezí na výši odpovídající přiměřeným nákladům poskytovaných služeb a nebudou prostředkem nepřímé ochrany domácích výrobků nebo zdanění dovozu nebo vývozu pro daňové účely.

2. Strana neuplatní poplatek za celní odbavení na původní zboží⁹.
3. Každá ze stran zveřejní veškeré poplatky a odvody, které ukládá v souvislosti s dovozem nebo vývozem, a to takovým způsobem, aby se s nimi mohly seznámit vlády, obchodníci a další zúčastněné strany.
4. Žádná ze stran nevyžaduje v souvislosti s dovozem jakéhokoliv zboží druhé strany konzulární transakce, ani související poplatky a odvody¹⁰.

ČLÁNEK 2.7

Zboží zpětně dovezené po opravě nebo úpravě

1. „Opravou“ nebo „úpravou“ se rozumí jakákoli zpracovatelská operace provedená se zbožím, jejímž cílem je odstranit funkční závadu nebo materiálové poškození a jež zahrnuje obnovení původní funkce zboží nebo zajištění souladu zboží s technickými požadavky na jeho používání, bez jejichž splnění by nemohlo být nadále obvyklým způsobem používáno k účelům, k nimž bylo určeno. Oprava zboží zahrnuje uvedení do původního stavu a údržbu, s výjimkou operace či postupu, který:
 - a) ničí základní charakteristiku zboží nebo vytváří nové či z obchodního hlediska odlišné zboží;

⁹ V případě Mexika poplatek za celní odbavení odkazuje na „Derecho de Trámite Aduanero“.

¹⁰ Pro upřesnění je třeba uvést, že dovážející strana může požadovat, aby její konzul s jurisdikcí na území vyvážející strany provedl konzulární ověření dokumentů:

- a) pro účely vyšetřování nebo auditu nebo
- b) pro dovoz vybavení domácnosti.

b) transformuje nedokončené zboží na hotové zboží nebo

c) se používá k tomu, aby podstatně změnil funkci zboží.

2. Strana neuplatní clo na zboží, bez ohledu na jeho původ, které se zpětně doveze na její území poté, co bylo z jejího území dočasně vyvezeno na území druhé strany za účelem opravy nebo úpravy, bez ohledu na to, zda by taková oprava či úprava mohla být provedena na území té strany, z jejíhož území bylo zboží za účelem opravy či úpravy vyvezeno.

3. Odstavec 2 se nevztahuje na zboží dovážené do celního skladu, do zón volného obchodu nebo v podobném režimu, které je následně vyvezeno k opravě a není zpětně dovezeno do celního skladu, do zón volného obchodu nebo v podobném režimu.

4. Strana neuplatní clo na zboží, bez ohledu na jeho původ, dočasně dovezené z území druhé strany za účelem opravy nebo úpravy.

ČLÁNEK 2.8

Repasované zboží

1. „Repasovaným zbožím“ se rozumí zboží zařazené do kapitol 84 až 90 nebo do čísla 9402 harmonizovaného systému, kromě zboží uvedeného v příloze 2-B (Seznam zboží vyňatého z definice repasovaného zboží), které:
 - a) je zcela nebo částečně vyrobeno ze zpětně získaných materiálů ze zboží, které bylo použito;
 - b) má podobné výsledky a pracovní podmínky, jakož i očekávanou životnost jako podobné zboží v novém stavu, a
 - c) poskytuje se na ně stejná záruka jako na obdobné nové zboží.
2. Není-li v této dohodě stanoveno jinak, žádná ze stran nesmí poskytnout repasovanému zboží druhé strany méně příznivé zacházení, než jaké poskytuje obdobnému zboží v novém stavu.
3. S výhradou svých závazků podle této dohody a Dohody o WTO může kterákoli strana vyžadovat, aby repasované zboží:
 - a) bylo jako takové identifikováno pro distribuci nebo prodej na jejím území, včetně zvláštního označení, aby se zabránilo klamání spotřebitelů, a

b) splňovalo všechny použitelné technické požadavky a předpisy, které se vztahují na obdobné zboží v novém stavu.

4. Pro upřesnění je třeba uvést, že článek 2.9 se vztahuje na repasované zboží. Pokud některá ze stran přijme nebo ponechá v platnosti zákaz nebo omezení týkající se dovozu nebo vývozu použitého zboží, nepoužije tato opatření na repasované zboží.

ČLÁNEK 2.9

Dovozní a vývozní omezení

Není-li stanoveno jinak v příloze 2-C (Výjimky pro dovozní a vývozní omezení Mexika), žádná ze stran nepřijme ani neponechá v platnosti zákaz či omezení dovozu jakéhokoli zboží druhé strany nebo vývozu nebo prodeje na vývoz jakéhokoli zboží určeného pro území druhé strany s výjimkou těch, které jsou v souladu s článkem XI GATT 1994, včetně jeho vysvětlujících poznámek a doplňujících ustanovení. Článek XI GATT 1994, včetně jeho poznámek a doplňujících ustanovení, je za tímto účelem obdobně začleněn do této dohody a je její součástí.

ČLÁNEK 2.10

Dovozní licence

1. Každá strana přijme a spravuje dovozní licenční postupy v souladu s články 1 až 3 dohody o dovozních licencích.
2. Každá strana oznámí druhé straně jakékoli nové dovozní licenční řízení a veškeré změny stávajících dovozních licenčních řízení do 60 dnů ode dne jejich zveřejnění a, pokud možno, nejpozději 60 dnů před tím, než nové řízení nebo změna nabudou účinku. Oznámení obsahuje informace uvedené v čl. 5 odst. 2 dohody o dovozních licencích, jakož i elektronické adresy oficiálních internetových stránek uvedených v odstavci 4 tohoto článku. Má se za to, že strana toto ustanovení splňuje, pokud oznámí příslušné nové dovozní licenční řízení nebo jakoukoli jeho změnu Výboru pro dovozní licence stanovenému v článku 4 Dohody o dovozních licencích v souladu s čl. 5 odst. 1 až 3 dohody o dovozních licencích.
3. Na žádost jedné ze stran poskytne druhá strana neprodleně veškeré relevantní informace, včetně informací uvedených v čl. 5 odst. 2 dohody o dovozních licencích, o jakýchkoli dovozních licenčních postupech, které hodlá přijmout, přijala nebo které zachovává, jakož i o veškerých změnách stávajících dovozních licenčních řízení.

4. Každá strana zveřejní na příslušných oficiálních internetových stránkách informace, které je povinna zveřejňovat podle čl. 1 odst. 4 písm. a) dohody o dovozních licencích, a zajistí, aby informace uvedené v čl. 5 odst. 2 dohody o dovozních licencích byly veřejně dostupné.

ČLÁNEK 2.11

Vývozní licence

1. Každá strana zveřejní jakékoli nové vývozní licenční řízení nebo jakoukoli změnu stávajícího vývozního licenčního řízení případně i na příslušných oficiálních internetových stránkách. Toto zveřejnění se uskuteční, kdykoli je to možné, nejpozději 45 dnů před tím, než nabude účinku jakékoli řízení nebo změna, a v každém případě nejpozději ke dni, kdy tento postup nebo změna nabude účinku.

2. Každá strana oznámí druhé straně svá stávající vývozní licenční řízení do 60 dnů ode dne vstupu této dohody v platnost. Každá ze stran oznámí druhé straně veškerá nová vývozní licenční řízení a veškeré změny stávajících vývozních licenčních řízení do 60 dnů ode dne zveřejnění. Tato oznámení musí obsahovat odkaz na zdroj, kde jsou informace požadované v odstavci 3 zveřejněny, a případně adresu příslušných oficiálních internetových stránek.

3. Zveřejňování vývozních licenčních řízení zahrnuje tyto informace:
- a) znění vývozních licenčních řízení včetně jakýchkoli změn;
 - b) zboží, na něž se vztahují jednotlivá vývozní licenční řízení;
 - c) pro každé řízení popis postupu podání žádosti o vývozní licenci a veškerá kritéria, která musí žadatel splňovat, aby byl způsobilý k podání žádosti o vývozní licenci, jako je držení licence k výkonu činnosti, vytvoření nebo udržování investice nebo provoz prostřednictvím určité formy usazení na území strany;
 - d) kontaktní místo nebo místa, kde mohou zainteresované osoby získat další informace o podmínkách pro získání vývozní licence;
 - e) správní orgán či orgány, kterým se podává žádost nebo předkládá jiná příslušná dokumentace;
 - f) popis všech opatření prováděných v rámci vývozního licenčního řízení;
 - g) období, během něhož bude každé vývozní licenční řízení v platnosti, pokud tento postup nezůstane v platnosti až do odvolání nebo revize při novém zveřejnění;

- h) pokud má daná strana v úmyslu využívat vývozní licenční řízení ke správě vývozní kvóty, celkové množství, datum zahájení a ukončení kvóty a případně hodnotu kvóty, a
- i) veškeré výjimky vývozní licence nebo výjimky z požadavku získat vývozní licenci, způsob, jak se o tyto výjimky žádá nebo jak se používají, a kritéria pro jejich udělení.

4. Pro upřesnění je třeba uvést, že žádné ustanovení tohoto článku nevyžaduje, aby strana udělila vývozní licenci, ani straně nebrání v plnění jejích povinností nebo závazků podle rezolucí Rady bezpečnosti OSN, jakož i v rámci mnohostranných režimů nešíření a ujednání o kontrole vývozu.

ČLÁNEK 2.12

Určení celní hodnoty

Strany potvrzují svá práva a povinnosti, jež pro ně vyplývají z Dohody o celní hodnotě.

ČLÁNEK 2.13

Dočasné použití zboží

1. Každá strana udělí režim dočasného použití s úplným podmíněným osvobozením od dovozního cla, jak je stanoveno v jejích právních předpisech, pro následující zboží bez ohledu na jeho původ:

- a) zboží určené k vystavení nebo použití na výstavách, veletrzích, zasedáních, předváděcích akcích nebo podobných akcích;
- b) profesionální vybavení, včetně vybavení pro tisk, rozhlasové nebo televizní vysílání, programové vybavení, kinematografické zařízení a jakýkoli přídavný přístroj nebo příslušenství pro takové zařízení, nezbytné pro výkon obchodní činnosti, živnosti nebo povolání osoby, která navštěvuje území strany za účelem plnění určitého úkolu;
- c) kontejnery, obchodní vzorky, reklamní filmy a nahrávky a jiné zboží dovážené v rámci obchodní operace;
- d) zboží dovážené ke sportovním účelům;
- e) zboží dovážené k humanitárním účelům a
- f) zvířata dovezená pro zvláštní účely.

2. Každá strana může požadovat, aby zboží, na které se vztahuje dočasné použití v souladu s odstavcem 1:

- a) bylo určeno ke zpětnému vývozu bez jakékoli změny s výjimkou běžných odpisů v důsledku jeho použití;
- b) bylo používáno výhradně státním příslušníkem druhé strany nebo pod jeho osobním dohledem při výkonu podnikatelské činnosti, živnosti, povolání nebo sportu touto osobou druhé strany;
- c) nebylo prodáno nebo pronajato na jejím území;
- d) bylo doprovázeno jistotou, pokud o to požádá dovážející strana, ve výši nepřesahující poplatky, které by jinak byly splatné při vstupu nebo konečném dovozu a které lze uvolnit při vývozu zboží;
- e) mohlo být při dovozu a vývozu identifikováno;
- f) bylo zpětně vyvezeno ve stanovené lhůtě přiměřeně související s účelem dočasného použití a
- g) nebylo povoleno v množství větším, než je přiměřené zamýšlenému použití.

3. Každá strana povolí, aby zboží dočasně dovezené podle tohoto článku bylo zpětně vyvezeno přes jakýkoli celní úřad či celní úřad přístavu, než ten, přes který bylo dovezeno.

4. Každá strana zajistí, aby dovozce nebo jiná osoba odpovědná za zboží přijaté v souladu s tímto článkem nenesla odpovědnost za nevyvezení zboží ve lhůtě stanovené pro dočasný dovoz, včetně jakéhokoli zákonného prodloužení, po předložení uspokojivého důkazu dovážející straně v souladu s jejími celními předpisy, že zboží bylo zcela zničeno nebo nenahraditelně ztraceno.

ČLÁNEK 2.14

Spolupráce

1. Zvláštní ustanovení o správní spolupráci mezi stranami v souvislosti s preferenčním sazebním zacházením jsou uvedena v příloze 2-D (Zvláštní ustanovení o správní spolupráci).

2. Strany si každoročně vyměňují dovozní statistiky počínaje jedním rokem po vstupu této dohody v platnost, dokud Výbor pro obchod se zbožím nerozhodne jinak. Výměna dovozních statistik zahrnuje dostupné údaje týkající se posledního roku, včetně hodnoty a objemu, na úrovni celních položek pro dovoz zboží druhé strany, na které se vztahuje preferenční celní zacházení podle této dohody, a pro dovoz zboží, na něž se vztahuje nepreferenční zacházení.

ČLÁNEK 2.15

Výbor pro obchod se zbožím

Výbor pro obchod se zbožím zřízený čl. 1.10 (Podvýbory a jiné subjekty části III této dohody) odst. 1 písm. a):

- a) sleduje provádění a správu této kapitoly a jejích příloh;
- b) podporuje obchod se zbožím mezi stranami, mimo jiné prostřednictvím konzultací o zlepšení přístupu na trh podle této dohody a případně dalších otázkách;
- c) poskytuje fórum pro diskusi a řešení veškerých otázek souvisejících s touto kapitolou;
- d) neprodleně řeší překážky obchodu se zbožím mezi stranami, zejména ty, které se týkají uplatňování nesazebních opatření, a případně předloží tyto záležitosti Smíšenému výboru k posouzení;
- e) doporučuje Smíšenému výboru jakoukoli změnu nebo doplnění této kapitoly;
- f) koordinuje výměnu údajů o preferenčním využívání nebo jakoukoli jinou výměnu informací o obchodu se zbožím mezi stranami, o níž může rozhodnout;

- g) přezkoumává veškeré budoucí změny harmonizovaného systému s cílem zajistit, aby nedošlo ke změně závazků každé strany podle této dohody, a konzultuje s cílem vyřešit jakýkoli související konflikt;
- h) vykonává jakékoli další funkce, jimiž jej Smíšený výbor může pověřit.

ODDÍL B

Obchod se zemědělským zbožím

ČLÁNEK 2.16

Oblast působnosti

Tento oddíl se vztahuje na opatření přijatá nebo zachovávaná stranou, která se týkají obchodu se zemědělským zbožím.

ČLÁNEK 2.17

Spolupráce na mnohostranných fórech

1. Strany spolupracují v rámci WTO na podpoře univerzálního, otevřeného, nediskriminačního a spravedlivého mnohostranného obchodního systému založeného na pravidlech, na pokroku v jednáních o zemědělství a na podpoře zavádění jakýchkoli nových pravidel usnadňujících obchod se zemědělským zbožím.
2. Strany uznávají, že některá vývozní opatření, jako jsou zákazy vývozu, omezení vývozu nebo vývozní daně, mohou mít škodlivý dopad na kritické dodávky zemědělského zboží. V tomto ohledu strany podporují stanovení pravidel prostřednictvím aktivní účasti na příslušných mezinárodních fórech.

ČLÁNEK 2.18

Hospodářská soutěž při vývozu

1. Pro účely tohoto článku se rozumí:
 - a) „vývozními subvencemi“ subvence ve smyslu čl. 1 písm. e) Dohody o zemědělství a

b) „opatřeními s rovnocenným účinkem“ vývozní úvěry, záruky za vývozní úvěry nebo programy pojištění, jakož i jiná opatření, která mají rovnocenný účinek jako vývozní subvence¹¹.

2. Strany potvrzují své závazky obsažené v rozhodnutí o hospodářské soutěži při vývozu přijatém dne 19. prosince 2015 ministerskou konferencí WTO v Nairobi, že budou uplatňovat maximální zdrženlivost, pokud jde o jakékoli využívání všech forem vývozních subvencí a všech vývozních opatření s rovnocenným účinkem, zvýší transparentnost a zlepší monitorování všech forem vývozních subvencí a všech vývozních opatření s rovnocenným účinkem.

3. Strana nepřijme ani nezachová žádnou vývozní subvenci na zemědělské zboží, které je vyváženo na území druhé strany nebo je součástí zboží, které je vyváženo na území druhé strany.

4. Strana nesmí zachovat, zavést ani opětovně zavést žádné jiné opatření s rovnocenným účinkem na zemědělské zboží vyvážené nebo obsažené ve zboží vyváženém na území druhé strany, pokud toto opatření s rovnocenným účinkem není v souladu s podmínkami stanovenými v příslušné dohodě, rozhodnutí nebo závazku WTO.

5. S cílem zvýšit transparentnost a zlepšit sledování ve vztahu k vývozním subvencím a jiným opatřením s rovnocenným účinkem může strana, která má důvodné pochybnosti o vývozní subvenci nebo jiném opatření s rovnocenným účinkem uplatňovaných druhou stranou na zemědělské zboží určené k vývozu do první strany, požadovat od druhé strany nezbytné informace o uplatňovaných opatřeních. Požadované informace musí být poskytnuty neprodleně.

¹¹ Při výkladu pojmu „opatření s rovnocenným účinkem“ mohou strany v konkrétním případě požádat o pokyny v příslušných pravidlech WTO i v praxi členství ve WTO.

ČLÁNEK 2.19

Správa celních kvót

1. Strana uplatňující celní kvóty v souladu s přílohou 2-A (Harmonogram odstraňování cel):
 - a) spravuje tyto celní kvóty včas, transparentním, objektivním a nediskriminačním způsobem v souladu se svými právními předpisy a
 - b) včas a nepřetržitě zveřejňuje veškeré relevantní informace týkající se správy kvót, včetně dostupného objemu, míry využití a kritérií způsobilosti.
2. Strany vedou konzultace o veškerých záležitostech týkajících se správy celních kvót. Za tímto účelem každá strana určí kontaktní místo, jež zprostředkovává komunikaci mezi stranami, a oznámí druhé straně jeho kontaktní údaje. Strany se neprodleně vzájemně uvědomí o jakékoli změně těchto kontaktních údajů.

ČLÁNEK 2.20

Podvýbor pro zemědělství

1. Podvýbor pro zemědělství zřízený čl. 1.10 (Podvýbory a jiné subjekty části III této dohody) odst. 1 písm. b):
 - a) sleduje provádění a správu tohoto oddílu a podporuje spolupráci s cílem usnadnit obchod se zemědělským zbožím mezi stranami;
 - b) poskytuje stranám fórum pro diskusi o vývoji jejich zemědělských programů a obchodu se zemědělským zbožím mezi stranami;
 - c) řeší překážky obchodu se zemědělským zbožím mezi stranami, včetně necelních překážek;
 - d) vyhodnotí dopad této kapitoly na zemědělství každé strany, jakož i fungování nástrojů této kapitoly, a doporučí Výboru pro obchod se zbožím veškerá vhodná opatření;
 - e) poskytuje fórum pro konzultace k otázkám, jichž se týká tento oddíl, ve spolupráci s ostatními příslušnými výbory, pracovními skupinami nebo jinými specializovanými subjekty podle této dohody;

- f) vykonává jakékoli další funkce, které mu může Výbor pro obchod se zbožím přidělit, a
 - g) předloží Výboru pro obchod se zbožím ke zvážení výsledky své práce podle tohoto odstavce.
3. Není-li dohodnuto jinak, schází se Podvýbor pro zemědělství nejméně jednou ročně.
4. Za zvláštních okolností a na žádost některé ze stran se po dohodě stran Podvýbor pro zemědělství sejde nejpozději 30 dnů po dni podání takové žádosti.

ODDÍL C

Obchod s vínem a lihovinami

ČLÁNEK 2.21

Oblast působnosti

Tento oddíl se vztahuje na vinařské produkty¹² a lihoviny zařazené do čísel 2204, 2205 a 2208 harmonizovaného systému.

¹² Pro upřesnění je třeba uvést, že „vinařskými produkty“ se rozumí víno a jiné vinařské produkty zařazené do čísel 2204 a 2205 harmonizovaného systému.

ČLÁNEK 2.22

Enologické postupy

1. Evropská unie povolí dovoz a uvádění na trh na svém území vinařských produktů určených pro lidskou spotřebu pocházejících z Mexika a vyrobených v souladu s:

- a) definicemi produktů schválenými v Mexiku právními předpisy uvedenými v části A přílohy 2-E (Příslušná opatření týkající se vinařských produktů a lihovin) a
- b) povolenými enologickými postupy a omezeními uplatňovanými v Mexiku podle právních předpisů uvedených v části A přílohy 2-E (Příslušná opatření týkající se vinařských produktů a lihovin) nebo jinak schválených pro použití ve vínech určených na vývoz příslušným orgánem Mexika, pokud jsou doporučeny a zveřejněny Mezinárodní organizací pro révu vinnou a víno (dále jen „OIV“).

Povolení podle tohoto odstavce je podmíněno tím, že se do vín nepřidává žádný alkohol ani lihoviny, s výjimkou likérových vín, do nichž může být přidán alkohol vinného původu nebo hroznový destilát. Tímto pododstavcem není dotčena možnost přidání alkoholu odlišného od alkoholu vinného původu při výrobě „vino generoso“, pokud je tento přídatek jasně uveden na etiketě.

2. Mexiko povolí dovoz a uvádění na trh na svém území vinařských produktů určených pro lidskou spotřebu pocházejících z Evropské unie a vyrobených v souladu s(e):

- a) definicemi produktů schválenými v Evropské unii právními předpisy uvedenými v části B přílohy 2-E (Příslušná opatření týkající se vinařských produktů a lihovin);
- b) povolenými enologickými postupy a omezeními uplatňovanými v Evropské unii podle právních předpisů uvedených v části B přílohy 2-E (Příslušná opatření týkající se vinařských produktů a lihovin) a
- c) skutečností, že přidání alkoholu nebo lihovin je vyloučeno pro všechna vína s výjimkou likérových vín, do nichž může být přidán pouze alkohol vinného původu nebo hroznový destilát.

3. Odrůdy révy, které lze používat u vín dovážených ze strany a uváděných na trh na území druhé strany, jsou odrůdy druhu *vitis vinifera* a jeho hybridy, aniž jsou dotčeny jakékoli přísnější právní předpisy, které může strana mít pro vína vyrobená na svém území.

4. Smíšená rada může změnit části A a B přílohy 2-E (Příslušná opatření týkající se vinařských produktů a lihovin) za účelem doplnění, vypuštění nebo aktualizace odkazů na definice produktů a enologické postupy a omezení.

ČLÁNEK 2.23

Označování vinařských produktů a lihovin

1. Strana nevyžaduje, aby byly na nádobě, etiketě nebo obalu vinařských produktů nebo lihovin uvedeny některé z těchto údajů nebo jejich ekvivalent:

- a) datum balení;
- b) datum plnění do lahví;
- c) datum výroby;
- d) datum použitelnosti;
- e) datum minimální trvanlivosti nebo
- f) doporučené datum prodeje.

Strana může požadovat uvedení data minimální trvanlivosti v případě přidání přísad podléhajících rychlé zkáze nebo v případě, kdy výrobce uvádí trvanlivost v délce nejvýše 12 měsíců.

2. Strana nevyžaduje, aby byl na nádobě, etiketě nebo obalu vinařských produktů nebo lihovin uveden překlad ochranných známek, názvů značky nebo zeměpisných označení.
3. Strana povolí, aby byly povinné informace, včetně překladů, uvedeny na doplňkové etiketě připevněné k nádobě s vinařskými produkty nebo lihovinami. Na dováženou nádobu s vínem nebo lihovinou lze po dovozu, ale před uvedením produktu k prodeji na území strany, umístit doplňkové etikety za předpokladu, že jsou na nich plně a přesně uvedeny povinné údaje z původní etikety.
4. Strana povolí používání identifikačních kódů šarží za předpokladu, že jsou tyto kódy chráněny před smazáním.
5. Strana nepoužije opatření na označování vinařských produktů a lihovin, které byly uvedeny na trh na území této strany přede dnem, kdy toto opatření vstoupilo v platnost, s výjimkou mimořádných okolností.
6. Strana povolí používání výkresů, obrázků, vyobrazení a tvrzení nebo poznámek na lahvích za předpokladu, že nenahrazují povinné údaje na etiketě a neuvádějí spotřebitele v omyl, pokud jde o skutečné vlastnosti a složení vinařských produktů a lihovin.
7. Strana nevyžaduje, aby etikety vinařských produktů nebo lihovin obsahovaly označení alergenů, pokud jde o alergeny, které byly použity při výrobě a přípravě vinařských produktů nebo lihovin a které nejsou přítomny v konečném produktu.

8. Pro obchod s vínem mezi stranami může být víno pocházející z Evropské unie označeno etiketou v Mexiku s označením typu výrobku, jak je uvedeno v části C (Označování vín) přílohy 2-E (Příslušná opatření týkající se vinařských produktů a lihovin).

9. Každá strana v souladu s Pařížskou úmluvou o ochraně průmyslového vlastnictví, uzavřenou v Paříži dne 20. března 1883, (dále jen „Pařížská úmluva“) chrání tyto názvy, pokud jde o vinařské produkty a lihoviny:

a) název členského státu a

b) název Spojených států mexických nebo Mexika a jeho států.

10. Strana povolí, aby na etiketách vinařských produktů nebo lihovin byl vyjádřen obsah alkoholu v procentech objemových v těchto zkratkách:

a) „% Alc. Vol.“;

b) „% Alc Vol.“;

c) „% alc. vol.“;

d) „% alc vol.“;

- e) „% Alc.“;
- f) „% Alc./Vol.“;
- g) „Alc()%vol.“;
- h) „% alc/vol“;
- i) „alc()%vol“.

ČLÁNEK 2.24

Certifikace vinařských produktů a lihovin

1. Strana může u vinařských produktů dovážených z druhé strany a uvedených na její trh požadovat pouze dokumentaci a osvědčení stanovené v části D (Dokumentace a osvědčení) přílohy 2-E (Příslušná opatření týkající se vinařských produktů a lihovin).
2. Strana nepodrobí dovoz vinařských produktů vyrobených na území druhé strany přísnějším požadavkům na dovozní osvědčení, než jsou požadavky stanovené v této dohodě.

3. Každá strana může uplatňovat své právní předpisy s cílem identifikovat padělané nebo kontaminované produkty po jejich konečném dovozu.
4. V případě sporu uzná každá strana jako referenční metody analytické metody splňující normy doporučené mezinárodními organizacemi, jako je Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO), nebo v případě, že tyto metody neexistují, metody OIV.
5. Každá strana povoluje dovoz lihovin na své území v souladu s pravidly týkajícími se dovozní dokumentace nebo osvědčení a zprávy o výsledku rozboru podle jejích právních předpisů.
6. Evropská unie požaduje pro dovoz tequily a mezcalu do Evropské unie, aby jejím celním orgánům bylo předloženo vývozní osvědčení o pravosti těchto výrobků vydané subjekty posuzování shody akreditovanými a schválenými mexickými orgány¹³. Mexiko poskytne vzory vývozního osvědčení o pravosti tequily a mezcalu a veškeré změny těchto osvědčení oznámí Podvýboru pro obchod s vínem a lihovinami.

¹³ Pro upřesnění je třeba uvést, že tím nejsou dotčeny právní předpisy každé strany týkající se uvádění těchto produktů na trh a obchodování s nimi.

7. Strana může zavést dočasné dodatečné požadavky na dovozní osvědčení pro vinařské produkty a lihoviny dovážené z druhé strany v reakci na oprávněné obavy o veřejný zájem, jako je zdraví nebo ochrana spotřebitele, nebo opatření proti podvodům. V takovém případě poskytne strana druhé straně přiměřené informace a dostatek času na splnění dodatečných požadavků.

Takové požadavky jsou uplatňovány pouze po dobu potřebnou k vyřešení konkrétní obavy o veřejný zájem nebo nebezpečí podvodu, kvůli kterému byly stanoveny.

8. Smíšená rada může změnit část D (Dokumentace a osvědčení) přílohy 2-E (Příslušná opatření týkající se vinařských produktů a lihovin), pokud jde o dokumentaci a osvědčení uvedená v odstavci 1.

ČLÁNEK 2.25

Použitelná pravidla

Nestanoví-li se v této dohodě jinak, dovoz a uvádění na trh produktů, na které se vztahuje tento oddíl a se kterými se obchoduje mezi stranami, se uskutečňuje v souladu s právními předpisy platnými na území strany dovozu.

ČLÁNEK 2.26

Přechodná opatření

Produkty, které byly ke dni vstupu této dohody v platnost vyrobeny a označeny v souladu s právními předpisy jedné ze stran a se stávajícími dohodami mezi stranami, ale nejsou v souladu s tímto oddílem, mohou být uváděny na trh v dovážející straně za těchto podmínek:

- a) velkoobchodníky nebo producenty po dobu dvou let nebo
- b) maloobchodníky až do vyčerpání zásob.

ČLÁNEK 2.27

Oznámení

Každá strana zajistí včasné oznámení druhé straně každé změny právních předpisů týkajících se záležitostí, které spadají do působnosti tohoto oddílu a ovlivňují výrobky obchodované mezi nimi.

ČLÁNEK 2.28

Spolupráce v oblasti obchodu s vínem a lihovinami

1. Strany spolupracují na otázkách týkajících se obchodu s vínem a lihovinami a řeší je, zejména pokud jde o:
 - a) definice produktů, osvědčování a označování a
 - b) využití odrůd hroznů při výrobě vín a označování odrůd na etiketách.
2. Pro usnadnění vzájemné pomoci mezi donucovacími orgány stran určí každá strana příslušné orgány a subjekty odpovědné za provádění a uplatňování záležitostí, na něž se vztahuje tento oddíl. Pokud strana určí více než jeden příslušný orgán nebo subjekt, zajistí koordinaci mezi těmito orgány a subjekty. V takovém případě strana rovněž určí ústřední styčný orgán, který by měl sloužit jako jednotné kontaktní místo pro orgán nebo subjekt druhé strany.
3. Strany se vzájemně informují o názvech a adresách příslušných orgánů a subjektů uvedených v odstavci 2 a o veškerých jejich změnách nejpozději šest měsíců ode dne vstupu této dohody v platnost.

4. Orgány a subjekty uvedené v tomto článku úzce spolupracují a hledají způsoby, jak vzájemnou pomoc dále zlepšovat při uplatňování tohoto oddílu, zejména za účelem boje proti podvodným praktikám.

ČLÁNEK 2.29

Podvýbor pro obchod s vínem a lihovinami

1. Podvýbor pro obchod s vínem a lihovinami zřízený čl. 1.10 (Podvýbory a jiné subjekty části III této dohody) odst. 1 písm. c):

- a) sleduje provádění a správu tohoto oddílu;
- b) poskytuje fórum pro spolupráci v záležitostech týkajících se tohoto oddílu a výměny informací a
- c) zajišťuje řádné fungování tohoto oddílu.

2. Podvýbor pro obchod s vínem a lihovinami může vydávat doporučení a připravovat rozhodnutí pro Smíšenou radu, která mohou být přijata podle tohoto oddílu.

ODDÍL D

Závazky týkající se bezcelního přístupu na trh pro jiná odvětví

ČLÁNEK 2.30

Farmaceutické výrobky

Konkrétní necelní závazky každé strany týkající se přístupu na trh ohledně farmaceutických výrobků a zdravotnických prostředků jsou stanoveny v příloze 2-F (Farmaceutické výrobky).

ČLÁNEK 2.31

Motorová vozidla

Konkrétní závazky každé strany ohledně netržního přístupu týkající se motorových vozidel a zařízení a jejich částí a součástí jsou stanoveny v příloze 2-G (Motorová vozidla a jejich zařízení, části a součástí).

KAPITOLA 3

PRAVIDLA PŮVODU A POSTUPY STANOVENÍ PŮVODU

ODDÍL A

Pravidla původu

ČLÁNEK 3.1

Definice

1. Pro účely této kapitoly se rozumí:
 - a) „kapitolami“, „číslly“ a „položkami“ kapitoly (dvoumístné kódy), čísla (čtyřmístné kódy) a položky (šestimístné kódy) používané v nomenklatuře harmonizovaného systému;
 - b) „příslušným vládním orgánem“ v případě Mexika určený orgán v rámci Ministerstva hospodářství (Secretaría de Economía) nebo jeho nástupce;

- c) „zásilkou“ zboží, které buď zasílá současně jeden vývozce jednomu příjemci, nebo které je přepravováno na podkladě jediného přepravního dokladu od vývozce k příjemci, a pokud tento doklad neexistuje, na podkladě jediné faktury;
- d) „celními orgány“ vládní orgán, který je podle právních předpisů strany odpovědný za správu, uplatňování a prosazování celních předpisů;
- e) „vývozcem“ osoba nacházející se na území strany, která vyváží z území této strany a vyhotoví deklaraci o původu;
- f) „dovozcem“ osoba se sídlem na území strany, která dováží zboží a žádá o preferenční sazební zacházení;
- g) „materiálem“ jakákoli přísada, surovina, komponent, část nebo podobné prvky použité při výrobě produktu;
- h) „nepůvodními materiály“ materiály, které nelze kvalifikovat jako původní v rámci této kapitoly;
- i) „původními materiály“ nebo „původními produkty“ materiály nebo produkty, které se považují za původní podle této kapitoly;

- j) „výrobkem“ vyrobený výrobek, bez ohledu na to, zda je určen k použití jako materiál k výrobě jiného produktu, a
- k) „výrobou“ jakýkoli druh opracování, zpracování nebo specifické operace, včetně sestavování.

ČLÁNEK 3.2

Obecné požadavky

1. Pro účely uplatňování preferenčního sazebního zacházení jednou ze stran na původní zboží druhé strany v souladu s touto dohodou se za produkty pocházející ze strany, kde se uskutečnila poslední fáze výroby, považují:

- a) produkty, které byly zcela získány ve straně ve smyslu článku 3.4;
- b) produkty, které byly vyrobeny v této straně výhradně z původních materiálů, nebo
- c) produkty vyrobené v této straně obsahující nepůvodní materiály, pokud splňují podmínky stanovené v příloze 3-A (Specifická pravidla původu produktu).

2. Produkt považovaný v souladu s odstavcem 1 za pocházející ze strany musí splňovat všechny ostatní použitelné požadavky této kapitoly pro poskytnutí preferenčního sazebního zacházení na základě žádosti podle článku 3.16.

3. Pokud produkt získal status původu, nepovažují se nepůvodní materiály použité při jeho výrobě za nepůvodní, jestliže se uvedený produkt začlení jako materiál do jiného produktu.
4. Pro získání statusu původu musí být produkt vyráběn bez přerušení ve straně, jak je uvedeno v odst. 1 písm. a) až c).

ČLÁNEK 3.3

Kumulace původu

1. Produkt pocházející z některé strany se považuje za produkt pocházející z druhé strany, jestliže je v druhé straně použit jako materiál při výrobě jiného produktu¹⁴.
2. Odstavec 1 se nepoužije, pokud:
 - a) výroba produktu nepřesahuje rámec operací uvedených v článku 3.6 a
 - b) cílem této výroby, jak dosvědčuje většina důkazů, je obejít finanční nebo daňové právní předpisy stran.

¹⁴ Pokud se pravidla původu pro určitý materiál mezi stranami liší, určí se původ tohoto materiálu v souladu s pravidly původu platnými pro vyvážející stranu.

ČLÁNEK 3.4

Zcela získané produkty

1. Za zcela získané v jedné ze stran se považují tyto produkty:
 - a) nerostné produkty tam vytěžené z půdy nebo mořského dna;
 - b) rostliny a rostlinné produkty tam vypěstované nebo sklizené;
 - c) živá zvířata tam narozená nebo vylíhnutá a chovaná;
 - d) produkty získané z živých zvířat tam chovaných;
 - e) produkty získané z poražených zvířat tam narozených a chovaných nebo vylíhnutých a chovaných;
 - f) produkty získané z tamního lovu nebo rybolovu;
 - g) produkty získané z tamní akvakultury, pokud vodní organismy zahrnující ryby, měkkýše, korýše, jiné vodní bezobratlé a vodní rostliny jsou vyprodukované z násadového materiálu, jako jsou jikry, raný plůdek, plůdek, larvy, zásahem do procesu chovu či růstu s cílem zvýšit produkci, jako například pravidelné dosazování násad, krmení nebo ochrana před dravci;

- h) produkty mořského rybolovu a jiné produkty získané z moře mimo pobřežní vody plavidly strany;
- i) produkty vyrobené na palubě zpracovatelských plavidel strany výhradně z produktů uvedených v písmenu h);
- j) použité předměty tam sebrané, vhodné pouze k opětovnému získání surovin, včetně těchto surovin;
- k) odpad a šrot pocházející z výrobních operací tam provedených;
- l) produkty vytěžené z mořského dna nebo mořského podloží mimo teritoriální moře strany za předpokladu, že plavidla strany mají právo využívat nebo vytěžovat mořské dno nebo podloží, nebo
- m) zboží tam vyrobené výhradně z produktů uvedených v písmenech a) až l).

2. Pojmy „plavidlo strany“ a „zpracovatelské plavidlo strany“ v odst. 1 písm. h) a i) se rozumí plavidlo nebo zpracovatelské plavidlo, které:

- a) je registrováno v členském státě nebo v Mexiku;
- b) pluje pod vlajkou členského státu nebo Mexika a

c) splňuje jednu z těchto podmínek:

i) je nejméně z 50 % vlastněno státními příslušníky členského státu nebo Mexika nebo

ii) vlastní jej podniky, které:

A) mají sídlo a hlavní provozovnu v Evropské unii nebo Mexiku a

B) jsou nejméně z 50 % vlastněny veřejnými subjekty, státními příslušníky nebo podniky členského státu nebo Mexika.

ČLÁNEK 3.5

Odchytky

1. Pokud produkt nesplňuje požadavky stanovené v příloze 3-A (Specifická pravidla původu produktu) v důsledku použití nepůvodního materiálu při výrobě, považuje se tento produkt přesto za pocházející ze strany za předpokladu, že:

a) hodnota nepůvodních materiálů nepřesahuje 10 % ceny produktu ze závodu a

- b) použitím tohoto odstavce není překročen žádný z procentních podílů stanovených v příloze 3-A (Zvláštní pravidla původu produktu) pro maximální hodnotu nebo hmotnost nepůvodních materiálů.
- 2. Odstavec 1 se nevztahuje na produkty zařazené do kapitol 50 až 63, na které se vztahují odchylky stanovené v poznámkách 5 a 6 oddílu A přílohy 3-A (Zvláštní pravidla původu produktu).
- 3. Odstavec 1 se nepoužije na produkty zcela získané ve straně dohody ve smyslu článku 3.4. Pokud příloha 3-A (Zvláštní pravidla původu produktu) vyžaduje, aby materiály použité při výrobě produktu byly zcela získány, použije se odchylka stanovená v odstavci 1 na součet těchto materiálů.

ČLÁNEK 3.6

Nedostatečné opracování nebo zpracování

- 1. Bez ohledu na čl. 3.2 odst. 1 písm. c) se produkt nepovažuje za pocházející z jedné ze stran, pokud výroba produktu v této straně sestává pouze z jedné nebo více z těchto operací provedených na nepůvodních materiálech:
 - a) operace, jejichž účelem je uchování produktů v nezměněném stavu během přepravy a skladování, jako je větrání, rozložení, sušení, zmrazení, chlazení, naložení do soli, oxidu siřičitého nebo jiných vodných roztoků, odstranění poškozených částí a podobné operace;

- b) prosté přidání vody nebo zředění, které podstatně nemění vlastnosti produktů, nebo dehydratace nebo denaturace¹⁵ produktů;
- c) prosévání, prohazování, třídění, zařazování, srovnávání nebo sdružování, včetně vytváření souprav předmětů;
- d) broušení, prosté mletí nebo prosté řezání;
- e) loupání, vypeckovávání nebo louskání ovoce, ořechů nebo zeleniny;
- f) loupání;
- g) odstranění zrn;
- h) leštění nebo hlazení obilovin a rýže, částečné nebo úplné mletí rýže;
- i) operace spočívající v barvení cukru nebo přidávání aromatických přípravků do cukru nebo tvarování cukru; částečné nebo úplné mletí krystalového cukru;
- j) změny balení, rozdělování nebo spojování nákladových kusů;
- k) prosté balicí operace;

¹⁵ Denaturace se vztahuje na to, že alkohol činí nevhodným k lidské spotřebě přidáním toxických látek nebo látek negativně ovlivňujících chuť.

- l) připevňování nebo tisk značek, štítků, log a jiných obdobných rozlišovacích znaků na produkty nebo jejich obaly;
- m) mytí, praní, čištění, odstraňování prachu, oxidu, oleje, nátěru nebo jiných povrchových vrstev;
- n) prosté natírání a leštění;
- o) prosté mísení produktů¹⁶, též různých druhů¹⁷;
- p) montáž částí a součástí zařazených jako úplný nebo dokončený výrobek v souladu se všeobecným pravidlem pro výklad 2 písm. a) všeobecných pravidel pro výklad harmonizovaného systému nebo jiná jednoduchá montáž částí a součástí;
- q) rozebrání výrobku na části nebo součásti;
- r) žehlení nebo mandlování textilií a textilních výrobků;
- s) porážení zvířat nebo
- t) kombinace dvou nebo více operací uvedených v písmenech a) až s).

¹⁶ Prosté mísení produktů zahrnuje mísení cukru.

¹⁷ Tyto operace se nevztahují na mísení a směšování v kapitolách 27 až 30, 32 až 35 a 38.

2. Pro účely odstavce 1 se operace považují za prosté, jestliže k jejich provedení nejsou zapotřebí žádné zvláštní dovednosti, ani stroje, přístroje nebo nástroje pro tyto operace speciálně vyrobené nebo nainstalované, a operace, jež jsou výsledkem těchto dovedností, strojů, přístrojů nebo nástrojů a nijak nepřispívají k základním charakteristikám či vlastnostem zboží.

ČLÁNEK 3.7

Určující jednotka

1. Pro použití této kapitoly je určující jednotkou konkrétní produkt, který je považován za základní jednotku při zařazování produktu do harmonizovaného systému.
2. Je-li produkt sestávající ze sady nebo sestavy předmětů zařazen podle harmonizovaného systému do jednoho čísla, je určující jednotkou tento celek.
3. Sestává-li zásilka z více stejných produktů zařazených do stejného čísla, zohlední se při použití této kapitoly každý jednotlivý produkt samostatně.

ČLÁNEK 3.8

Odděleně vedené účetnictví

1. Jsou-li při výrobě zboží použity původní a nepůvodní zastupitelné materiály, lze tyto materiály spravovat metodou odděleně vedeného účetnictví, aniž by se tyto materiály uchovávaly odděleně.
2. Jsou-li původní a nepůvodní zastupitelné produkty kapitol 10, 15, 27, 28, 29, čísel 32.01 až 32.07 nebo čísel 39.01 až 39.14 fyzicky kombinovány nebo smíseny v zásobách ve straně před vývozem do druhé strany, lze tyto produkty spravovat metodou odděleně vedeného účetnictví, aniž by se tyto produkty uchovávaly odděleně.
3. Pro účely odstavců 1 a 2 jsou zastupitelnými materiály nebo zastupitelnými produkty materiály nebo produkty stejného druhu a obchodní kvality, se stejnými technickými a fyzickými vlastnostmi, které od sebe v případě materiálů nelze po zpracování do hotového produktu rozeznat.
4. Metoda odděleně vedeného účetnictví používaná pro řízení zásob se použije v souladu se systémem řízení zásob, který je v souladu s účetními zásadami obecně uznávanými stranou.

5. Systém řízení zásob musí kdykoli zajistit, aby počet získaných produktů, které lze ve straně považovat za původní produkty, nebyl vyšší než počet, který by byl získán metodou fyzického oddělení zásob.
6. Výrobce používající systém řízení zásob vede záznamy o fungování systému, které jsou nezbytné k tomu, aby celní orgány dotčené strany mohly ověřit dodržování ustanovení této kapitoly.
7. Strana může požadovat, aby použití odděleně vedeného účetnictví podle tohoto článku podléhalo předchozímu povolení celních orgánů této strany.
8. Celní orgány strany mohou podmínit udělení povolení uvedeného v odstavci 7 jakýmkoli podmínkami, které považují za vhodné, a mohou povolení odejmout, pokud jej výrobce zneužívá nebo nesplňuje některou z ostatních podmínek stanovených v této kapitole.

ČLÁNEK 3.9

Příslušenství, náhradní díly a nástroje

1. Příslušenství, náhradní díly a nástroje dodávané spolu se zařízením, strojem, přístrojem nebo vozidlem se považují za jeden celek s příslušným zařízením, strojem, přístrojem nebo vozidlem, jestliže jsou součástí jejich běžného vybavení a jsou zahrnuty v ceně nebo nejsou fakturovány zvlášť.

2. Příslušenství, náhradní díly a nástroje uvedené v odstavci 1 se při určování původu produktu neberou v úvahu, s výjimkou pro účely výpočtu maximální hodnoty nepůvodních materiálů, pokud produkt podléhá požadavku na maximální hodnotu nepůvodních materiálů stanovenou v příloze 3-A (Specifická pravidla původu produktu).

ČLÁNEK 3.10

Soupravy

Soupravy ve smyslu všeobecného pravidla 3 pro výklad harmonizovaného systému se považují za původní produkt jedné ze stran, jestliže jsou původními produkty všechny součásti, z nichž se skládají. Je-li souprava složena z původního i nepůvodního zboží, považuje se souprava jako celek za pocházející z jedné ze stran, pokud hodnota nepůvodního zboží nepřesahuje 15 % ceny soupravy ze závodu.

ČLÁNEK 3.11

Neutrální prvky

Při určování, zda produkt pochází z jedné ze stran, není zapotřebí zjišťovat původ těchto prvků, jež mohou být použity při jeho výrobě:

- a) paliva, energie, katalyzátorů a rozpouštědel;

- b) zařízení, přístrojů a materiálů pro zkoušení nebo kontrolu produktu;
- c) rukavic, brýlí, obuvi, oděvů, bezpečnostního vybavení a zásob;
- d) strojů, nástrojů, matric a forem;
- e) zařízení, vybavení, náhradních dílů a materiálů použitých při údržbě zařízení a budov;
- f) maziv, tuků, přísad a ostatních materiálů použitých při výrobě nebo použitých k provozu zařízení a budov a
- g) ostatních materiálů, které nejsou součástí produktu ani se nemají stát součástí konečného složení produktu.

ČLÁNEK 3.12

Balicí materiály, obalové materiály a schránky

1. Obalové materiály a schránky, v nichž je produkt balen pro maloobchodní prodej, jsou-li zařazeny spolu s produktem podle všeobecného pravidla 5 pro výklad harmonizovaného systému, se při určování původu produktu neberou v úvahu, s výjimkou pro účely výpočtu maximální hodnoty nepůvodních materiálů, pokud produkt podléhá požadavku na maximální hodnotu nepůvodních materiálů stanovenou v příloze 3-A (Specifická pravidla původu produktu).

2. Obalové materiály a kontejnery, v nichž je produkt zabalen pro účely přepravy, se při určování původu produktu neberou v úvahu.

ČLÁNEK 3.13

Vrácené zboží

V případě, že je původní zboží strany vyvezené z této strany do třetí země vráceno, považuje se za nepůvodní, nelze-li celním orgánům věrohodně prokázat, že vrácené zboží:

- a) je totožné s vyvezeným zbožím a
- b) bylo případně podrobeno pouze úkonům nezbytným pro jeho uchování v nezměněném stavu po dobu pobytu v této třetí zemi nebo při svém vývozu.

ČLÁNEK 3.14

Neměnnost

1. Zboží deklarované k dovozu ve straně musí být stejné jako zboží vyvezené z druhé strany, ze které pochází. Před deklarováním k dovozu nesmí být toto zboží pozměněno, jakýmkoli způsobem přetvořeno nebo podrobno operacím kromě těch, které je mají uchovat v dobrém stavu, nebo jiných, než je přidání nebo připevnění značek, štítků, pečeti či jakýchkoli jiných rozlišovacích znaků, aby byl zajištěn soulad se specifickými domácími požadavky dovážející strany.
2. Je možné zboží nebo zásilku skladovat ve třetí zemi za předpokladu, že v této třetí zemi zůstanou pod celním dohledem.
3. Aniž jsou dotčena ustanovení oddílu B, rozdělení zásilek se může uskutečnit ve třetí zemi, pokud rozdělení provádí vývozce nebo je na jeho odpovědnost a pokud zboží zůstává v této třetí zemi pod celním dohledem.
4. Splnění odstavců 1 až 3 se považuje za uspokojivé, pokud celní orgány nemají důvod k pochybnostem. V takovém případě poskytne dovozce vhodným způsobem v souladu s ustanoveními práva každé strany důkaz splnění, včetně smluvních přepravních dokumentů, jako jsou konosamenty, nebo faktických či konkrétních důkazů založených na značení nebo číslování balíků nebo jakýchkoli důkazů týkajících se samotného zboží.

ČLÁNEK 3.15

Výstavy

1. Jsou-li původní produkty zaslány na výstavu do třetí země a jsou-li po výstavě prodány za účelem dovozu do strany, uplatní se na ně při dovozu ustanovení této dohody, pokud je celním orgánům věrohodně prokázáno, že:

- a) vývozce zaslal tyto produkty ze strany do třetí země konání výstavy a vystavoval je tam;
- b) vývozce tyto produkty prodal osobě ve straně nebo je na ni jinak převedl;
- c) produkty byly zaslány během výstavy nebo bezprostředně po ní v tomtéž stavu, v jakém byly odeslány na výstavu, a
- d) produkty nebyly od okamžiku, kdy byly odeslány na výstavu, použity k jinému účelu než k předvedení na této výstavě.

2. V souladu s oddílem B se vyhotoví deklarace o původu zboží, jež se předloží obvyklým způsobem celním orgánům strany dovozu. Musí v ní být uveden název a adresa výstavy.

3. Odstavec 1 se vztahuje na všechny výstavy, veletrhy a podobné veřejné akce obchodní, průmyslové, zemědělské nebo řemeslné, v jejichž průběhu produkty zůstávají pod celním dohledem, s výjimkou výstav pořádaných soukromě v prodejnách nebo obchodních prostorách s úmyslem tyto produkty prodat.

4. Celní orgány strany dovozu mohou požadovat důkaz, že produkty zůstaly pod celním dohledem ve třetí zemi výstavy, jakož i dodatečné doklady o podmínkách, za nichž byly vystaveny.

ODDÍL B

Postupy stanovení původu

ČLÁNEK 3.16

Žádost o preferenční sazební zacházení a deklarace o původu

1. Dovážející strana poskytne při dovozu preferenční sazební zacházení pro produkt pocházející z druhé strany ve smyslu článku 3.2 na základě žádosti o preferenční sazební zacházení předložené dovozcem, jsou-li splněny veškeré další příslušné požadavky této kapitoly.

2. Žádost o preferenční sazební zacházení vychází z deklarace o původu vydané v souladu s článkem 3.18, kterou vývozce uvede na faktuře nebo jiném obchodním dokladu.
3. Žádost o preferenční sazební zacházení a deklarace o původu uvedené v odstavci 2 se uvedou v celním dovozním prohlášení v souladu s právními předpisy dovážející strany.
4. Dovozce, který podává žádost na základě deklarace o původu uvedené v odstavci 2, ji vlastní a v případě potřeby poskytne kopii deklarace o původu celnímu orgánu dovážející strany.
5. Odstavce 2, 3 a 4 se nepoužijí v případech uvedených v článku 3.23.

ČLÁNEK 3.17

Žádosti o preferenční sazební zacházení po dovozu

1. Každá strana stanoví, že dovozce může požádat o preferenční sazební zacházení po dovozu a získat vrácení veškerých přebytečných cel zaplacených za dovážené zboží, pokud dovozce v době dovozu nepožádal o preferenční sazební zacházení a dotyčné zboží by bylo v době dovozu pro účely této žádosti kvalifikováno jako původní v souladu s článkem 3.2.

2. Dovozce podá žádost o preferenční sazební zacházení nejpozději do jednoho roku ode dne dovozu. Jako podmínku pro poskytnutí preferenčního sazebního zacházení podle odstavce 1 může strana požadovat, aby dovozce:

- a) poskytl kopii deklarace o původu dotčeného zboží;
- b) předložil všechny ostatní doklady nezbytné pro dovoz zboží a
- c) prohlásil, že zboží bylo v době dovozu původní.

ČLÁNEK 3.18

Podmínky pro vyhotovení deklarace o původu

- 1. Deklaraci o původu uvedenou v čl. 3.16 odst. 2 může vystavit vývozce registrovaný:
 - a) v Mexiku jako vývozce schválený příslušným vládním orgánem s výhradou jakýchkoli podmínek, které jsou považovány za vhodné k ověření statusu původu zboží a splnění ostatních podmínek stanovených v této kapitole, a
 - b) v Evropské unii jako vývozce v souladu s příslušným právem Evropské unie (systém registrovaných vývozců).

2. Celní orgány nebo příslušný vládní orgán přidělí registrovanému vývozci číslo uvedené v deklaraci o původu. Celní orgány nebo příslušný vládní orgán řídí proces registrace a v případě nesprávného použití vývozcem mohou registraci odejmout.
3. Deklaraci o původu uvedenou v čl. 3.16 odst. 2 může vyhotovit kterýkoli vývozce pro jakoukoli zásilku sestávající z jednoho nebo více nákladových kusů obsahujících původní produkty, jejichž celková hodnota nepřesahuje 6 000 EUR.
4. Vývozce vyhotoví deklaraci o původu s použitím jedné z jazykových verzí přílohy 3-B (Znění deklarace o původu) na faktuře nebo jiném obchodním dokladu, který popisuje původní zboží dostatečně podrobně, aby byla možná jeho identifikace.
5. Deklaraci o původu podepisuje vlastnoručně vývozce. Vývozce registrovaný v souladu s odstavcem 1 není povinen tuto prohlášení podepisovat, pokud přebírá plnou odpovědnost vůči celním orgánům nebo příslušnému vládnímu orgánu vyvážející strany za jakoukoli deklaraci o původu, která identifikuje vývozce, jako by deklarace o původu byla tímto vývozcem vlastnoručně podepsána.
6. Vývozce činící deklaraci o původu musí být připraven kdykoli předložit, na žádost celních orgánů nebo příslušného vládního orgánu strany vývozu, veškeré související doklady prokazující status původu dotyčných produktů a splnění ostatních podmínek stanovených v této kapitole.
7. Vývozce může vyhotovit deklaraci o původu při vývozu zboží, k němuž se vztahuje, nebo po vývozu.

ČLÁNEK 3.19

Platnost deklarace o původu

1. Deklarace o původu platí jeden rok ode dne jejího vyhotovení.
2. Deklarace o původu se může použít na:
 - a) jedinou zásilku výrobku nebo
 - b) více zásilek totožných produktů v jakékoli lhůtě uvedené v deklaraci o původu, jež nepřesahuje dvanáct měsíců.

ČLÁNEK 3.20

Dovoz po částech

Je-li na žádost dovozce a za podmínek stanovených celními orgány strany dovozu dováženo po částech rozložené nebo nesložené zboží ve smyslu všeobecného pravidla 2 písm. a) pro výklad harmonizovaného systému spadající do tříd XV až XXI harmonizovaného systému, předkládá se na žádost celních orgánů jediná deklarace o původu při dovozu první části.

ČLÁNEK 3.21

Rozpory a drobné chyby

1. Drobné nesrovnalosti mezi deklarací o původu a doklady předloženými celnímu úřadu za účelem splnění formalit pro dovoz zboží nemohou vést k neplatnosti deklarace o původu, je-li řádně prokázáno, že tento doklad odpovídá dotyčným produktům.
2. Celní orgány dovážející strany nesmí zamítnout žádost o preferenční sazební zacházení kvůli drobným chybám v deklaraci o původu, jako jsou překlepy.

ČLÁNEK 3.22

Požadavky na vedení záznamů

1. Dovozece, který žádá o preferenční sazební zacházení pro zboží dovezené do strany, musí mít v držení a uchovávat deklaraci o původu vystavenou vývozcem po dobu tří let ode dne dovozu produktu nebo po delší dobu, jak stanoví dovážející strana.

2. Vývozce, který vyhotovil deklaraci o původu, musí mít v držení a uchovávat kopii deklarace o původu a všech ostatních záznamů prokazujících, že produkt splňuje požadavky pro získání statusu původu, po dobu tří let od vystavení této deklarace o původu nebo po delší dobu, jak stanoví vyvážející strana.
3. Záznamy, které se mají uchovávat v souladu s tímto článkem, mohou být vedeny v elektronické formě.

ČLÁNEK 3.23

Osvobození od deklarace o původu

1. Zboží, které je zasíláno jako zásilky nízké hodnoty soukromými osobami soukromým osobám nebo které se nachází v osobních zavazadlech cestujících, se považuje za původní zboží bez předložení deklarace o původu, pokud není dováženo obchodně, pokud dovozce prohlásí, že zboží splňuje podmínky stanovené v této kapitole, a pokud o pravdivosti tohoto prohlášení neexistují žádné pochybnosti.
2. Dovoz, který je příležitostný a sestává výhradně z produktů pro osobní potřebu příjemců nebo cestujících nebo jejich rodin, se nepovažuje za dovoz uskutečňovaný za obchodním účelem, pokud je z povahy a množství zboží zřejmé, že není zamýšlen žádný obchodní účel, za předpokladu, že dovoz není součástí série dovozů, o nichž lze důvodně předpokládat, že byly uskutečněny samostatně s cílem vyhnout se požadavku na deklaraci o původu.

3. Celková hodnota zboží uvedeného v odstavci 1 nesmí překročit 500 EUR nebo ekvivalentní částku v měně strany v případě souborných služeb nízké hodnoty nebo 1 200 EUR nebo ekvivalentní částku v měně strany v případě zboží, které je součástí osobních zavazadel cestujících.
4. Žádné ustanovení tohoto článku nelze vykládat tak, že brání straně přijmout vhodné celní kontroly k zajištění souladu s ustanoveními odstavců 1 až 3.

ČLÁNEK 3.24

Ověřování původu a správní spolupráce

1. Strany si navzájem poskytují adresy a kontaktní údaje celních orgánů nebo příslušného vládního orgánu odpovědného za ověřování deklarací o původu.
2. Za účelem zajištění řádného uplatňování této kapitoly si strany prostřednictvím svých celních orgánů nebo příslušného vládního orgánu poskytují vzájemnou pomoc při ověřování, zda je zboží původní, jakož i pravosti deklarací o původu a správnosti informací uvedených v těchto deklaracích.

3. Ověřování deklarací o původu se provádí namátkově anebo vždy v případech, kdy mají celní orgány dovážející strany důvodné pochybnosti o pravosti těchto deklarací, o statusu původu dotyčného zboží nebo splnění ostatních podmínek této kapitoly.

4. Pro účely provádění ustanovení odstavce 3 celní orgány strany dovozu písemně požádají celní orgán nebo příslušný vládní orgán strany vývozu o ověření původu tím, že poskytnou:

- a) totožnost celního orgánu, který žádost vystavuje;
- b) jméno vývozce, jehož se týká ověření;
- c) předmět a rozsah ověření a
- d) kopii deklarace o původu a případně jakoukoli jinou příslušnou dokumentaci.

5. Celní orgán nebo příslušný vládní orgán vyvážející strany provede ověření. Za tímto účelem mají právo požadovat jakékoli důkazy a provádět jakoukoli kontrolu účetnictví vývozce nebo jakoukoli jinou kontrolu, kterou považují za vhodnou.

6. Celní orgán nebo příslušný vládní orgán vyvážející strany co nejdříve informuje celní orgán požadující ověření o výsledcích tohoto ověření. Výsledky se předkládají v písemné zprávě, která jasně uvádí, zda lze dotyčné zboží považovat za původní, deklarace o původu je pravá a jsou splněny ostatní požadavky této kapitoly. Tato písemná zpráva obsahuje:

- a) výsledky ověření;
- b) popis zboží, které je předmětem ověření, a jeho sazební zařazení relevantní pro uplatnění pravidla původu;
- c) popis a vysvětlení odůvodnění statusu původu zboží a
- d) podpůrnou dokumentaci, je-li k dispozici.

7. Jestliže v případě důvodných pochybností neobdrží žádající celní orgán žádnou odpověď do deseti měsíců ode dne podání žádosti o ověření nebo jestliže odpověď neobsahuje údaje, které postačují k rozhodnutí o pravosti daného dokladu nebo o původu zboží, může odmítnout udělit preferenční celní zacházení, s výjimkou mimořádných okolností.

8. Dovážející strana oznámí vyvážející straně do 60 dnů od obdržení písemné zprávy, zda existují rozdíly v postupech ověřování podle tohoto článku nebo ve výkladu pravidel původu, pokud jde o určení, zda se zboží považuje za původní zboží, a tyto rozdíly nelze vyřešit konzultacemi mezi celním orgánem žádajícím o ověření a celním orgánem nebo příslušným vládním orgánem odpovědným za provedení ověření.

9. Za účelem vyřešení těchto rozdílů vedou strany na žádost kterékoli ze stran konzultace, které uzavřou do 90 dnů po dni oznámení podle odstavce 8. Lhůtu pro uzavření konzultací lze prodloužit případ od případu na základě vzájemné písemné dohody mezi stranami. Strany usilují o vyřešení těchto sporů v rámci Podvýboru pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu zřízeného podle čl. 1.10 (Podvýbory a jiné subjekty části III této dohody) odst. 1 písm. d).

10. Tato kapitola nebrání celnímu orgánu strany v přijetí jakýchkoli jiných opatření, která považuje za nezbytná, dokud nebudou vyřešeny rozdíly uvedené v odstavci 8 této dohody.

ČLÁNEK 3.25

Důvěrnost

1. Každá ze stran zachová v souladu se svým právem důvěrnost informací, které jí druhá strana poskytla podle této kapitoly, a chrání tyto informace před zveřejněním.
2. Celní orgány nebo příslušný vládní orgán dovážející strany mohou použít informace získané od druhé strany pouze pro účely této kapitoly.
3. Celní orgány nebo příslušný vládní orgán vyvážející strany nezveřejní důvěrné obchodní informace získané od vývozce, není-li v této kapitole stanoveno jinak.
4. Dovážející strana nepoužije informace získané jejím celním orgánem podle této kapitoly v žádném trestním řízení vedeném soudem nebo soudcem, pokud vyvážející strana není formálně písemně informována dovážející stranou, jaké informace hodlá použít, a o důvodech jejich použití a za předpokladu, že vyvážející strana nevznese žádné námitky.

5. Žádné ustanovení této dohody nelze vykládat tak, že brání straně použít důvěrné informace pro účely správy nebo prosazování celních předpisů souvisejících s touto kapitolou nebo jinak vyžadovaných právem strany, včetně správních, kvazisoudních nebo soudních řízení.

ČLÁNEK 3.26

Správní opatření a sankce

Strana uloží správní opatření a sankce jakékoli osobě, která vystavila doklad nebo nechá vystavit doklad, který obsahuje nesprávné údaje pro účely získání preferenčního sazebního zacházení se zbožím.

ODDÍL C

Jiná ustanovení

ČLÁNEK 3.27

Uplatňování této kapitoly na Ceutu a Melillu

1. Pro účely této kapitoly, pokud jde o Evropskou unii, pojem „strana“ nezahrnuje Ceutu a Melillu.

2. Zboží pocházející z Mexika podléhá při dovozu do Ceuty a Melilly ve všech ohledech stejnému celnímu zacházení podle této dohody jako zboží pocházející z celního území Evropské unie podle protokolu 2 k Aktu o přistoupení Španělského království a Portugalské republiky k Evropské unii. Mexiko poskytne při dovozu zboží, na něž se vztahuje dohoda a jež pochází z Ceuty a Melilly, stejné celní zacházení jako zboží dováženému a pocházejícímu z Evropské unie.
3. Pravidla původu a postupy stanovení původu uvedené v této kapitole se použijí obdobně na zboží vyvážené z Mexika do Ceuty a Melilly a na zboží vyvážené z Ceuty a Melilly do Mexika.
4. Ceuta a Melilla se považují za jediné území.
5. Vývozce uvede v kolonce 3 deklarace o původu „Mexiko“ nebo „Ceuta a Melilla“ v závislosti na původu zboží.
6. Španělské celní orgány odpovídají za použití a provedení této kapitoly v Ceutě a Melille.

ČLÁNEK 3.28

Andorrské knížectví a Republika San Marino

Preferenční sazební zacházení s původním zbožím Andorry a San Marina a určení původu tohoto zboží jsou stanoveny v příloze 3-C (Andorrské knížectví a Republika San Marino).

ČLÁNEK 3.29

Vysvětlivky

Vysvětlivky k výkladu, uplatňování a správě této kapitoly jsou uvedeny v příloze 3-D (Vysvětlivky).

ČLÁNEK 3.30

Přechodná ustanovení

1. Na zboží, pro které byla podána žádost o preferenční sazební zacházení a jehož dovoz se uskutečnil před vstupem této dohody v platnost, se pravidla a podmínky stanovené v příloze III rozhodnutí Smíšené rady ES-Mexiko č. 2/2000 ze dne 23. března 2000 a jejích dodatků I až V použijí po dobu nejvýše tří let od vstupu této dohody v platnost.

2. Doklad o původu vydaný v souladu s ustanoveními přílohy III rozhodnutí Smíšené rady ES-Mexiko č. 2/2000 ze dne 23. března 2000 a jejích dodatků I až V pro zboží, pro které nebyla ke dni vstupu této dohody v platnost podána žádost o preferenční sazební zacházení, není platný.

3. U zboží, které je ke dni vstupu této dohody v platnost buď v tranzitu z vyvážející strany do dovážející strany, nebo pod celním dohledem v dovážející straně bez zaplacení dovozních cel a daní, se žádost o preferenční sazební zacházení podává v souladu s článkem 3.16, pokud toto zboží splňuje požadavky této kapitoly.

ČLÁNEK 3.31

Změny této kapitoly

Smíšená rada může rozhodnutím změnit ustanovení kapitoly a příloh 3-A až 3-D.

ČLÁNEK 3.32

Podvýbor pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu

Pro účely účinného provádění a fungování této kapitoly jsou funkce Podvýboru pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu uvedeny v článku 4.17 (Podvýbor pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu).

KAPITOLA 4

CLA A USNADNĚNÍ OBCHODU

ČLÁNEK 4.1

Obecné cíle

1. Strany uznávají význam cel a usnadnění obchodu v rozvíjejícím se globálním obchodním prostředí.
2. Strany uznávají, že pokud jde o požadavky a postupy v oblasti dovozu, vývozu a tranzitu, měly by vzít v úvahu celní a mezinárodní obchodní nástroje a normy platné v oblasti cel a obchodu, jako jsou podstatné prvky revidované Kjótské úmluvy o zjednodušení a sladění celních režimů, přijaté v Kjótu dne 18. května 1973 a přijaté Radou Světové celní organizace v červnu 1999, Mezinárodní úmluva o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží, podepsaná v Bruselu dne 14. června 1983, jakož i rámec norem pro zabezpečení a zjednodušení celosvětového obchodu Světové celní organizace přijatý v červnu 2005 (dále jen „rámec norem SAFE“) a model celních údajů Světové celní organizace.

3. Strany uznávají, že jejich právní předpisy musí být nediskriminační a že celní postupy musí být založeny na používání moderních metod a účinných kontrol k dosažení ochrany a usnadnění zákonného obchodu.
4. Strany rovněž uznávají, že jejich celní režimy nesmí představovat větší administrativní zátěž nebo omezení obchodu, než je nezbytné k dosažení legitimních cílů, a že by měly být uplatňovány způsobem, který je předvídatelný, konzistentní a transparentní.
5. K zajištění toho, že operace budou transparentní, účinné, celistvé a odůvodněné, každá strana:
- a) kdykoli to bude možné, zjednoduší a přezkoumá požadavky a formality za účelem urychleného propuštění a odbavení zboží;
 - b) usiluje o další zjednodušení a standardizaci údajů a dokumentace požadovaných celními a jinými orgány s cílem zkrátit dobu a náklady na ně pro obchodníky nebo hospodářské subjekty, včetně malých a středních podniků, a
 - c) zajistí, aby byly zachovány nejvyšší standardy bezúhonnosti uplatňováním opatření odrážejících zásady příslušných mezinárodních úmluv a nástrojů v oblasti cel a usnadnění obchodu.

6. Strany se dohodly, že posílí svou spolupráci s cílem zajistit, aby příslušné právní předpisy a postupy a rovněž administrativní kapacity příslušných správ splňovaly cíle podpory zjednodušení obchodu a současně zajišťovaly účinnou celní kontrolu.

ČLÁNEK 4.2

Transparentnost a zveřejňování

1. Každá strana případně zajistí pravidelné konzultace mezi svými pohraničními orgány a obchodníky nebo jinými zúčastněnými stranami na svém území.
2. Každá strana neprodleně, nediskriminačním a snadno přístupným způsobem, a to i online a pokud možno v anglickém jazyce, zveřejní své právní předpisy a obecné správní postupy a pokyny týkající se celních záležitostí a záležitostí ohledně usnadnění obchodu. Mezi tyto záležitosti patří:
 - a) režimy dovozu, vývozu a tranzitu, včetně režimů týkajících se přístavů, letišť a jiných míst vstupu, a požadované formuláře a doklady;
 - b) uplatňované sazby cel a daní jakéhokoli druhu ukládané na dovoz nebo vývoz nebo v jejich souvislosti;
 - c) poplatky a platby ukládané vládními agenturami nebo jejich jménem na dovoz, vývoz nebo tranzit nebo v jejich souvislosti;

- d) pravidla pro zařazení nebo určení hodnoty zboží pro celní účely;
- e) právní předpisy a obecně použitelná správní rozhodnutí týkající se pravidel původu;
- f) omezení nebo zákazy dovozu, vývozu nebo tranzitu;
- g) ustanovení o sankcích za porušení dovozních, vývozních nebo tranzitních formalit;
- h) odvolací řízení;
- i) dohody nebo jejich části uzavřené s jakoukoli zemí nebo zeměmi týkající se dovozu, vývozu nebo tranzitu;
- j) postupy týkající se správy celních kvót;
- k) provozní hodiny a provozní postupy celních úřadů v přístavech a na hraničních přechodech a
- l) kontaktní místa pro vyřizování žádostí o informace.

3. Každá strana v souladu se svými právními předpisy poskytne obchodníkům a jiným zúčastněným stranám příležitosti a přiměřenou lhůtu, aby se vyjádřili k navrhovanému zavedení nebo změně obecně použitelných právních předpisů týkajících se cel a usnadnění obchodu.

4. Každá strana v souladu se svými právními předpisy zajistí, aby byly co nejdříve před jejich vstupem v platnost zveřejněny nové nebo pozměněné právní předpisy s obecnou působností týkající se cel a usnadnění obchodu nebo jakékoli informace o nich, aby se s nimi obchodníci a jiné zainteresované osoby mohli seznámit.
5. Každá strana může stanovit, že odstavce 3 a 4 se nevztahují na změny celních sazeb, opatření, která mají osvobozující účinek, opatření, jejichž účinnost by byla oslabena v důsledku souladu s odstavci 3 a 4, opatření uplatňovaná v naléhavých případech nebo drobné změny jejího vnitrostátního práva a právního systému.
6. Každá strana zřídí nebo zachová jedno nebo více informačních míst, která budou odpovídat na dotazy obchodníků a jiných zúčastněných osob týkající se celních záležitostí a jiných záležitostí v souvislosti s usnadněním obchodu, a zveřejní informace o postupech pro zveřejňování těchto dotazů na internetu.
7. Strana nepožaduje úhradu poplatku za zodpovězení dotazů ani za poskytnutí formulářů a dokumentů.
8. Informační střediska zodpovídají dotazy a poskytují formuláře a dokumenty v přiměřené lhůtě stanovené každou stranou, která se může lišit v závislosti na povaze a složitosti dotazu.

ČLÁNEK 4.3

Požadavky na údaje a dokumentaci

1. S cílem zjednodušit a minimalizovat výskyt a složitost dovozních, vývozních a tranzitních formalit, požadavků na údaje a dokumentaci každá strana případně zajistí, aby tyto formality, údaje a požadavky na dokumentaci:

- a) byly přijaty a uplatňovány za účelem rychlého propuštění zboží za předpokladu, že jsou splněny podmínky pro propuštění;
- b) byly přijaty a uplatněny způsobem, jehož cílem je snižovat čas a náklady na dodržování požadavků pro obchodníky a hospodářské subjekty;
- c) byly alternativou nejméně omezující obchod, pokud byly pro splnění daného cíle nebo cílů politiky přiměřeně k dispozici dvě nebo více alternativ, a
- d) byly zachovány, a to včetně jejich částí, pouze po dobu, kdy jsou vyžadovány.

2. Každá strana uplatňuje společné celní postupy a jednotné požadavky na celní údaje a dokumentaci pro propuštění zboží na celém svém území. Nic v tomto odstavci nebrání straně v tom, aby rozlišovala své celní režimy a požadavky na údaje a dokumentaci na základě prvků, jako je řízení rizik, povaha a druh zboží nebo dopravních prostředků.

ČLÁNEK 4.4

Automatizace a využívání informačních technologií

1. Každá strana:
 - a) používá informační technologie, které urychlují postupy pro propuštění zboží, s cílem usnadnit obchod mezi stranami;
 - b) zpřístupňuje elektronické systémy uživatelům z řad celních orgánů;
 - c) umožní podání celního prohlášení v elektronické podobě a
 - d) používá elektronické nebo automatizované systémy řízení rizik.
2. Každá strana přijme nebo zachová postupy umožňující elektronickou platbu cel, daní, poplatků a odvodů vybíraných celními orgány, které vznikly při dovozu a vývozu.

ČLÁNEK 4.5

Propuštění zboží

1. Každá strana přijme nebo ponechá v platnosti postupy, které:
 - a) stanoví rychlé propuštění zboží v době nepřesahující dobu nutnou pro zajištění souladu s jejími celními předpisy a jinými předpisy souvisejícími s obchodem;
 - b) umožňují předběžné elektronické podávání a zpracování celních údajů a dokumentace a veškerých dalších informací před příchodem zboží, aby mohlo být zboží propuštěno z celní kontroly při příchodu;
 - c) umožňují propuštění zboží v místě příchodu bez dočasného přemístění do skladů nebo jiných zařízení a
 - d) umožňují propuštění zboží před konečným vyměřením cel, daní, poplatků a odvodů, pokud vyměření neproběhne před příchodem nebo rychle při příchodu a za předpokladu, že jsou splněny všechny ostatní regulatorní požadavky; před propuštěním zboží může strana požadovat, aby dovozce poskytl dostatečnou záruku ve formě jistoty, vkladu nebo jiného vhodného nástroje, která nesmí být vyšší než částka potřebná k zajištění úhrady cel, daní, poplatků a odvodů splatných za zboží, na které se záruka vztahuje, a která bude uhrazena, až tato záruka již nebude vyžadována.

2. Každá strana může přijmout nebo zachovat opatření umožňující obchodníkům nebo hospodářským subjektům využívat dalšího zjednodušení celních postupů v souladu se svými právními předpisy.

ČLÁNEK 4.6

Řízení rizik

1. Každá strana přijme nebo ponechá v platnosti systém řízení rizik pro účely celní kontroly, který jejímu celnímu orgánu umožňuje zaměřit své kontroly na vysoce rizikové zásilky a který urychluje propuštění zásilek s nízkým rizikem.
2. Každá strana navrhne a uplatňuje řízení rizik způsobem, který zamezí svévolné nebo neoprávněné diskriminaci nebo zastřenému omezování mezinárodního obchodu.
3. Každá ze stran vychází při řízení rizik z posouzení rizik za pomoci vhodných kritérií výběru.
4. Každá strana také může jako součást svého řízení rizik zásilky pro celní kontroly vybrat náhodně.
5. V zájmu usnadnění obchodu každá strana pravidelně přezkoumává a aktualizuje systém řízení rizik uvedený v odstavci 1.

ČLÁNEK 4.7

Předběžná rozhodnutí

1. Předběžné rozhodnutí je písemné rozhodnutí poskytnuté stranou prostřednictvím jejích celních orgánů žadateli před dovozem zboží, na něž se vztahuje žádost, na její území, které stanoví zacházení, jež strana poskytne zboží v době dovozu, pokud jde o:
 - a) sazební zařazení zboží;
 - b) původ zboží¹⁸ a
 - c) jakékoli jiné záležitosti, na kterých se strany dohodnou.
2. Strana vydá předběžné rozhodnutí v přiměřené a časově omezené lhůtě žadateli, který předložil žádost, a to i v elektronickém formátu, pokud obsahuje všechny nezbytné informace v souladu s právními předpisy dotčené strany. Strana může požádat o vzorek zboží, pro které žadatel žádá o předběžné rozhodnutí.
3. Předběžné rozhodnutí je platné nejméně po dobu tří let od jeho vydání, pokud se nezmění právní předpisy, fakta nebo okolnosti, které byly podkladem pro toto rozhodnutí.

¹⁸ Podle Dohody o pravidlech původu WTO nebo kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu) této dohody.

4. Strana může odmítnout vydat předběžné rozhodnutí, pokud jsou skutečnosti a okolnosti, které tvoří základ předběžného rozhodnutí, předmětem správního nebo soudního přezkumu nebo pokud žádost není založena na skutečných a konkrétních skutečnostech nebo nesouvisí se zamýšleným použitím předběžného rozhodnutí. Strana, která odmítne předběžné rozhodnutí vydat, neprodleně písemně informuje žadatele a uvede relevantní skutečnosti a důvod svého rozhodnutí.

5. Každá strana zveřejní alespoň:

- a) požadavky na žádost o předběžné rozhodnutí, včetně informací, které mají být poskytnuty, a formátu;
- b) lhůtu, ve které předběžné rozhodnutí vydá, a
- c) dobu, po kterou bude předběžné rozhodnutí platné.

6. Pokud strana zruší, změní či anuluje předběžné rozhodnutí, písemně informuje žadatele a uvede relevantní skutečnosti a důvod svého rozhodnutí. Strana může zrušit, změnit nebo anulovat předběžné rozhodnutí se zpětným účinkem pouze tehdy, pokud rozhodnutí bylo založeno na neúplných, nesprávných, nepřesných, nepravdivých nebo zavádějících informacích poskytnutých žadatelem.

7. Předběžné rozhodnutí vydané některou stranou je pro tuto stranu ve vztahu k žadateli a také pro žadatele závazné.

8. Strana na písemnou žádost žadatele zajistí přezkum předběžného rozhodnutí nebo rozhodnutí o jeho zrušení, změně nebo anulování.
9. S výhradou případných požadavků na důvěrnost ve svých právních předpisech se strana vynasnaží zveřejnit podstatné prvky svých předběžných rozhodnutí, a to i online.

ČLÁNEK 4.8

Oprávněné hospodářské subjekty

1. Každá strana zavede nebo zachová pro hospodářské subjekty, které splňují stanovená kritéria (oprávněné hospodářské subjekty, AEO), program partnerství pro usnadnění obchodu (dále jen „program AEO“) v souladu s rámcem norem SAFE.
2. Stanovená kritéria¹⁹ pro získání statusu AEO se zveřejní a týkají se dodržování nebo rizika nedodržování požadavků stanovených v právních předpisech nebo postupech každé strany.

¹⁹ Strana může použít kritéria stanovená v čl. 7 odst. 7.2 Dohody WTO o usnadnění obchodu.

3. Kritéria stanovená pro uznání subjektu za AEO nesmí být navržena ani uplatňována tak, aby umožňovala nebo vytvářela svévolnou nebo neodůvodněnou diskriminaci mezi hospodářskými subjekty tam, kde existují stejné podmínky, a umožní účast malých a středních podniků.
4. Program AEO zahrnuje zvláštní výhody pro AEO s přihlédnutím k závazkům stran v souladu s čl. 7 odst. 7.3 Dohody WTO o usnadnění obchodu, přijaté dne 27. listopadu 2014.
5. Strany spolupracují při zavádění, je-li to relevantní a vhodné, vzájemného uznávání svých programů AEO, pokud jsou tyto programy slučitelné a založené na rovnocenných kritériích a výhodách.

ČLÁNEK 4.9

Přezkum nebo odvolání

1. Každá strana zajistí účinné, rychlé, nediskriminační a snadno dostupné postupy, které zaručí právo na odvolání proti rozhodnutí v celních záležitostech.

2. Každá strana zajistí, aby osoba, které vydává rozhodnutí v celních záležitostech, měla na svém území přístup k:

- a) přezkumu správním orgánem nebo správnímu odvolání ke správnímu orgánu, který je vyšší než úředník nebo úřad, jenž rozhodnutí vydal, nebo je na nich nezávislý, nebo
- b) soudnímu přezkumu nebo odvolání rozhodnutí.

3. Každá strana zajistí, aby osoba, která požádala celní orgány o rozhodnutí a neobdržela rozhodnutí o této žádosti v příslušných lhůtách, měla právo na odvolání.

4. Každá strana stanoví, že osoba uvedená v odstavci 2 obdrží správní rozhodnutí s odůvodněním tohoto rozhodnutí, aby tato osoba mohla v případě potřeby využít řízení o přezkumu nebo odvolací řízení.

ČLÁNEK 4.10

Sankce

1. Každá strana stanoví sankce za nedodržení svých právních předpisů nebo procesních požadavků souvisejících s celními nebo jinými právními předpisy pro dovoz, vývoz a tranzit zboží.

2. Každá strana zajistí, aby její celní předpisy stanovily, že veškeré sankce uložené za porušení jejích celních předpisů nebo procesních požadavků jsou přiměřené a nediskriminační.
3. Každá strana zajistí, aby sankce uložená jejími celními orgány za porušení jejích celních předpisů nebo procesních požadavků byla uložena pouze osobě, která je za porušení právně odpovědná.
4. Každá strana zajistí, aby uložená sankce závisela na skutečnostech a okolnostech případu a byla úměrná míře a závažnosti porušení.
5. Každá strana se při posuzování a výběru sankcí a cel vyvaruje pobídek nebo střetů zájmů.
6. Každá strana se vyzývá, aby při stanovení sankce zvažila dobrovolné poskytnutí informací předtím, než celní orgány zjistí porušení svých celních předpisů nebo procesních požadavků, jako možnou polehčující okolnost.
7. Každá strana zajistí, aby v případě uložení sankce za porušení celních předpisů nebo procedurálních náležitostí bylo osobě, které byla sankce uložena, poskytnuto písemné vysvětlení s uvedením povahy porušení a použitelného práva, právního předpisu nebo postupu, na jehož základě byly výše nebo rozsah sankce za porušení uloženy.

8. Každá strana stanoví ve svých právních předpisech nebo postupech pevně stanovenou lhůtu, během níž mohou její celní orgány zahájit řízení o uložení sankce za porušení jejích celních předpisů nebo postupů.

ČLÁNEK 4.11

Celní spolupráce a vzájemná správní pomoc

1. Strany zajistí spolupráci svých příslušných orgánů v celních záležitostech za účelem zajištění toho, aby bylo dosaženo cílů stanovených v článku 4.1.
2. Strany spolupracují mimo jiné prostřednictvím:
 - a) výměny informací ohledně svých celních předpisů a jejich provádění a ohledně celních postupů, a to zejména v těchto oblastech:
 - i) zjednodušení a modernizace celních postupů;
 - ii) donucovací opatření na hranicích uplatňovaná jejich celními orgány;
 - iii) zjednodušení tranzitní přepravy a překládky;
 - iv) dialog s obchodní veřejností a
 - v) bezpečnost dodavatelského řetězce a řízení rizik;

- b) společného řešení celních aspektů zabezpečení a usnadnění mezinárodního obchodního dodavatelského řetězce v souladu s rámcem norem SAFE, a to i pokud jde o jejich programy AEO a jejich vzájemné uznávání uvedené v článku 4.8;
- c) zvážení rozvoje společných iniciativ týkajících se dovozu, vývozu, jiných celních režimů a usnadnění obchodu, včetně technické pomoci;
- d) posílení jejich spolupráce v oblasti cel v rámci mezinárodních organizací, jako jsou WTO a Světová celní organizace (dále jen „WCO“);
- e) stanovení minimálních norem, v proveditelné míře, v oblasti metod řízení rizik a souvisejících požadavků a programů; je-li to relevantní a vhodné, strany rovněž zváží vzájemné uznávání metod řízení rizik, norem rizik a bezpečnostních kontrol;
- f) úsilí o harmonizaci svých požadavků na údaje pro dovozní, vývozní a jiné celní režimy zavedením společných norem a datových prvků v souladu s datovým modelem WCO a
- g) udržování dialogu mezi jejich příslušnými politickými odborníky na podporu užitečnosti, účinnosti a použitelnosti předběžných rozhodnutí.

3. Strany si navzájem poskytují vzájemnou správní pomoc v celních záležitostech v souladu s ustanoveními přílohy o vzájemné správní pomoci v celních otázkách, která byla přijata rozhodnutím Smíšené rady EU-Mexiko č. 5/2004 ze dne 15. prosince 2004 a je začleněna do této dohody a je její součástí. Každá výměna informací mezi stranami v souladu s touto kapitolou podléhá obdobně požadavkům na důvěrnost informací a ochranu osobních údajů stanoveným v článku 10 uvedené přílohy a veškerým požadavkům na důvěrnost a ochranu soukromí stanoveným v příslušných právních předpisech stran.

ČLÁNEK 4.12

Jednotný portál

1. Každá strana se vynasnaží zavést či zachovat systém jednotného portálu, jenž usnadní jednotné elektronické předávání všech informací požadovaných celními a jinými právními předpisy na dovoz, vývoz a tranzit zboží.
2. Strany usilují o spolupráci na interoperabilitě a racionalizaci svých systémů jednotného portálu, mimo jiné sdílením svých příslušných zkušeností s vývojem a zaváděním svých systémů jednotného portálu.

ČLÁNEK 4.13

Tranzit a překládka

1. Každá strana zajistí zjednodušení a účinnou kontrolu tranzitu přes své území a překládky na něm.
2. Každá strana usiluje o podporu a provádění regionálních tranzitních ujednání s cílem usnadnit obchod mezi stranami.
3. Každá strana zajistí, aby všechny dotčené orgány a agentury na jejím území spolupracovaly a koordinovaly svou činnost s cílem usnadnit tranzitní dopravu.
4. Každá ze stran umožní pohyb zboží určeného k dovozu pod celním dohledem z celního úřadu vstupu do jiného celního úřadu na svém území, z něhož bude zboží propuštěno nebo odbaveno.

ČLÁNEK 4.14

Audit po odbavení zboží

1. V zájmu rychlého propuštění zboží každá ze stran zavede nebo zachová audity po celním odbavení, aby zajistila dodržování svých celních předpisů.

2. Každá strana provádí audity po odbavení zboží na základě rizik.
3. Každá strana provádí audity po odbavení zboží transparentně. Je-li proveden audit a bylo-li dosaženo přesvědčivých výsledků, oznámí strana neprodleně osobě, jejíž záznamy jsou auditovány, výsledky, jejich odůvodnění a práva a povinnosti auditované osoby.
4. Strany uznávají, že informace získané během auditů po odbavení zboží mohou být použity v dalším správním nebo soudním řízení.
5. Strany použijí v proveditelné míře výsledek auditu po odbavení zboží při uplatňování řízení rizik.

ČLÁNEK 4.15

Celní deklaranti

1. Strana ve svých celních předpisech nevyžaduje povinné využívání celních deklarantů.
2. Každá ze stran zveřejní svá opatření týkající se využívání celních deklarantů.
3. Při případném udělování licencí celním deklarantům uplatňuje každá strana transparentní a objektivní pravidla.

ČLÁNEK 4.16

Kontroly před odesláním

Strana nevyžaduje povinné provádění kontrol před odesláním, jak je stanoveno v Dohodě WTO o kontrole před odesláním, ve vztahu k sazebnímu zařazení a celní hodnotě²⁰.

ČLÁNEK 4.17

Podvýbor pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu

1. Podvýbor pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu podává zprávy Smíšenému výboru.
2. Podvýbor pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu zřízený podle článku 1.10 (Podvýbory a jiné subjekty části III této dohody) zajistí řádné fungování této kapitoly, kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu), přílohy o vzájemné správní pomoci v celních záležitostech uvedené v čl. 4.11 odst. 3 a veškerých dalších ustanovení týkajících se cel dohodnutých mezi stranami, a přezkoumává veškeré záležitosti vyplývající z jejich uplatňování.

²⁰ Pro upřesnění je třeba uvést, že tento článek nevyklučuje kontroly před odesláním pro sanitární a fytosanitární účely.

3. Podvýbor:

- a) v případě potřeby připravuje vhodná doporučení určená Smíšenému výboru ohledně:
 - i) provádění a správy kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu) a
 - ii) jakýchkoli změn kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu);
- b) přijímá vysvětlivky k usnadnění provádění kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu);
- c) sleduje provádění a správu této kapitoly;
- d) slouží jako fórum pro konzultace a diskuse o všech celních záležitostech, včetně konkrétních celních postupů, celní hodnoty, celních režimů, celní nomenklatury, celní spolupráce a vzájemné správní pomoci v celních věcech;
- e) poskytuje fórum pro konzultace a diskusi o záležitostech týkajících se pravidel původu, postupů stanovení původu a správní spolupráce;

- f) posiluje spolupráci na rozvoji, uplatňování a vynucování celních postupů, společné správní pomoci v celních věcech, pravidlech původu, postupech stanovení původu a správní spolupráci a
- g) posuzuje jakékoli další záležitosti související s touto kapitolou nebo kapitolou 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu), na kterých se strany dohodnou.

4. Podvýbor pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu může přezkoumat potřebu rozhodnutí nebo doporučení Smíšené rady ve všech záležitostech vyplývajících z provádění této kapitoly a připravovat je. Smíšená rada má případně pravomoc přijímat rozhodnutí o provádění této kapitoly, a to i pokud jde o programy AEO a jejich vzájemné uznávání, společné iniciativy týkající se celních režimů a usnadnění obchodu a technickou pomoc.

5. Strany si mohou sjednat schůzky *ad hoc* na témata týkající se celní spolupráce, pravidel původu či vzájemné správní pomoci.

KAPITOLA 5

NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ V OBLASTI OBCHODU

ODDÍL A

Antidumpingová a vyrovnávací opatření

ČLÁNEK 5.1

Obecná ustanovení

1. Strany potvrzují svá práva a povinnosti podle článku VI GATT 1994, antidumpingové dohody a Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních.
2. Pro účely uplatňování prozatímních a konečných opatření se původ dotčeného zboží určí v souladu s nepreferenčními pravidly původu každé strany.

ČLÁNEK 5.2

Transparentnost a spravedlivé řízení

1. Každá strana provádí své postupy a uplatňuje antidumpingová a vyrovnávací opatření spravedlivým a transparentním způsobem v souladu s příslušnými ustanoveními antidumpingové dohody a Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních.
2. Každá strana v předběžné fázi řízení a v každém případě před přijetím konečného rozhodnutí informuje všechny zúčastněné strany o podstatných zvažovaných skutečnostech, které jsou základem pro rozhodnutí, zda uplatnit konečná opatření. Tímto ustanovením není dotčen článek 6.5 antidumpingové dohody a článek 12.4 Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních.
3. Každá strana poskytne každé zúčastněné straně v rámci šetření o uložení antidumpingového nebo vyrovnávacího cla plnou možnost hájit své zájmy za předpokladu, že to nepřiměřeně nezdržuje provádění šetření.
4. Použije se definice zúčastněných stran uvedená v článku 6.11 antidumpingové dohody a v článku 12.9 Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních.

ČLÁNEK 5.3

Ukládání antidumpingových a vyrovnávacích cel

Rozhodnutí o tom, zda výše antidumpingového nebo vyrovnávacího cla, které má být uloženo, odpovídá plnému dumpingovému rozpětí nebo výši subvence nebo nižší částce, přijmou orgány dovážející strany v souladu s právem této strany.

ČLÁNEK 5.4

Přijetí konečného rozhodnutí

Strana při přijímání konečného rozhodnutí zohlední informace řádně poskytnuté všemi zúčastněnými stranami považovanými za takové v souladu s jejími právními předpisy.

ČLÁNEK 5.5

Neuplatnění řešení sporů

Strana nesmí využít řešení sporů podle kapitoly 31 (Řešení sporů) ohledně výkladu nebo uplatňování ustanovení tohoto oddílu.

ODDÍL B

Souhrnná ochranná opatření

ČLÁNEK 5.6

Obecná ustanovení

Každá strana si zachovává svá práva a povinnosti podle článků XIX GATT 1994 a 5 Dohody o zemědělství, jakož i podle dohody o zárukách.

ČLÁNEK 5.7

Transparentnost

1. Bez ohledu na článek 5.6 strana zahajující šetření souhrnných ochranných opatření nebo hodlající přijmout souhrnná ochranná opatření na žádost druhé strany a za podmínky, že má tato druhá strana na věci podstatný zájem, ve formě písemného oznámení *ad hoc* okamžitě poskytne všechny důležité informace, jež vedly k zahájení šetření souhrnných ochranných opatření nebo k jejich uložení, včetně prozatímních zjištění, jsou-li relevantní. Tím není dotčen čl. 3 odst. 2 Dohody o ochranných opatřeních.

2. Strana, která ukládá souhrnná ochranná opatření, se snaží je uložit způsobem, který co nejméně ovlivní dvoustranné obchodní vztahy.
3. Pro účely odstavce 2 platí, že pokud se jedna strana domnívá, že jsou naplněny právní požadavky k uložení konečných ochranných opatření, informuje strana, která hodlá taková opatření uložit, druhou stranu a poskytne jí možnost dvoustranných konzultací. Není-li do 30 dnů od oznámení dosaženo uspokojivého řešení, může dovážející strana přijmout konečné ochranné opatření vhodné k nápravě problému.
4. Pro účely tohoto článku se má za to, že strana má podstatný zájem, pokud patří mezi pět největších dodavatelů dováženého zboží během posledního tříletého období, měřeno z hlediska buď absolutního objemu, nebo hodnoty.

ČLÁNEK 5.8

Neuplatnění řešení sporů

Strana nevyužije řešení sporů podle kapitoly 31 (Řešení sporů) ohledně výkladu nebo uplatňování ustanovení tohoto oddílu s ohledem na její práva a povinnosti podle Dohody o WTO.

ODDÍL C

Dvoustranná ochranná opatření

PODODDÍL C.1

Obecná ustanovení

ČLÁNEK 5.9

Definice

Pro účely oddílu C se rozumí:

- a) „příslušnými vyšetřujícími orgány“:
 - i) v případě Evropské unie Evropská komise a
 - ii) v případě Mexika „Unidad de Prácticas Comerciales Internacionales de la Secretaría de Economía“ (oddělení pro mezinárodní obchodní postupy Ministerstva hospodářství) nebo jeho nástupce;

- b) „domácím výrobním odvětvím“, pokud jde o dovážený výrobek, výrobci obdobného nebo přímo konkurujícího výrobku, kteří působí na území strany, jako celek, nebo výrobci, jejichž společná výroba obdobného nebo přímo konkurujícího produktu představuje podstatnou část celkové domácí výroby tohoto produktu;
- c) „obdobným výrobkem“ výrobek, který je s daným výrobkem shodný, tj. podobný ve všech ohledech posuzovanému výrobku, nebo, není-li takový výrobek, jiný výrobek, který, ačkoliv není podobný ve všech ohledech, má vlastnosti úzce se podobající vlastnostem posuzovaného výrobku;
- d) „přímo konkurujícím výrobkem“ výrobek, který nemusí být podobný ve všech ohledech, ale má vysokou míru nahraditelnosti s posuzovaným výrobkem, neboť plní stejné funkce²¹;
- e) „vážnou újmu“ významné celkové poškození postavení domácího výrobního odvětví;
- f) „hrozbou závažné újmy“ závažná újma, která na základě skutečností, a nikoli pouze na základě tvrzení, domněnek nebo vzdálené možnosti, zjevně bezprostředně hrozí, a

²¹ V tomto ohledu mohou orgány analyzovat takové aspekty, jako jsou fyzické vlastnosti těchto výrobků, jejich technické specifikace, konečné použití a distribuční kanály. Tento seznam aspektů není vyčerpávající a jeden ani několik z těchto faktorů nemůže poskytnout rozhodující vodítko.

g) „přechodným obdobím“:

- i) doba deseti let ode dne vstupu této dohody v platnost nebo
- ii) období odstraňování cel pro zboží stanovené v harmonogramu odstraňování cel strany v příloze 2-A (Harmonogram odstraňování cel) za předpokladu, že období odstraňování cel pro dotčené zboží je deset nebo více let plus tři roky.

ČLÁNEK 5.10

Uplatnění dvoustranného ochranného opatření

1. Bez ohledu na oddíl B, pokud se v důsledku snížení nebo odstranění cel podle této dohody zboží pocházející z jedné ze stran dováží na území druhé strany v takovém zvýšeném množství, v absolutních číslech nebo v poměru k domácí výrobě, a za takových podmínek, které by způsobily nebo hrozily způsobit vážnou újmu domácímu výrobnímu odvětví vyrábějícímu obdobné nebo přímo konkurující výrobky, může strana dovozu uložit opatření stanovená v odstavci 2 za podmínek a v souladu s postupy stanovenými v tomto oddíle.

2. Jsou-li splněny podmínky uvedené v odstavci 1, může dovážející strana uložit pouze dvoustranná ochranná opatření, která:
- a) pozastaví další snižování celní sazby na dotčený výrobek stanovené touto dohodou nebo
 - b) zvýší celní sazbu na dotčený výrobek na úroveň, která nepřesahuje nižší z následujících úrovní:
 - i) celní sazbu podle doložky nejvyšších výhod uplatňovanou na výrobek v okamžiku uložení opatření nebo
 - ii) celní sazbu uplatňovanou na výrobek podle doložky nejvyšších výhod platnou v den, který bezprostředně předchází datu vstupu této dohody v platnost.
3. Strany souhlasí s tím, že celní kvóty ani množstevní omezení nebudou přípustnou formou dvoustranného ochranného opatření.

ČLÁNEK 5.11

Podmínky a omezení

1. Strana nesmí použít dvoustranné ochranné opatření:
 - a) kromě v rozsahu a po takovou dobu, které mohou být nezbytné k zabránění situacím popsaným v člancích 5.10 nebo 5.15 nebo k jejich nápravě;
 - b) po dobu delší než dva roky nebo
 - c) po uplynutí přechodného období.

Období uvedené v písmenu b) může být prodlouženo o další rok, pokud příslušné orgány dovážející strany v souladu s postupy uvedenými v oddíle C rozhodnou, že opatření je i nadále nezbytné k předcházení situacím popsaným v člancích 5.10 nebo 5.15 nebo k jejich nápravě a k usnadnění přizpůsobení, za předpokladu, že celková doba uplatňování ochranného opatření, včetně doby původního uplatňování a jakéhokoli jejího prodloužení, nepřesáhne tři roky.

2. Strana použije dvoustranné ochranné opatření pouze na původní zboží stanovené v příloze 2-A (Harmonogram odstraňování cel), které podléhá preferenčnímu zacházení podle této dohody.

3. Aby se usnadnila jakákoli úprava v situaci, kdy očekávaná doba trvání dvoustranného ochranného opatření přesahuje jeden rok, musí strana, která opatření uplatňuje, během období uplatňování opatření v pravidelných intervalech postupně liberalizovat.
4. Pokud strana přestane uplatňovat dvoustranné ochranné opatření, je celní sazbou sazba, která by byla platná pro dotčený výrobek v souladu s článkem 2.4 (Odstraňování nebo snižování cel).

ČLÁNEK 5.12

Prozatímní opatření

1. Za závažných okolností, kdy by prodlení mohlo způsobit obtížně napravitelnou škodu, může strana prozatímně uplatnit dvoustranné ochranné opatření, aniž by splňovalo požadavky čl. 5.22 odst. 1, poté, co je předběžně zjištěno, že existují jasné důkazy, že se dovoz zboží pocházejícího z druhé strany zvýšil v důsledku snížení či odstranění cla podle této dohody a že tento dovoz působí nebo hrozí způsobit situace popsané v článku 5.10 nebo 5.15.

2. Doba trvání jakéhokoli prozatímního opatření nepřesáhne 200 dnů, během nichž musí strana dodržovat příslušná procesní pravidla stanovená v pododdílu C.2. Strana neprodleně vrátí veškerá zvýšení cel, pokud následné šetření popsané v pododdílu C.2 nevede k uložení konečného opatření v souladu s požadavky článků 5.10 nebo 5.15. Trvání jakýchkoliv prozatímních opatření se započítá jako část období uvedeného v čl. 5.11 odst. 1 písm. b). Dovážející strana uvědomí druhou stranu o uložení takových prozatímních opatření a neprodleně postoupí záležitost Smíšenému výboru k posouzení, pokud o to druhá strana požádá.

ČLÁNEK 5.13

Náhrada a pozastavení koncesí

1. Strana, která uplatňuje dvoustranné ochranné opatření, konzultuje s druhou stranou s cílem dohodnout se na vhodné kompenzaci liberalizující obchod ve formě koncesí s v podstatě rovnocennými účinky na obchod. Strana uplatňující dvoustranné ochranné opatření poskytne příležitost k těmto konzultacím nejpozději 30 dnů po jeho uplatnění.

2. Pokud konzultace uvedené v odstavci 1 nevedou k dohodě o kompenzaci liberalizující obchod do 30 dnů od zahájení konzultací, může strana dotčená dvoustranným ochranným opatřením pozastavit uplatňování koncesí, které mají účinky na obchod v podstatě rovnocenné dvoustrannému ochrannému opatření druhé strany, a to nejpozději do 90 dnů po uplatnění opatření.
3. Strana dotčená dvoustranným ochranným opatřením to písemně oznámí druhé straně nejméně 30 dnů před pozastavením koncesí v souladu s odstavcem 2.
4. Povinnost poskytnout kompenzaci podle odstavce 1 a právo pozastavit koncese podle odstavce 2 skončí dnem ukončení dvoustranného ochranného opatření.

ČLÁNEK 5.14

Použití ochranných opatření a časová prodleva mezi opatřeními

1. Strana neuplatní ochranné opatření uvedené v tomto oddíle na dovoz produktu, který byl dříve předmětem takového opatření, pokud neuplynula doba rovnající se polovině doby, během níž bylo ochranné opatření použito pro bezprostředně předcházející období.

2. Žádná strana nesmí uplatňovat, pokud jde o stejný výrobek a během téhož období:
 - a) dvoustranné ochranné opatření nebo prozatímní ochranné opatření podle této dohody a
 - b) ochranné opatření podle článku XIX GATT 1994 a dohody o zárukách.

ČLÁNEK 5.15

Nejvzdálenější regiony

1. Pokud se jakékoli zboží pocházející z Mexika dováží přímo na území jednoho nebo několika nejvzdálenějších regionů Evropské unie v takovém zvýšeném množství a za takových podmínek, že to způsobuje nebo hrozí způsobit vážné zhoršení hospodářské situace dotčeného nejvzdálenějšího regionu, může Evropská unie po posouzení alternativních řešení výjimečně uložit ochranná opatření omezená na území dotčeného nejvzdálenějšího regionu.
2. Aniž je dotčen odstavec 1, všechna ustanovení oddílu C použitelná na dvoustranná ochranná opatření se použijí rovněž na veškerá ochranná opatření přijatá ve vztahu k nejvzdálenějším regionům Evropské unie.
3. Dvoustranné ochranné opatření omezené na nejvzdálenější regiony Evropské unie se použije pouze na zboží podléhající preferenčnímu zacházení podle této dohody.

4. Pro účely odstavce 1 se „závažným zhoršením“ rozumí závažné obtíže v hospodářském odvětví vyrábějícím obdobné nebo přímo konkurující produkty. Určení závažného zhoršení je založeno na objektivních faktorech, včetně těchto prvků:

- a) zvýšení objemu dovozu v absolutních číslech nebo v poměru k domácí produkci a dovozu z dalších zdrojů a
- b) vlivu takového dovozu na situaci příslušného průmyslového nebo dotčeného hospodářského odvětví, včetně na úrovni prodeje, produkce, finanční situace a zaměstnanosti.

PODODDÍL C.2

Procesní pravidla použitelná na dvoustranná ochranná opatření

ČLÁNEK 5.16

Použitelné právo

Při uplatňování dvoustranných ochranných opatření dodržuje příslušný vyšetřující orgán ustanovení tohoto pododdílu a v případech, na které se tento pododdíl nevztahuje, uplatňuje pravidla stanovená podle práva dotčené strany, pokud jsou tato pravidla v souladu s ustanoveními oddílu C.

ČLÁNEK 5.17

Zahájení ochranného postupu

1. Příslušný vyšetřující orgán může zahájit ochranný postup na základě písemné žádosti podané domácím výrobním odvětvím nebo jeho jménem nebo za výjimečných okolností z vlastního podnětu. V případě Evropské unie může žádost podat jeden nebo více členských států Evropské unie jménem domácího výrobního odvětví. Žádost bude považována za předloženou domácím výrobním odvětvím nebo jeho jménem, jestliže je podporována domácími výrobci, jejichž souhrnná výroba tvoří více než 50 % celkové výroby obdobného nebo přímo konkurujícího výrobku té části domácího výrobního odvětví, která buď vyjadřuje svou podporu, nebo se žádostí nesouhlasí. Šetření však nebude zahájeno, jestliže domácí výrobci, výslovně podporující žádost, představují méně než 25 % celkové národní výroby obdobného nebo přímo konkurujícího výrobku vyráběného domácím výrobním odvětvím.
2. Po zahájení šetření se žádost uvedená v odstavci 1 neprodleně zpřístupní zainteresovaným subjektům, s výjimkou důvěrných informací, které jsou v ní obsaženy.

3. Po zahájení ochranného postupu zveřejní příslušný vyšetřující orgán oznámení o zahájení řízení v úředním věstníku dané strany. V oznámení musí být uveden subjekt, který podal písemnou žádost, případně dotčený dovezený výrobek, jeho číslo, položka nebo číslo položky sazebníku, do níž je zařazen podle harmonizovaného systému, povaha a čas určení, které má být učiněno, lhůta, ve které mohou zúčastněné strany písemně vyjádřit svá stanoviska a předložit informace, místo, kde lze nahlédnout do písemné žádosti a jakýchkoli jiných dokumentů, které nemají důvěrnou povahu a byly podány v průběhu řízení, a název, adresa a telefonní číslo úřadu, na který je třeba se obrátit pro více informací. V případě, že se příslušný vyšetřující orgán rozhodne uspořádat veřejné slyšení, může být čas a místo tohoto veřejného slyšení buď uveden v oznámení o zahájení, nebo oznámen v jakékoli následné fázi řízení, pokud je toto oznámení učiněno s dostatečným předstihem. Není-li na začátku šetření naplánováno žádné veřejné slyšení, obsahuje oznámení o zahájení řízení lhůtu, v níž mohou zúčastněné strany požádat o ústní slyšení před příslušným vyšetřujícím orgánem.

4. Pokud jde o ochranný postup zahájený na základě písemné žádosti podané subjektem, který prohlašuje, že zastupuje domácí výrobní odvětví, příslušný orgán provádějící šetření nezveřejní oznámení o zahájení řízení podle odstavce 3, aniž by nejprve pečlivě posoudil, zda žádost splňuje požadavky jeho práva a požadavky odstavce 1 a obsahuje přiměřené důkazy o tom, že dovoz zboží pocházejícího z druhé strany vzrostl v důsledku snížení nebo odstranění cel podle této dohody a že tento dovoz způsobuje nebo hrozí způsobit údajnou vážnou újmu nebo údajné závažné zhoršení hospodářské situace.

ČLÁNEK 5.18

Šetření

1. Strana může uplatnit ochranné opatření pouze na základě šetření provedeného příslušným vyšetřujícím orgánem této strany v souladu s postupy stanovenými v tomto pododdíle. Toto šetření zahrnuje přiměřené veřejné oznámení všem zúčastněným stranám a veřejná slyšení nebo jiné vhodné prostředky, pomocí nichž mohou dovozci, vývozci a jiné zúčastněné strany předložit důkazy a svá stanoviska, včetně možnosti odpovědět na prezentace jiných stran.
2. Každá strana zajistí, aby její příslušný vyšetřující orgán dokončil každé takové šetření do jednoho roku ode dne jeho zahájení.

ČLÁNEK 5.19

Zjištění vážné újmy nebo její hrozby a příčinné souvislosti

1. V rámci šetření za účelem zjištění toho, zda zvýšení dovozu působí nebo hrozí způsobit vážnou újmu domácímu výrobnímu odvětví, zhodnotí příslušný vyšetřující orgán všechny relevantní faktory objektivní a vyčíslitelné povahy, které mají dopad na situaci domácího výrobního odvětví, zejména tempo a rozsah nárůstu dovozu dotčeného produktu v absolutních číslech a ve vztahu k domácí produkci, podíl zvýšeného dovozu na domácím trhu a změny v úrovni prodeje, výroby, produktivity, využití kapacity, zisků a ztrát a zaměstnanosti.

2. Zjištění, že zvýšený dovoz způsobuje nebo hrozí způsobit situace popsané v člancích 5.10 nebo 5.15, se neprovede, pokud šetření na základě objektivních důkazů neprokáže existenci jasné příčinné souvislosti mezi zvýšeným dovozem dotčeného výrobku a situacemi popsanými v člancích 5.10 nebo 5.15. Pokud jiné činitele než zvýšený dovoz současně způsobují situace popsané v člancích 5.10 nebo 5.15, nelze tuto újmu nebo její hrozbu nebo závažné zhoršení hospodářské situace nebo jeho hrozbu přičítat zvýšenému dovozu.

ČLÁNEK 5.20

Slyšení

V průběhu každého ochranného postupu příslušný vyšetřující orgán:

- a) uspořádá po přiměřeném oznámení veřejné slyšení, aby se všechny zúčastněné strany, které jsou podle práva dotčené strany za takové považovány, mohly dostavit osobně nebo prostřednictvím právního zástupce, předložit důkazy a být vyslechnuty ve věci vážné újmy nebo její hrozby nebo ohledně závažného zhoršení hospodářské situace nebo jeho hrozby a vhodné nápravy, nebo

- b) alternativně, v případě Evropské unie, poskytne všem zúčastněným stranám příležitost ke slyšení, pokud o to písemně požádají ve lhůtě stanovené v oznámení o zahájení řízení a prokáží, že budou pravděpodobně ovlivněny výsledkem šetření a že existují zvláštní důvody pro jejich slyšení.

ČLÁNEK 5.21

Důvěrné informace

S každou informací, která je svou povahou důvěrná nebo která je poskytována na důvěrném základě, bude, na základě náležitého zdůvodnění, příslušným vyšetřujícím orgánem jako s takovou nakládáno. Taková informace nebude zveřejněna bez svolení strany, která ji poskytla. Strany poskytující důvěrnou informaci jsou požádány o dodání shrnutí, které nemá důvěrnou povahu, nebo pokud tyto strany uvedou, že takovou informaci nelze shrnout, o sdělení důvodů, proč nelze shrnutí poskytnout. Shrnutí musí být natolik podrobné, aby umožňovalo přiměřené pochopení podstaty předložených důvěrných informací. Pokud však příslušný vyšetřující orgán shledá, že žádost o důvěrné nakládání není oprávněná, a jestliže dotčená strana není ochotna informaci zveřejnit nebo dát svolení k jejímu zveřejnění v zobecněné nebo shrnuté podobě, nemusí tuto informaci vzít v úvahu, ledaže lze uspokojivě z vhodných zdrojů prokázat, že informace je správná.

ČLÁNEK 5.22

Přijetí, oznámení, konzultace a zveřejnění

1. Pokud se strana domnívá, že nastala některá ze situací uvedených v článku 5.10 nebo 5.15, neprodleně záležitost postoupí Smíšenému výboru k posouzení. Smíšený výbor může vydat jakékoli doporučení potřebné k nápravě vzniklých situací. Nevydá-li Smíšený výbor doporučení k nápravě situace nebo není-li nalezeno uspokojivé řešení do třiceti dnů po oznámení tomuto výboru, může dovážející strana v souladu s oddílem C přijmout dvoustranná ochranná opatření vhodná k nápravě situace.
2. Příslušný vyšetřující orgán poskytne vyvážející straně veškeré relevantní informace, které zahrnují důkazy o vážné újmě nebo její hrozbě nebo o vážném zhoršení či hrozbě vážného zhoršení hospodářské situace způsobené zvýšeným dovozem, přesný popis dotyčného produktu a navrhované dvoustranné ochranné opatření, navrhované datum uložení a očekávanou dobu trvání navrhovaného dvoustranného ochranného opatření.
3. Jedna strana zašle druhé straně neprodleně písemné oznámení, jestliže:
 - a) zahajuje dvoustranný ochranný postup podle oddílu C;
 - b) se rozhodne uplatnit prozatímní dvoustranné ochranné opatření;

- c) konstatuje existenci nebo hrozbu vážné újmy nebo vážného zhoršení hospodářské situace nebo hrozby takového zhoršení způsobené zvýšeným dovozem podle článku 5.19;
- d) se rozhodne uplatnit nebo prodloužit prozatímní dvoustranné ochranné opatření a
- e) rozhodne o změně dříve přijatého dvoustranného ochranného opatření.

4. Pokud strana učiní oznámení podle odst. 3 písm. a), musí toto oznámení obsahovat:

- a) kopii veřejné verze žádosti a jejích příloh nebo, v případě šetření zahájeného z podnětu příslušného vyšetřujícího orgánu, příslušných dokumentů prokazujících, že jsou splněny požadavky článku 5.17, jakož i dotazník s podrobným popisem bodů, o nichž musí zúčastněné strany poskytnout informace, a
- b) přesný popis dotčeného dováženého zboží.

5. Pokud strana učiní oznámení podle odst. 3 písm. b) nebo c), musí obsahovat kopii veřejné verze svého zjištění a případně dokument poskytující technické odůvodnění, z něhož zjištění vychází.

6. Pokud strana učiní oznámení podle odst. 3 písm. d) týkající se použití nebo rozšíření dvoustranného ochranného opatření, uvede v tomto oznámení:

- a) kopii veřejné verze svého zjištění a případně dokument poskytující technické odůvodnění, z něhož zjištění vychází;
- b) důkazy o vážné újmě nebo její hrozbě nebo o vážném zhoršení hospodářské situace nebo hrozbě takového zhoršení způsobené zvýšeným dovozem zboží pocházejícího z druhé strany v důsledku snížení nebo odstranění cla podle této dohody;
- c) přesný popis původního zboží, na které se vztahuje dvoustranné ochranné opatření, včetně jeho čísla, položky nebo čísla položky sazebníku, do níž je zařazeno podle harmonizovaného systému;
- d) přesný popis dvoustranného ochranného opatření, které se uplatňuje či prodlužuje;
- e) původní datum použitelnosti dvoustranného ochranného opatření, jeho očekávanou dobu trvání a případně časový plán postupné liberalizace opatření a
- f) v případě rozšíření dvoustranného ochranného opatření důkazy o tom, že situace dotčeného domácího výrobního odvětví se napravuje.

7. Na žádost strany dotčené dvoustranným ochranným postupem podle oddílu C vede druhá strana konzultace s žádající stranou za účelem přezkumu oznámení učiněného podle odst. 3 písm. a) nebo b).
8. Strana, která má v úmyslu uplatnit nebo prodloužit dvoustranné ochranné opatření, oznámí tuto skutečnost druhé straně a poskytne jí možnost uspořádat předchozí konzultace za účelem projednání jeho případného použití nebo prodloužení. Není-li do 30 dnů ode dne oznámení dosaženo uspokojivého řešení, může dotčená strana takové opatření uplatnit nebo prodloužit.
9. Příslušný vyšetřující orgán rovněž zveřejní svá zjištění a odůvodněné závěry ohledně všech relevantních faktických a právních skutečností v úředním věstníku dotčené strany, včetně popisu dováženého zboží a situace, která vedla k uložení opatření v souladu s článkem 5.10 nebo 5.15, příčinné souvislosti mezi takovou situací a zvýšeným dovozem a formy, úrovně a doby trvání opatření.
10. Příslušné vyšetřující orgány nakládají s veškerými důvěrnými informacemi v plném souladu s článkem 5.21.

KAPITOLA 6

SANITÁRNÍ A FYTOSANITÁRNÍ OPATŘENÍ

ČLÁNEK 6.1

Definice

1. Pro účely této kapitoly se rozumí:
 - a) „příslušnými orgány“ příslušné orgány každé strany podle přílohy 6-A (Příslušné orgány);
 - b) „mimořádným opatřením“ sanitární nebo fytosanitární opatření, které dovážející strana uplatňuje na zboží druhé strany za účelem řešení naléhavého problému týkajícího se ochrany života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, který vzniká nebo může vzniknout v dovážející straně, a
 - c) „Výborem WTO pro sanitární a fytosanitární opatření“ Výbor pro sanitární a fytosanitární opatření zřízený podle článku 12 Dohody o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření.

2. Na tuto kapitolu se vztahují definice uvedené v příloze A Dohody o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření, jakož i definice *Codex Alimentarius* (Codex), Světové organizace pro zdraví zvířat (dále jen „WOAH“) a Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin, podepsané v Římě dne 6. prosince 1951 (dále jen „IPPC“).

ČLÁNEK 6.2

Cíle

Cílem této kapitoly je:

- a) chránit život nebo zdraví lidí, zvířat či rostlin na územích stran a zároveň usnadňovat obchod mezi nimi;
- b) posílit a dále provádět Dohodu o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření;
- c) posílit komunikaci, konzultace a spolupráci mezi stranami, zejména mezi jejich příslušnými orgány;
- d) zajistit, aby sanitární a fytosanitární opatření prováděná stranami nevytvářela zbytečné překážky obchodu;

- e) zlepšit soudržnost, jistotu a transparentnost sanitárních a fytosanitárních opatření každé strany a jejich provádění a
- f) podporovat vypracování a přijímání mezinárodních norem, pokynů a doporučení příslušnými mezinárodními organizacemi a zlepšit jejich provádění stranami.

ČLÁNEK 6.3

Oblast působnosti

Tato kapitola se vztahuje na všechna sanitární a fytosanitární opatření kterékoli strany, která mohou přímo nebo nepřímo ovlivňovat obchod mezi stranami.

ČLÁNEK 6.4

Vztah k Dohodě o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření

Strany potvrzují svá práva a povinnosti, jež pro ně vzájemně vyplývají podle Dohody o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření.

ČLÁNEK 6.5

Zdroje pro provádění

Každá strana použije zdroje nezbytné k účinnému provádění této kapitoly.

ČLÁNEK 6.6

Rovnocennost

1. Strany jsou si vědomy toho, že uznání rovnocennosti sanitárních a fytosanitárních opatření druhé strany je důležitým prostředkem k usnadnění obchodu.
2. Dovážející strana uzná sanitární a fytosanitární opatření vyvážející strany za rovnocenná svým vlastním opatřením, pokud vyvážející strana dovážející straně objektivně prokáže, že její opatření dosahují odpovídající úrovně sanitární a fytosanitární ochrany dovážející strany.
3. Dovážející strana má právo přijmout konečné rozhodnutí o tom, zda sanitární nebo fytosanitární opatření uplatňované vyvážející stranou dosahuje odpovídající úrovně sanitární a fytosanitární ochrany.

4. Strana při posuzování nebo určování rovnocennosti opatření druhé strany zohlední mimo jiné a případně:

- a) rozhodnutí Výboru WTO pro sanitární a fytosanitární opatření;
- b) práci příslušných mezinárodních organizací;
- c) veškeré znalosti a minulé zkušenosti s obchodováním s druhou stranou a
- d) informace poskytnuté druhou stranou.

5. Každá strana založí své posouzení, určení a zachování rovnocennosti na normách, pokynech a doporučeních příslušných mezinárodních normalizačních orgánů nebo případně na posouzení rizik.

6. Dovážející strana neprodleně zahájí posouzení za účelem určení rovnocennosti, pokud obdrží od druhé strany žádost o posouzení rovnocennosti, která je podložena požadovanými informacemi.

7. Pokud dovážející strana dokončí posouzení rovnocennosti, neprodleně oznámí své rozhodnutí druhé straně.

8. Pokud dovážející strana rozhodne, že uznává opatření vyvážející strany za rovnocenné, zahájí neprodleně nezbytná právní nebo správní opatření k provedení uznání.
9. Aniž je dotčen článek 6.16, má-li strana v úmyslu přijmout, změnit nebo zrušit opatření, které je předmětem rozhodnutí o rovnocennosti ovlivňujícího obchod mezi stranami, tato strana:
- a) oznámí svůj záměr druhé straně ve vhodné rané fázi, kdy lze vzít v úvahu případné připomínky druhé strany;
 - b) na žádost druhé strany poskytne informace a odůvodnění týkající se plánovaných změn.
10. Dovážející strana zachová uznání rovnocennosti po dobu, po kterou opatření, které je předmětem zamýšlené změny, zůstává v platnosti.
11. Strany projednají zamýšlené změny oznámené podle odst. 9 písm. a) na žádost kterékoli ze stran. Dovážející strana bez zbytečného odkladu přezkoumá veškeré informace předložené podle odst. 9 písm. b).

12. Pokud strana přijme, změní nebo zruší sanitární nebo fytosanitární opatření, které je předmětem rozhodnutí druhé strany o rovnocennosti, zachová dovážející strana uznání rovnocennosti za předpokladu, že opatření vyvážející strany týkající se produktu i nadále dosahují odpovídající úrovně sanitární nebo fytosanitární ochrany dovážející strany. Na žádost jedné ze stran strany neprodleně projednají rozhodnutí učiněné dovážející stranou.

ČLÁNEK 6.7

Posuzování rizik

1. Strany uznávají, že je důležité zajistit, aby jejich příslušná sanitární a fytosanitární opatření byla založena na vědeckých zásadách a byla v souladu s příslušnými mezinárodními normami, pokyny a doporučeními.

2. Pokud se strana domnívá, že konkrétní sanitární nebo fytosanitární opatření přijaté nebo zachovávané druhou stranou omezuje nebo má potenciál omezit její vývoz a že toto opatření není založeno na příslušné mezinárodní normě, pokynu nebo doporučení nebo příslušná norma, pokyn nebo doporučení neexistuje, může tato strana požádat druhou stranu o informace. Dožádaná strana poskytne dožadující straně vysvětlení důvodů a příslušné informace týkající se tohoto opatření.

3. Pokud jsou příslušné vědecké důkazy nedostatečné, může strana přijmout dočasně sanitární nebo fyto-sanitární opatření na základě dostupných podstatných informací, včetně informací relevantních mezinárodních organizací. Za takových okolností se bude strana snažit získat dodatečné informace, nutné pro objektivnější vyhodnocení rizik, a následně v rozumné lhůtě sanitární nebo fyto-sanitární opatření z tohoto hlediska přezkoumá.

4. Uznávající práva a povinnosti stran podle příslušných ustanovení Dohody o uplatňování sanitárních a fyto-sanitárních opatření nelze žádné ustanovení této kapitoly vykládat tak, že straně brání:

- a) stanovit úroveň sanitární nebo fyto-sanitární ochrany, kterou považuje za vhodnou v souladu s článkem 5 Dohody o uplatňování sanitárních a fyto-sanitárních opatření;
- b) zavést nebo zachovat schvalovací postup, který vyžaduje, aby předtím, než tato strana udělí přístup výrobku na svůj trh, bylo provedeno posouzení rizik, nebo
- c) přijmout nebo zachovat sanitární nebo fyto-sanitární zajišťovací opatření v souladu s čl. 5 odst. 7 Dohody o uplatňování sanitárních a fyto-sanitárních opatření.

5. Každá strana zajistí, aby její sanitární a fyto-sanitární opatření svévolně nebo neodůvodněně nediskriminovala druhou stranu, pokud převládají stejné nebo podobné podmínky. Strana neuplatní sanitární a fyto-sanitární opatření způsobem, který by představoval skryté omezení obchodu mezi stranami.

6. Strana provádějící posouzení rizik:

- a) vezme v úvahu příslušné pokyny Výboru WTO pro sanitární a fytosanitární opatření a mezinárodní normy, pokyny a doporučení;
- b) zváží možnosti řízení rizik, které neomezují obchod více, než je nezbytné k dosažení úrovně sanitární nebo fytosanitární ochrany, kterou považuje za vhodnou v souladu s čl. 5 odst. 3 Dohody o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření, s přihlédnutím k technické a ekonomické proveditelnosti, a
- c) při určování vhodné úrovně sanitární nebo fytosanitární ochrany v souladu s čl. 5 odst. 4 Dohody o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření zohlední cíl minimalizovat negativní účinky na obchod a zvolí možnost řízení rizik, která neomezuje obchod více, než je nezbytné k dosažení sanitárního nebo fytosanitárního cíle, s přihlédnutím k technické a ekonomické proveditelnosti.

7. Na žádost vyvážející strany informuje dovážející strana vyvážející stranu o pokroku dosaženém v souvislosti s konkrétním posouzením rizik týkajícím se žádosti vyvážející strany o přístup na trh a o jakémkoli zpoždění, které může během tohoto procesu nastat.

8. Aniž je dotčen článek 6.16, strana nezastaví dovoz výrobku druhé strany pouze z toho důvodu, že tato strana provádí přezkum svých sanitárních a fytosanitárních opatření, pokud dovážející strana povolila dovoz tohoto výrobku z druhé strany v době zahájení přezkumu.

ČLÁNEK 6.8

Přizpůsobení se regionálním podmínkám, včetně oblastí prostých škodlivých organismů nebo nákaz
a oblastí s nízkým výskytem škodlivých organismů nebo nákaz

Obecné informace

1. Strany uznávají, že přizpůsobení sanitárních a fytosanitárních opatření regionálním podmínkám ohledně škůdců nebo nemocí je důležitým prostředkem k ochraně života nebo zdraví zvířat a rostlin a k usnadnění obchodu.
2. Strany uznávají koncepci oblastí prostých výskytu škůdců nebo nákazy a oblastí s nízkým výskytem škůdců nebo nákazy. Určení těchto oblastí bude založeno na takových faktorech, jako je zeměpisné vymezení, ekosystémy, epidemiologický dohled a efektivnost sanitárních nebo fytosanitárních kontrol.

3. Vyvážející strana, která prohlásí, že oblasti na jejím území jsou oblastmi prostými určitého škodlivého organismu nebo nákazy nebo oblastmi s nízkým výskytem určitého škodlivého organismu nebo nákazy, o tom poskytnou nezbytné důkazy, aby bylo možné objektivně prokázat dovážející straně, že takové oblasti jsou a zůstanou pravděpodobně oblastmi prostými určitého škodlivého organismu nebo nákazy nebo případně oblastmi s jejich nízkým výskytem. Za tímto účelem poskytne vyvážející strana na žádost dovážející strany přiměřený přístup k inspekcím, zkouškám a jiným příslušným postupům.
4. Při určování oblastí uvedených v odstavci 2 na základě rozhodnutí o regionalizaci zohlední strany příslušné pokyny Výboru WTO pro sanitární a fytosanitární opatření a svá opatření založí na mezinárodních normách, pokynech a doporučeních, nebo v případě, že tyto normy, pokyny a doporučení nedosahují odpovídající úrovně sanitární nebo fytosanitární ochrany dané strany, na posouzení rizik odpovídajícím okolnostem.
5. Při určování oblastí uvedených v odstavci 2 vezme dovážející strana v úvahu veškeré relevantní informace a předchozí zkušenosti s orgány vyvážející strany.
6. Dovážející strana může stanovit, že k posouzení žádosti vyvážející strany o uznání oblastí prostých škodlivých organismů nebo nákazy nebo oblastí s nízkým výskytem škodlivých organismů nebo nákazy lze použít zrychlený proces.
7. Pokud vyvážející strana nesouhlasí s určením, jak jej učinila dovážející strana, poskytne dovážející strana vyvážející straně odůvodnění.

8. Na žádost dovážející strany poskytne vyvážející strana úplné vysvětlení a podpůrné údaje, na jejichž základě proběhlo určování a rozhodování, na něž se vztahuje tento článek. Během těchto postupů se strany snaží zabránit zbytečnému narušení obchodu.

Zvířata, živočišné produkty a vedlejší produkty živočišného původu

9. Strany uznávají zásadu rozdělení do oblastí, na jejímž uplatňování ve svém obchodu se dohodly. Strany rovněž uznávají oficiální nákazový status podle WOA. H.

10. Dovážející strana obvykle zakládá své vlastní určení nákazového statusu vyvážející strany na důkazech poskytnutých vyvážející stranou v souladu s Dohodou o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření a Kodexem zdraví suchozemských živočichů WOA. H. a Kodexem zdraví vodních živočichů WOA. H.

11. Dovážející strana posoudí veškeré dodatečné informace, které od vyvážející strany obdržela, bez zbytečného odkladu a obvykle do 90 dnů od jejich obdržení. Dovážející strana může požádat vyvážející stranu o kontrolu na místě a provede jakoukoli kontrolu v souladu se zásadami stanovenými v článku 6.11 a do 90 dnů od obdržení žádosti o kontrolu vyvážející strany, nedohodnou-li se strany jinak.

12. Strany uznávají koncepci kompartmentalizace (rozčlenění na jednotky) a v této věci spolupracují.

13. Strany uznávají koncepcce oblastí prostých škodlivého organismu, míst produkce prostých škodlivého organismu a stanovišť produkce prostých škodlivého organismu, jakož i oblastí s nízkým výskytem škodlivých organismů jako prostředků k ochraně života nebo zdraví rostlin a k usnadnění obchodu, jak je uvedeno v příslušných mezinárodních standardech IPPC pro fytosanitární opatření, a dohodly se, že je budou uplatňovat na zboží, s nímž mezi sebou obchodují.

14. Na žádost vyvážející strany zohlední dovážející strana při přijímání nebo zachování fytosanitárních opatření oblasti prosté škodlivého organismu, místa produkce prostá škodlivého organismu, stanoviště produkce prostá škodlivého organismu, jakož i oblastí s nízkým výskytem škodlivého organismu stanovené vyvážející stranou v souladu s příslušnými mezinárodními normami, pokyny a doporučeními.

15. Vyvážející strana určí oblasti prosté škodlivého organismu, místa produkce prostá škodlivého organismu, stanoviště produkce prostá škodlivého organismu nebo oblastí s nízkým výskytem škodlivého organismu a poskytne tyto informace druhé straně. Vyvážející strana poskytne na požádání úplné vysvětlení a podpůrné údaje v souladu s příslušným mezinárodním standardem pro fytosanitární opatření nebo případně jinak.

16. Aniž je dotčen článek 6.16, dovážející strana v zásadě založí své vlastní určení rostlinolékařského statusu vyvážející strany nebo jejích částí na informacích poskytnutých vyvážející stranou v souladu s Dohodou o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření a příslušným mezinárodním standardem pro fytosanitární opatření.

17. Dovážející strana posoudí veškeré dodatečné informace, které od vyvážející strany obdržela, bez zbytečného odkladu a obvykle do 90 dnů od jejich obdržení. Dovážející strana může požádat vyvážející stranu o kontrolu na místě a provede jakoukoli kontrolu v souladu se zásadami stanovenými v článku 6.11 a do 6 měsíců od obdržení žádosti o kontrolu vyvážející strany, nedohodnou-li se strany jinak. Dohodnou-li se na jiném období, vezmou strany v úvahu biologii dotčeného škodlivého organismu a plodin.

ČLÁNEK 6.9

Transparentnost

1. Strany uznávají, že je důležité průběžně sdílet informace o svých sanitárních a fytosanitárních opatřeních a poskytnout druhé straně příležitost vyjádřit se k jejich navrhovaným sanitárním a fytosanitárním opatřením.
2. Při provádění tohoto článku vezme každá strana v úvahu příslušné pokyny Výboru WTO pro sanitární a fytosanitární opatření a mezinárodní normy, pokyny a doporučení.

3. Nevystanou-li nebo nehrozí-li, že vystanou naléhavé problémy týkající se ochrany života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, nebo pokud opatření napomáhá obchodu, oznámí strana navrhané sanitární nebo fytosanitární opatření, které může ovlivnit obchod mezi stranami, a obvykle poskytne druhé straně nejméně šedesátidenní lhůtu po oznámení na předložení písemných připomínek. Je-li to proveditelné a vhodné, měla by tato strana poskytnout na připomínky více než 60 dnů a zvážit jakoukoli odůvodněnou žádost druhé strany o prodloužení lhůty pro připomínky. Strana na požádání vhodným způsobem odpoví na písemné připomínky druhé strany.

4. Strany:

- a) usilují o transparentnost, pokud jde o sanitární a fytosanitární opatření použitelná v obchodě;
- b) podporují vzájemné porozumění sanitárním nebo fytosanitárním opatřením každé strany a jejich uplatňování a
- c) vyměňují si informace o záležitostech týkajících se vývoje a uplatňování sanitárních nebo fytosanitárních opatření s cílem minimalizovat jejich negativní dopady na obchod mezi stranami.

5. Každá strana na žádost druhé strany a obvykle do 15 dnů od obdržení žádosti poskytne informace o:

- a) dovozních požadavcích, které se vztahují na dovoz konkrétních produktů, a
- b) pokroku při vyřizování žádostí o schválení konkrétních produktů.

6. Informace uvedené v odst. 4 písm. c) a v odstavci 5 se považují za poskytnuté, pokud byly zpřístupněny prostřednictvím oznámení WTO v souladu s příslušnými pravidly a postupy nebo pokud byly informace zpřístupněny bezplatně na veřejně přístupných oficiálních internetových stránkách strany.

7. Na žádost poskytne strana druhé straně podle potřeby a v rozsahu, v jakém to umožňují požadavky na důvěrnost a ochranu soukromí strany poskytující informace, příslušné informace, které strana považuje za vhodné k vypracování navrhovaného opatření.

8. Je-li to vhodné a proveditelné, může kterákoli strana požádat druhou stranu, aby projednala jakékoli obchodní otázky v souvislosti s navrhovaným sanitárním nebo fytosanitárním opatřením a dostupnost alternativních přístupů výrazně méně omezujících obchod za účelem dosažení cíle tohoto opatření.

9. Každá strana zveřejní, nejlépe elektronickými prostředky, oznámení o sanitárních nebo fytosanitárních opatřeních v úředním věstníku nebo na internetových stránkách.

10. Každá strana zajistí, aby znění nebo oznámení sanitárního nebo fytosanitárního opatření uvádělo datum, kdy opatření nabývá účinku, a právní základ opatření.
11. Vyvážející strana oznámí dovážející straně včas a vhodným způsobem:
- a) významné sanitární nebo fytosanitární riziko související se současným obchodem;
 - b) naléhavé situace, kdy změna nakažového statusu nebo rostlinolékařského stavu na území vyvážející strany může ovlivnit současný obchod;
 - c) významné změny statusu škodlivého organismu nebo nakažového statusu, jako je výskyt a vývoj škodlivých organismů nebo nakaž, včetně uplatňování rozhodnutí o regionalizaci, a
 - d) významné změny v oblasti bezpečnosti potravin, zvládání škodlivých organismů nebo nakaž, politik nebo postupů tlumení či eradikace, které mohou ovlivnit současný obchod.
12. Je-li to proveditelné a vhodné, měla by strana poskytnout lhůtu delší než šest měsíců ode dne zveřejnění sanitárního nebo fytosanitárního opatření, které může ovlivnit obchod mezi stranami, do dne, kdy opatření nabývá účinku, ledaže je opatření určeno k řešení naléhavého problému života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin nebo pokud opatření napomáhá obchodu.
13. Strana poskytne druhé straně na její žádost informace o veškerých sanitárních nebo fytosanitárních opatřeních týkajících se dovozu produktu na její území.

ČLÁNEK 6.10

Usnadnění obchodu

Schvalovací postupy

1. Strany uznávají, že každá strana má právo vypracovat a uplatňovat schvalovací postupy s cílem zajistit splnění příslušné úrovně sanitární a fytosanitární ochrany dovážející strany a zároveň minimalizovat negativní dopady na obchod.
2. Každá strana zajistí, aby všechny sanitární a fytosanitární schvalovací postupy ovlivňující obchod mezi stranami:
 - a) byly provedeny a dokončeny bez zbytečného prodlení a
 - b) nebyly vedeny způsobem, který by představoval svévolnou nebo neospravedlnitelnou diskriminaci druhé strany.
3. Každá strana se pokusí zajistit, aby produkty vyvážené do druhé strany splňovaly příslušnou úroveň sanitární či fytosanitární ochrany dovážející strany. Za tímto účelem vyvážející strana zavede a provede vhodná kontrolní opatření, případně včetně kontrol na místě založených na rizicích. Dovážející strana může požadovat, aby příslušný orgán vyvážející strany objektivně a ke spokojenosti dovážející strany prokázal, že dovozní požadavky jsou splněny.

4. Pokud dovážející strana požaduje, aby byl produkt před dovozem schválen, tato strana na žádost vyvážející strany neprodleně zpřístupní informace o sanitárních a fytosanitárních postupech při dovozu. Dovážející strana zejména zajistí, aby:

- a) obvyklá délka každého postupu byla publikována nebo aby předpokládaná délka byla na žádost sdělena vyvážející straně;
- b) příslušný orgán dovážející strany po obdržení žádosti neprodleně přezkoumal úplnost dokumentace a přesně a úplně informoval vyvážející stranu o všech chybějících prvcích;
- c) příslušný orgán dovážející strany co nejdříve předal přesné a úplné výsledky postupu vyvážející straně, aby mohla být v případě potřeby přijata nápravná opatření,
- d) příslušný orgán dovážející strany pokračoval, pokud je to proveditelné, na žádost vyvážející strany v postupu, i když v žádosti některé prvky chybí, a
- e) příslušný orgán dovážející strany na požádání informoval vyvážející stranu o fázi postupu, včetně vysvětlení případného zpoždění.

5. Požaduje-li strana pro schvalovací proces posouzení rizik, zpřístupní toto posouzení rizik za běžných okolností neprodleně a obvykle do jednoho roku ode dne obdržení požadovaných informací pro vývoz výrobku.
6. Každá strana se vynasnaží uplatňovat přiměřené lhůty pro všechny kroky svých schvalovacích procesů a neprodleně tyto postupy zahájí po obdržení žádosti od druhé strany.
7. Každá strana zabráni zbytečnému zdvojování a administrativní zátěži, pokud jde o:
- a) veškerou dokumentaci, informace nebo opatření, které požaduje od žadatele v rámci svých schvalovacích postupů, a
 - b) veškeré informace, které strana v rámci schvalovacích postupů vyhodnotí.
8. Každá strana neprodleně zpřístupní veškeré změny svých požadovaných schvalovacích postupů nebo souvisejících požadavků. S výjimkou řádně odůvodněných okolností týkajících se vlastní úrovně ochrany stanoví každá ze stran mezi datem zveřejnění změn svých schvalovacích postupů nebo souvisejících požadavků a jejich vstupem v platnost přechodné období, aby druhé straně umožnila se s těmito změnami obeznámit a přizpůsobit se jim. Každá strana se vynasnaží přizpůsobit a neprodlužovat schvalovací proces u žádostí předložených před zveřejněním změn. Pokud změna schvalovacích postupů sníží zátěž, vstup v platnost se zbytečně neodkládá.

9. Na požádání poskytne strana druhé straně včas informace o fázi schvalovacího postupu.

Zvláštní rostlinolékařské podmínky

10. V souladu s platnými standardy schválenými v rámci IPPC uchovává každá strana přiměřené informace o svém statusu z hlediska škodlivých organismů, jež mohou zahrnovat i programy dozoru, eradikace a izolace a jejich výsledků, s cílem podpořit kategorizaci škodlivých organismů a odůvodnit fytosanitární dovozní opatření.

11. Každá strana se vynasnaží vytvořit a aktualizovat seznam regulovaných škodlivých organismů pro produkty, u nichž existují obavy v souvislosti se zdravím rostlin. Tento seznam obsahuje:

- a) karanténní škodlivé organismy, jež se nevyskytují v žádné části jejího území;
- b) karanténní škodlivé organismy, které se vyskytují, ale nejsou široce rozšířeny a jsou pod úředním dohledem, a
- c) regulované nekaranténní škodlivé organismy.

12. Každá strana omezí své požadavky na dovoz rostlin nebo rostlinných produktů, u nichž existují obavy v souvislosti se zdravím rostlin, na opatření zajišťující nepřítomnost regulovaných škodlivých organismů. Tyto dovozní požadavky se použijí na celé území vyvážející strany s přihlédnutím k regionálním podmínkám.

13. Zásilky produktů, pro něž existují fyto-sanitární opatření, se přijímají na základě přiměřených záruk poskytnutých vyvážející stranou bez programů předběžného šetření. Dovážející strana může na základě systémového přístupu svěřit činnosti související s obchodem s produkty příslušnému orgánu vyvážející strany.

14. Strany přijmou pouze fyto-sanitární opatření, která jsou technicky odůvodněná, jsou v souladu s příslušným rizikem škodlivých organismů a představují nejméně omezující opatření, která jsou k dispozici.

15. Pro účely provádění odstavců 10 až 14 strany zohlední příslušný mezinárodní standard pro fyto-sanitární opatření.

Zvláštní sanitární a fyto-sanitární požadavky na dovoz

16. Je-li k dosažení vhodné úrovně ochrany dovážející strany k dispozici několik sanitárních nebo fyto-sanitárních opatření, zahájí strany na žádost vyvážející strany technický dialog s cílem zabránit zbytečnému narušení obchodu a zvolit nejvhodnější řešení.

ČLÁNEK 6.11

Audity

1. S cílem určit, zda je vyvážející strana schopna poskytnout požadované záruky a dodržet sanitární a fytosanitární opatření dovážející strany, má dovážející strana právo provádět audit příslušných orgánů a přidružených nebo určených kontrolních systémů vyvážející strany, s výhradou ustanovení tohoto článku.
2. Dovážející strana může stanovit, že je nezbytné provést audit jako jeden z nástrojů k posouzení úředních inspekčních a certifikačních systémů vyvážející strany. Tento audit se řídí přístupem založeným na systémech, který se opírá o přezkum vzorku systémových postupů, dokumentů nebo záznamů a v případě potřeby o kontroly na místě zařízení v rámci auditu.
3. Audity se zaměřují především na hodnocení účinnosti úředních inspekčních a certifikačních systémů, jakož i schopnosti vyvážející strany dodržovat sanitární a fytosanitární dovozní požadavky a související kontrolní opatření, spíše než na hodnocení konkrétních podniků nebo zařízení, aby bylo možné určit, zda jsou příslušné orgány vyvážející strany schopny provádět a udržovat kontrolu a poskytovat dovážející zemi požadované záruky.

4. Při provádění auditu vezme dovážející strana v úvahu příslušné pokyny Výboru WTO pro sanitární a fytosanitární opatření a jedná v souladu s příslušnými mezinárodními normami, pokyny a doporučeními.
5. Dovážející strana určí povahu a četnost auditů s ohledem na inherentní rizika produktu, výsledky minulých dovozních kontrol a další dostupné informace, jako jsou audity a inspekce prováděné příslušným orgánem vyvážející strany.
6. Každá strana usiluje o snížení četnosti a počtu auditů. Pokud dovážející strana považuje za nezbytné provést audit jako jeden z nástrojů k posouzení systémů úřední inspekce a certifikace vyvážející strany, jakož i schopnosti vyvážející strany splnit sanitární a fytosanitární dovozní požadavky a související kontrolní opatření, platí, že:
- a) u první žádosti o vývoz konkrétního produktu provede dovážející strana audit reprezentativního vzorku druhé strany a
 - b) v případě jakékoli následné žádosti o vývoz téhož produktu s cílem zkrátit dobu schvalovacího postupu provede dovážející strana audit u vyvážející strany pouze v řádně odůvodněných případech. Pokud dovážející strana provádí audit, poskytne vyvážející straně vysvětlení.

7. Před auditem příslušné orgány dovážející strany a vyvážející strany projednají a stanoví v plánu auditu:

- a) odůvodnění, cíle a rozsah auditu;
- b) kritéria nebo požadavky, podle nichž bude vyvážející strana hodnocena, a
- c) itinerář a postupy pro provedení auditu.

Nedohodnou-li se strany jinak, poskytne dovážející strana vyvážející straně plán auditu nejméně 30 dnů před auditem.

8. Dovážející strana poskytne vyvážející straně písemné informace o výsledcích auditu prostřednictvím zprávy o auditu, která obsahuje zjištění, závěry a doporučení.

9. Dovážející strana poskytne vyvážející straně návrh zprávy o auditu obvykle do 30 dnů od jeho ukončení.

10. Dovážející strana poskytne vyvážející straně příležitost se ke zjištěním auditu vyjádřit.

Dovážející strana může tyto připomínky před vyvozením závěrů a přijetím jakýchkoli opatření vzít v úvahu. Dovážející strana poskytne vyvážející straně konečnou písemnou zprávu obvykle do dvou měsíců po dni, kdy vyjádření obdržela.

11. Vyvážející strana informuje dovážející stranu o veškerých nápravných opatřeních přijatých na základě zjištění a závěrů dovážející strany.

12. Každá strana zajistí, aby byly zavedeny postupy, které zabrání zpřístupnění důvěrných informací získaných během auditu příslušných orgánů vyvážející strany, včetně postupů pro odstranění jakýchkoli důvěrných informací ze závěrečné zprávy o auditu, než je zpřístupněna veřejnosti.

13. Veškerá opatření přijatá na základě auditů musí být přiměřená zjištěným rizikům a nesmí omezovat obchod více, než je nezbytné pro dosažení odpovídající úrovně sanitární nebo fytosanitární ochrany dovážející strany. Je-li o to požádáno, uskuteční se konzultace o situaci v souladu s článkem 6.19. Strany vezmou v úvahu veškeré informace poskytnuté prostřednictvím takových konzultací.

14. Každá strana nese vlastní náklady spojené s auditem.

ČLÁNEK 6.12

Dovozní kontroly

1. Každá strana zajistí, aby její dovozní kontroly vycházely z rizik, byly prováděny bez zbytečného odkladu a přiměřeným a nediskriminačním způsobem.

2. Každá strana zajistí, aby produkty vyvážené do druhé strany splňovaly sanitární a fytosanitární požadavky dovážející strany.
3. Každá strana poskytne druhé straně na její žádost informace o svých dovozních postupech, včetně četnosti dovozních kontrol týkajících se sanitárních a fytosanitárních opatření a faktorů, které považuje za určující rizika spojená s dovozem.
4. Pokud dovozní kontrola odhalí, že produkt nesplňuje příslušné dovozní požadavky, dovážející strana:
 - a) založí svou činnost na posouzení souvisejícího rizika a zajistí, aby opatření neomezovalo obchod více, než je nezbytné k dosažení odpovídající úrovně sanitární nebo fytosanitární ochrany;
 - b) informuje dovozce nebo jeho zástupce o důvodech nesouladu, o právním základu opatření a případně o místě likvidace této zásilky a
 - c) poskytne dovozci nebo jeho zástupci příležitost poskytnout další informace, které této straně pomohou s přijetím rozhodnutí.

5. Pokud strana na základě negativního výsledku dovozní kontroly dovoz zboží druhé strany zakáže nebo omezí, poskytne dovážející strana v souladu se svým právem na žádost příslušného orgánu vyvážející strany nebo hospodářského subjektu odpovědného za zásilku písemně prostřednictvím obvyklých kanálů důvod zákazu nebo omezení, právní základ nebo povolení pro dané opatření a případně informace o místě likvidace této zásilky²².

6. Pokud je odmítnutá zásilka doprovázena sanitárním nebo rostlinolékařským osvědčením, informuje dovážející strana příslušný orgán vyvážející strany a poskytne veškeré příslušné informace, včetně právního základu pro opatření, podrobných laboratorních výsledků a metod. Dovážející strana vede fyzickou a elektronickou dokumentaci týkající se identifikace, sběru, odběru vzorků, přepravy a skladování zkušební vzorku a analytických metod použitých na zkušebním vzorku. Dovážející strana rovněž informuje dovozce nebo jeho zástupce o likvidaci této zásilky. V případě zachycení škodlivého organismu se v oznámení uvede škodlivý organismus na úrovni druhu, kdykoli je to proveditelné.

7. Pokud dovážející strana zjistí, že existuje významný, trvalý nebo opakující se vzorec nesouladu se sanitárním nebo fyto-sanitárním opatřením, oznámí tuto skutečnost vyvážející straně.

²² Pro upřesnění je třeba uvést, že žádné ustanovení tohoto článku nebrání dovážející straně v likvidaci zásilky, u níž bylo zjištěno, že obsahuje infekční patogen nebo škodlivý organismus, který se může v případě, že nejsou přijata naléhavá opatření, rozšířit a poškodit život nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin na území této strany.

8. Bez ohledu na odstavec 6 poskytne dovážející strana vyvážející straně na její žádost dostupné informace o zboží z vyvážející strany, u něhož bylo zjištěno, že není v souladu se sanitárním nebo fyto-sanitárním opatřením dovážející strany.
9. Poplatky uložené v souvislosti s jakýmkoli postupem kontroly a zajištění plnění sanitárních nebo fyto-sanitárních opatření nesmí být vyšší než skutečné náklady na tuto službu.

ČLÁNEK 6.13

Certifikace

1. Pokud strana požaduje pro dovoz zboží sanitární nebo rostlinolékařské osvědčení, musí být toto osvědčení založeno na mezinárodních normách Codexu, IPPC a WOAH.
2. Každá strana zajistí, aby její osvědčení, včetně jakýchkoli potvrzení, byla vypracována způsobem, který zabrání vzniku zbytečné zátěže pro obchod mezi stranami.
3. Dovážející strana neprodleně poskytne druhé straně na její žádost informace o osvědčeních požadovaných pro konkrétní produkt.
4. Strany posílí svou spolupráci při vývoji vzorových osvědčení s cílem snížit administrativní zátěž a usnadnit přístup na své příslušné trhy.

5. Strany podporují používání elektronického vydávání osvědčení a jiných technologií pro usnadnění vzájemného obchodu.

6. Každá strana přijme výměnu originálů osvědčení buď v papírové podobě nebo zabezpečenou metodou elektronického přenosu dat, která poskytuje rovnocenné záruky osvědčování. Vyvážející strana může poskytovat úřední osvědčení elektronicky, pokud dovážející strana usoudí, že jsou poskytovány rovnocenné bezpečnostní záruky, včetně využívání digitálního podpisu a záruky pravosti dokumentu.

ČLÁNEK 6.14

Uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření

1. Aniž je dotčen článek 6.8, použije každá strana na území druhé strany svá sanitární nebo fytosanitární opatření.

2. Aby se zabránilo svévolné nebo neoprávněné diskriminaci, vztahují se stejné dovozní požadavky na území vyvážející strany, kde existují totožné nebo podobné sanitární nebo fytosanitární podmínky.

3. V případě první žádosti o vývoz určitého produktu zahájí dovážející strana neprodleně schvalovací postup pro žádost druhé strany nebo případně jednoho členského státu nebo skupiny členských států Evropské unie. Schvalovací postup se řídí postupem stanoveným v článku 6.10 a v případě žádosti skupiny členských států, kde existují shodné nebo podobné sanitární nebo fytosanitární podmínky, netrvá déle než v případě žádosti jednoho členského státu.

4. V případě následné žádosti o vývoz týkající se téhož produktu schválí dovážející strana žádost nejpozději šest měsíců po obdržení žádosti, s výjimkou řádně odůvodněných případů. Žádosti o informace se omezují na to, co je nezbytné, a zohledňují informace, které již má dovážející strana k dispozici, jako jsou informace o právním rámci a předchozí zprávy o auditu.

ČLÁNEK 6.15

Odstraňování nadbytečných kontrolních opatření

1. Strany uznávají, že vyvážející strana je odpovědná za zajištění toho, aby podniky, zařízení a produkty způsobilé pro vývoz splňovaly platné sanitární požadavky dovážející strany.

2. Pokud dovážející strana vede seznam schválených podniků nebo zařízení pro dovoz určitého zboží, schválí na žádost vyvážející strany doprovázenou příslušnými zárukami podnik nebo zařízení nacházející se na území vyvážející strany bez předchozí kontroly, s výhradou těchto podmínek a postupů:

- a) dovážející strana povolila dovoz zboží na základě hodnocení kontrolního systému týkajícího se podmínek zdraví zvířat a bezpečnosti potravin uplatňovaných příslušnými orgány vyvážející strany;
- b) dotčenou provozovnu nebo zařízení schválil příslušný orgán vyvážející strany;
- c) příslušný orgán vyvážející strany má pravomoc schválení dotčené provozovny nebo zařízení pozastavit nebo odejmout a
- d) vyvážející strana poskytla příslušné informace, které požadovala dovážející strana.

3. Dovážející strana zařadí podnik nebo zařízení na seznam schválených podniků nebo zařízení obvykle do 45 dnů ode dne obdržení žádosti vyvážející strany. Tento seznam zpřístupní veřejnosti.

4. Dovázející strana má právo provést audit kontrolního systému vyvážející strany po schválení vývozu. Tyto audity mohou zahrnovat kontrolu na místě u reprezentativního počtu podniků nebo zařízení uvedených na seznamu schválených podniků nebo zařízení či podniků nebo zařízení, u nichž se žádá o schválení vyvážející stranou. Pokud dovázející strana v důsledku auditu zjistí závažné opakující se případy nesouladu, může dovázející strana pozastavit uznání kontrolního systému příslušného orgánu vyvážející strany.
5. V řádně odůvodněných případech může dovázející strana odmítnout schválení podniku nebo zařízení, u nichž se má za to, že nesplňují její požadavky. V takovém případě dovázející strana oznámí vyvážející straně odmítnutí schválení podniku nebo zařízení a toto odmítnutí odůvodní.
6. Dovázející strana může v rámci schvalovacího postupu provádět audity v souladu s článkem 6.11. Tyto audity se omezí na strukturu, organizaci a odpovědnost příslušného orgánu odpovědného za schválení podniku nebo zařízení a na sanitární záruky, pokud jde o soulad s požadavky dovázející strany. Tyto audity mohou zahrnovat kontrolu na místě u reprezentativního počtu podniků nebo zařízení uvedených na seznamu schválených podniků nebo zařízení či podniků nebo zařízení, u nichž se žádá o schválení vyvážející stranou.
7. Na základě výsledků těchto auditů může dovázející strana změnit seznam podniků nebo zařízení.
8. Tento článek se nevztahuje na opatření týkající se rostlin a rostlinných produktů.

ČLÁNEK 6.16

Mimořádná opatření

1. Dovážející strana může ze závažných důvodů dočasně přijmout mimořádná opatření nezbytná pro ochranu života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin.
2. Strana, která přijme mimořádné opatření, toto opatření neprodleně písemně oznámí druhé straně. Strana, která přijala mimořádné opatření, zohlední veškeré informace poskytnuté druhou stranou.
3. Po přijetí mimořádného opatření strana přezkoumá jeho odůvodnění obvykle do šesti měsíců za předpokladu, že jsou k dispozici příslušné informace, a na požádání druhou stranu informuje o výsledcích přezkumu. Strana mimořádné opatření nezachová, pokud naléhavý problém nebo hrozba nepřetrvávají. Pokud strana zachová mimořádné opatření, mělo by být toto opatření pravidelně přezkoumáváno.
4. Strana, která přijme mimořádné opatření, poskytne s cílem zabránit zbytečnému narušení obchodu nejvhodnější a nejprůměrnější řešení pro zásilky v přepravě mezi stranami s přihlédnutím ke zjištěnému riziku.

ČLÁNEK 6.17

Spolupráce

1. Strany v souladu s touto kapitolou přezkoumají možnosti další spolupráce a výměny informací mezi stranami v sanitárních a fytosanitárních otázkách společného zájmu. Tyto možnosti mohou zahrnovat iniciativy na usnadnění obchodu.
2. Strany spolupracují s cílem usnadnit provádění této kapitoly a mohou společně určit iniciativy v sanitárních a fytosanitárních záležitostech s cílem odstranit zbytečné překážky obchodu mezi stranami.
3. Strany mohou podporovat spolupráci na všech mnohostranných fórech, zejména s příslušnými mezinárodními normalizačními orgány.

ČLÁNEK 6.18

Výměna informací

Aniž jsou dotčena jiná ustanovení této kapitoly, může kterákoli strana požádat druhou stranu o informace o záležitostech vyplývajících z této kapitoly. Dožádaná strana se v souladu se svými vlastními požadavky na důvěrnost a ochranu soukromí snaží poskytnout dožadující straně informace, které má k dispozici, v přiměřené lhůtě, a pokud možno elektronicky.

ČLÁNEK 6.19

Konzultace

1. Každá strana může požádat o konzultace o konkrétních obchodních otázkách týkajících se sanitárních a fytosanitárních opatření.
2. Strany povedou tyto konzultace do 30 dnů od obdržení žádosti, nedohodnou-li se strany jinak.
3. Strany se vynasnaží poskytnout veškeré relevantní informace nezbytné k dosažení vzájemně přijatelného řešení, které zabrání zbytečnému narušení obchodu.

ČLÁNEK 6.20

Kontaktní místa

1. Každá strana určí kontaktní místo pro provádění této kapitoly a oznámí druhé straně kontaktní informace, včetně údaje o pověřeném úředníkovi.
2. Strany se neprodleně vzájemně uvědomí o jakékoli změně těchto kontaktních údajů.

ČLÁNEK 6.21

Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření

1. Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření zřízený čl. 1.10 (Podvýbory a jiné subjekty části III této dohody) odst. 1 písm. e):

- a) poskytuje fórum pro zlepšení porozumění stran sanitárním a fytosanitárním záležitostem, které se týkají provádění této kapitoly, včetně regulačních postupů týkajících se sanitárních a fytosanitárních opatření;
- b) sleduje provádění této kapitoly a posuzuje každou záležitost, již se tato kapitola týká, včetně všech záležitostí, které mohou vyvstat ve vztahu k jejímu provádění;
- c) působí jako fórum pro projednávání otázek plynoucích z uplatňování sanitárních či fytosanitárních opatření s cílem dosáhnout oboustranně přijatelného řešení a okamžitě řešit veškeré otázky, které mohou vytvářet zbytečné překážky pro obchod mezi stranami;
- d) vyměňuje si informace, odborné znalosti a zkušenosti v sanitárních a fytosanitárních záležitostech.

2. Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření může:

- a) určit oblasti spolupráce v oblasti sanitárních a fytosanitárních opatření, které mohou zahrnovat technickou pomoc;

- b) podporovat spolupráci v sanitárních a fytosanitárních otázkách, o nichž se diskutuje na mnohostranných fórech, včetně Výboru WTO pro sanitární a fytosanitární opatření a mezinárodních normalizačních orgánů, a
- c) zřídit pracovní skupiny složené ze zástupců stran na odborné úrovni, které se budou zabývat konkrétními sanitárními nebo fytosanitárními záležitostmi a které mohou přizvat k účasti další odborníky, včetně odborníků z nevládních organizací, a to za podmínek, o nichž bude rozhodnuto.

KAPITOLA 7

SPOLUPRÁCE V OBLASTI DOBRÝCH ŽIVOTNÍCH PODMÍNEK ZVÍŘAT A ANTIMIKROBIÁLNÍ REZISTENCE

ČLÁNEK 7.1

Cíle

Cílem této kapitoly je poskytnout rámec pro dialog a spolupráci s cílem zlepšit ochranu a dobré životní podmínky zvířat a dosáhnout společného chápání norem v oblasti dobrých životních podmínek zvířat a posílit boj proti rozvoji antimikrobiální rezistence.

ČLÁNEK 7.2

Dobré životní podmínky zvířat

1. Strany uznávají, že zvířata jsou vnímající bytosti.

2. Strany uznávají význam norem Světové organizace pro zdraví zvířat (WOAH) v oblasti dobrých životních podmínek zvířat a usilují o zlepšení jejich provádění při současném respektování svého práva určit úroveň svých vědecky podložených opatření založených na normách WOAH v oblasti dobrých životních podmínek zvířat.

3. Strany usilují o spolupráci na mezinárodních fórech s cílem podporovat další rozvoj osvědčených postupů v oblasti dobrých životních podmínek zvířat a jejich provádění. Strany uznávají význam zvýšené výzkumné spolupráce v oblasti dobrých životních podmínek zvířat.

ČLÁNEK 7.3

Antimikrobiální rezistence

1. Strany uznávají, že antimikrobiální rezistence představuje vážnou hrozbu pro zdraví lidí a zvířat. Zneužívání antimikrobiálních látek v živočišné výrobě, včetně neterapeutického použití, může přispět k antimikrobiální rezistenci, která může představovat riziko pro zdraví lidí i zvířat. Strany uznávají, že povaha hrozby vyžaduje nadnárodní přístup a přístup „jedno zdraví“²³.

2. Strany spolupracují na omezení používání antimikrobiálních látek v živočišné výrobě a na zákazu jejich používání jako stimulátorů růstu s cílem bojovat proti antimikrobiální rezistenci v souladu s přístupem „jedno zdraví“.

²³ „Jedno zdraví“ je podle definice Světové zdravotnické organizace (WHO) přístup kombinující politiky v různých odvětvích s cílem dosáhnout lepších výsledků v oblasti veřejného zdraví.

3. Strany spolupracují na základě stávajících a budoucích pokynů, norem, doporučení a opatření vypracovaných v příslušných mezinárodních organizacích, iniciativ a vnitrostátních plánů zaměřených na podporu uvážlivého a odpovědného používání antimikrobiálních látek v chovu hospodářských zvířat a veterinárních postupů a dodržují je.
4. Strany podporují spolupráci na všech mnohostranných fórech, zejména v příslušných mezinárodních normalizačních orgánech.

ČLÁNEK 7.4

Pracovní skupina pro dobré životní podmínky zvířat a antimikrobiální rezistenci

1. Strany usilují o výměnu informací, odborných znalostí a zkušeností v oblasti dobrých životních podmínek zvířat a boje proti antimikrobiální rezistenci s cílem provádět články 7.2 a 7.3.
2. Za tímto účelem strany zřídí pracovní skupinu pro dobré životní podmínky zvířat a antimikrobiální rezistenci, která podle potřeby sdílí informace s Podvýborem pro sanitární a fytosanitární opatření. Zástupci stran v pracovní skupině mohou společně rozhodnout o přizvání odborníků na konkrétní činnosti.

ČLÁNEK 7.5

Neuplatnění řešení sporů

Strana nesmí využít řešení sporů podle kapitoly 31 (Řešení sporů) ohledně výkladu nebo uplatňování ustanovení této kapitoly.

KAPITOLA 8

UZNÁNÍ PRÁVA STRAN REGULOVAT ODVĚTVÍ ENERGETIKY

ČLÁNEK 8.1

Uznání práva stran regulovat odvětví energetiky

1. Strany potvrzují, že plně respektují svou suverenitu, která zahrnuje vlastnictví a správu všech uhlovodíků v podloží svých území ze strany státu nebo příslušných orgánů veřejné moci, a své svrchované právo na regulaci záležitostí, na něž se vztahuje tato kapitola, v souladu se svými příslušnými právními předpisy, při plném výkonu svých demokratických procesů.
2. V případě Mexika Evropská unie, aniž jsou dotčena její práva a opravné prostředky dostupné podle této dohody²⁴, uznává, že:
 - a) Mexiko si vyhrazuje svrchované právo reformovat svou ústavu (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos) a své vnitrostátní právní předpisy týkající se odvětví energetiky, včetně uhlovodíků a elektřiny;

²⁴ Pro upřesnění je třeba uvést, že tato práva a opravné prostředky zahrnují práva a opravné prostředky vyplývající z povinností Mexika podle ustanovení kapitoly 10 (Investice) a souvisejících příloh.

- b) Mexiko má podle mexické ústavy přímé, nezadatelné a nezcizitelné vlastnictví všech uhlovodíků v podloží státního území, včetně kontinentálního šelfu a výlučné ekonomické zóny nacházející se mimo teritoriální moře a v přilehlých oblastech, a to ve vrstvách nebo ložiscích bez ohledu na jejich fyzický stav. a
- c) Mexiko si vyhrazuje svrchované právo přijmout nebo zachovat opatření týkající se odvětví energetiky, včetně uhlovodíků a elektřiny.

KAPITOLA 9

TECHNICKÉ PŘEKÁŽKY OBCHODU

ČLÁNEK 9.1

Cíl

Cílem této kapitoly je usnadnit obchod se zbožím mezi stranami předcházením zbytečným technickým překážkám obchodu, jejich zjišťováním a odstraňováním, podporou transparentnosti a větší spolupráce v oblasti regulace.

ČLÁNEK 9.2

Oblast působnosti

1. Tato kapitola se týká přípravy, přijímání a používání norem, technických předpisů a postupů posuzování shody, jak jsou definovány v příloze 1 Dohody o technických překážkách obchodu, jež mohou ovlivnit obchod se zbožím mezi stranami.

2. Bez ohledu na odstavec 1 se tato kapitola nevztahuje na:

- a) technické specifikace vypracované zadavateli pro jejich vlastní požadavky na výrobu nebo spotřebu nebo
- b) sanitární a fytosanitární opatření podle kapitoly 6 (Sanitární a fytosanitární opatření).

3. Všechny odkazy v této kapitole na normy, technické předpisy a postupy posuzování shody zahrnují jejich změny a doplňky k pravidlům nebo k rozsahu dotčených výrobků, s výjimkou změn a doplňků nevýznamné povahy.

ČLÁNEK 9.3

Vztah k Dohodě o technických překážkách obchodu

Do této dohody jsou obdobně začleněny články 2 až 9 a přílohy 1 a 3 Dohody o technických překážkách obchodu a jsou její součástí.

ČLÁNEK 9.4

Mezinárodní normy

1. Strany uznávají důležitou úlohu, kterou mohou hrát mezinárodní normy, pokyny a doporučení při podpoře většího sbližování právních předpisů, osvědčených regulačních postupů a snižování zbytečných technických překážek obchodu. Za tímto účelem strany použijí mezinárodní normy jako základ pro své technické předpisy, kromě případů, kdy strana vyvíjející technický předpis může prokázat, že by tyto mezinárodní normy byly neúčinným nebo nevhodným prostředkem k dosažení sledovaných oprávněných cílů.
2. Kromě povinností stanovených v člancích 2 a 5 a příloze 3 Dohody o technických překážkách obchodu zváží každá strana mimo jiné rozhodnutí a doporučení přijatá Výborem WTO pro technické překážky obchodu od 1. ledna 1995²⁵.
3. Normy vypracované mezinárodními organizacemi, včetně těch, které jsou uvedeny v příloze 9-A (Normy vypracované mezinárodními organizacemi), se považují za příslušné mezinárodní normy, pokud tyto organizace při jejich vypracovávání dodržují zásady a postupy stanovené v rozhodnutí Výboru WTO pro technické překážky obchodu o zásadách pro vypracování mezinárodních norem, pokynů a doporučení²⁶.

²⁵ Dokument WTO G/TBT/1/Rev. 13, ze dne 8. března 2017, který může být příležitostně revidován.

²⁶ Obsažených v dokumentu WTO G/TBT/1/Rev. 13, ze dne 8. března 2017, který může být příležitostně revidován.

4. Na žádost kterékoli ze stran může Smíšený výbor rozhodnutím aktualizovat seznam v příloze 9-A (Normy vypracované mezinárodními organizacemi).
5. S cílem harmonizovat normy na co nejširším základě každá strana podporuje normalizační orgány na svém území, jakož i regionální normalizační orgány, jejichž členy jsou strany nebo normalizační orgány na jejím území, aby:
- a) se v mezích svých zdrojů zapojovaly do přípravy mezinárodních norem příslušnými mezinárodními normalizačními orgány;
 - b) jako základ k normám, které tvoří, využívaly příslušné mezinárodní normy, s výjimkou případů, kdy by takové mezinárodní normy byly neúčinné nebo nevhodné, například z důvodu nedostatečné úrovně ochrany nebo podstatných klimatických nebo geografických faktorů nebo podstatných technologických problémů;
 - c) předcházely zdvojení nebo překrývání s činností mezinárodních normalizačních orgánů;
 - d) v pravidelných intervalech přezkoumávaly vnitrostátní a regionální normy, které nejsou založeny na příslušných mezinárodních normách, s cílem zvýšit jejich soulad s příslušnými mezinárodními normami;

- e) spolupracovaly s příslušnými normalizačními orgány druhé strany na mezinárodních normalizačních činnostech s cílem zajistit, aby mezinárodní normy, pokyny a doporučení, které se pravděpodobně stanou základem pro technické předpisy a postupy posuzování shody, nevytvářely zbytečné překážky mezinárodního obchodu; tato spolupráce může probíhat v rámci mezinárodních normalizačních orgánů nebo na regionální úrovni;
- f) podporovaly dvoustrannou spolupráci s normalizačními orgány na území druhé strany, jakož i s regionálními normalizačními orgány, jichž jsou druhá strana nebo normalizační orgány na jejím území členy;
- g) prostřednictvím internetových stránek zveřejnily své pracovní programy obsahující seznam norem, které v současné době připravují, a norem, které přijaly.

6. Článek 9.6 této kapitoly a články 2 nebo 5 Dohody o technických překážkách obchodu se použijí na návrh technického předpisu nebo návrh postupu posuzování shody, který činí normu povinnou prostřednictvím začlenění nebo odkazu.

ČLÁNEK 9.5

Postupy posuzování shody

1. Strany uznávají, že existují různé mechanismy, které usnadní přijetí výsledků posuzování shody, včetně:

- a) dobrovolných dohod mezi subjekty posuzování shody na území stran;
- b) dohod o vzájemném uznávání výsledků postupů posuzování shody, pokud jde o zvláštní technické předpisy, prováděných orgány se sídlem na území druhé strany;
- c) využití postupů akreditace způsobilosti orgánů pro posuzování shody;
- d) oznámení, nebo případně schválení subjektů posuzování shody vládou;
- e) uznávání jednou stranou výsledků subjektů posuzování shody na území druhé strany a
- f) přijetí prohlášení dodavatele o shodě dovážející stranou.

2. Uznávající rozdíly v postupech posuzování shody na svých příslušných územích:
- a) Evropská unie uplatňuje v souladu se svými právními předpisy režim prohlášení dodavatele o shodě a
 - b) Mexiko přijme v souladu se svými právními předpisy jako záruku, že výrobek splňuje požadavky mexických technických předpisů, včetně technických předpisů přijatých po vstupu této dohody v platnost, bez dalších požadavků certifikáty vydané subjekty posuzování shody na území Evropské unie, které byly akreditovány mexickým akreditačním subjektem a schváleny příslušným orgánem.

V tomto ohledu poskytne Mexiko subjektům posuzování shody na území Evropské unie zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje subjektům posuzování shody na svém vlastním území.

Žádné ustanovení tohoto pododstavce nebrání Mexiku v tom, aby ověřovalo výsledky jednotlivých postupů posuzování shody, pokud nevyžaduje, aby výrobek podléhal postupům posuzování shody na území Mexika, které zdvojují postupy posuzování shody, které již byly provedeny na území Evropské unie, s výjimkou namátkových nebo občasných případů pro účely dohledu, auditu nebo v reakci na informace poukazující na neshodu.

3. Bez ohledu na odstavec 2 může strana zavést požadavky na povinné zkoušení nebo certifikaci výrobků třetí stranou, pokud zavedení těchto požadavků nebo certifikace ospravedlňují závažné důvody související s ochranou lidského zdraví a bezpečnosti.
4. Žádné ustanovení tohoto článku nebrání straně požadovat, aby posuzování shody ve vztahu ke konkrétním výrobkům prováděly její určené vládní subjekty. V takových případech strana:
- a) omezí poplatky za posuzování shody na přibližné náklady za poskytnuté služby a na žádost žadatele o posouzení shody vysvětlí, jak jsou poplatky, které za toto posuzování shody ukládá, omezeny na přibližné náklady na poskytnuté služby;
 - b) zveřejní poplatky za posuzování shody a
 - c) na žádost druhé strany a kromě povinností stanovených v člancích 5.2.3, 5.2.4 a 5.2.8 Dohody o technických překážkách obchodu vysvětlí:
 - i) jak jsou požadované informace nezbytné pro posouzení shody a stanovení poplatků;
 - ii) jak strana zajišťuje, aby byla respektována důvěrnost požadovaných informací způsobem, který zajišťuje ochranu oprávněných obchodních zájmů, a

iii) postup přezkumu stížností týkajících se fungování postupu posuzování shody.

5. Každá strana zveřejní online, nejlépe na jediné internetové stránce:

- a) veškeré postupy, kritéria a další podmínky, které může použít jako základ pro určení, zda jsou subjekty posuzování shody způsobilé k získání akreditace, schválení, jmenování nebo jiného uznání, případně včetně uznání uděleného na základě dohody o vzájemném uznávání, a
- b) seznam subjektů, které schválila, určila nebo jinak uznala k provádění tohoto posuzování shody, a příslušné informace o rozsahu schválení, jmenování nebo jiného uznání každého subjektu.

6. Strana může druhé straně předložit odůvodněnou žádost, aby byla zahájena jednání o uzavření dohody o vzájemném uznávání výsledků postupů posuzování shody pro konkrétní odvětví. Pokud druhá strana odmítne taková jednání zahájit, vysvětlí důvody svého rozhodnutí.

7. Článek 9.7 se použije obdobně na postupy posuzování shody.

8. Pokud strana požaduje postup posuzování shody:

- a) vybere postupy posuzování shody, které jsou přiměřené souvisejícím rizikům určeným na základě posouzení rizik, a
- b) na požádání poskytne druhé straně informace o kritériích použitých pro postupy posuzování shody konkrétních výrobků.

9. Pokud strana požaduje postup posuzování shody třetí stranou a tento úkol nevyhradila určenému vládnímu orgánu, jak je uvedeno v odstavci 4:

- a) přednostně využívá akreditace ke stanovení způsobilosti subjektů posuzování shody;
- b) co nejlépe využívá mezinárodní normy pro akreditaci a posuzování shody, jakož i mezinárodní dohody zahrnující akreditační orgány stran, například prostřednictvím mechanismů Mezinárodní spolupráce pro akreditaci laboratoří (ILAC) a Mezinárodního akreditačního fóra (IAF);
- c) přistoupí nebo případně podpoří přistoupení subjektů posuzování shody k platným mezinárodním dohodám nebo ujednáním s cílem harmonizovat či usnadnit přijímání výsledků posuzování shody;

- d) zajistí, aby v případě, že byl pro konkrétní výrobek nebo soubor výrobků jmenován více než jeden subjekt posuzování shody, měly hospodářské subjekty mezi sebou možnost volby pro provedení postupu posuzování shody;
- e) zajistí, aby nedocházelo ke střetu zájmů mezi akreditačními orgány a subjekty posuzování shody, a
- f) umožní subjektům posuzování shody, aby se v souvislosti s posuzováním shody spoléhaly na zkoušky nebo inspekce prováděné subjekty posuzování shody na území druhé strany. Žádné ustanovení tohoto odstavce nelze vykládat tak, že zakazuje straně požadovat, aby tyto subjekty posuzování shody na území druhé strany splňovaly stejné požadavky, které musí splňovat její vlastní subjekt posuzování shody.

ČLÁNEK 9.6

Transparentnost

1. V souladu se svými příslušnými pravidly a postupy, a aniž je dotčena kapitola 28 (Osvědčené regulační postupy), každá strana při vypracovávání technických předpisů a postupů posuzování shody, které mohou mít významný dopad na obchod, s výjimkou případů, kdy nastanou nebo hrozí, že nastanou naléhavé problémy v oblasti bezpečnosti, zdraví, ochrany životního prostředí nebo národní bezpečnosti:
 - a) umožní osobám druhé strany účastnit se jejího procesu veřejných konzultací za podmínek, které nejsou méně příznivé než podmínky poskytované jejím vlastním osobám, a

- b) zveřejní výsledky konzultačního procesu na oficiálních internetových stránkách.
2. Každá strana se vynasnaží zvážit metody pro zajištění větší transparentnosti při vypracovávání technických předpisů a postupů posuzování shody, včetně používání elektronických nástrojů a informování veřejnosti nebo veřejných konzultací.
3. Každá strana případně podpoří nevládní subjekty včetně normalizačních orgánů na svém území, aby dodržovaly odstavce 1 a 2.
4. Každá strana zajistí, aby jakýkoli dokument, kterým se stanoví technický předpis nebo postup posuzování shody, obsahoval dostatečné podrobnosti k tomu, aby byly zúčastněné osoby a druhá strana náležitě informovány o tom, zda a jak by mohly být ovlivněny jejich obchodní zájmy.
5. Každá strana zveřejní online, nejlépe na jediné internetové stránce nebo v úředním věstníku, všechny návrhy nových nebo pozměněných technických předpisů a postupů posuzování shody na ústřední a nižší než ústřední úrovni státní správy a jejich konečné verze, které musí strana oznámit nebo zveřejnit v souladu s Dohodou o technických překážkách obchodu²⁷.
6. Každá strana zajistí, aby technické předpisy a postupy posuzování shody, které přijala, byly zdarma zveřejněny na internetových stránkách.

²⁷ Pro upřesnění je třeba uvést, že strana může tuto povinnost splnit tím, že zajistí, aby navrhovaná opatření a jejich konečná znění byla zveřejněna na oficiálních internetových stránkách WTO nebo jinak dostupná na těchto internetových stránkách.

7. Každá strana zveřejní návrhy nových technických předpisů a postupů posuzování shody, které jsou v souladu s technickým obsahem příslušných mezinárodních norem, pokynů nebo doporučení, pokud existují, a které mohou mít významný dopad na obchod, s výjimkou případů stanovených v člancích 2.10 a 5.7 Dohody o technických překážkách obchodu.

8. Každá strana se vynasnaží zveřejnit návrhy nových technických předpisů a postupů posuzování shody státní správy na nižší než ústřední úrovni nebo případně na místní úrovni, které jsou v souladu s technickým obsahem příslušných mezinárodních norem, pokynů nebo doporučení, pokud existují, a které mohou mít významný dopad na obchod, v souladu s postupy stanovenými v člancích 2.9 a 5.6 Dohody o technických překážkách obchodu.

9. Pro účely určení, zda navrhovaný technický předpis nebo postup posuzování shody může mít významný vliv na obchod, a musí být tudíž oznámen v souladu s příslušnými ustanoveními Dohody o technických překážkách obchodu, která jsou začleněna do této dohody podle článku 9.3, zváží strana mimo jiné příslušná rozhodnutí a doporučení přijatá Výborem WTO pro technické překážky obchodu od 1. ledna 1995, jak je uvedeno v čl. 9.4 odst. 2.

10. Každá strana na žádost druhé strany poskytne informace týkající se cílů, právního základu a odůvodnění technického předpisu nebo postupu posuzování shody, který strana přijala nebo navrhuje přijmout.

11. Po předání návrhů technických předpisů a postupů posuzování shody ústřednímu rejstříku oznámení WTO každá strana poskytne druhé straně nejméně 60 dní pro podání písemných připomínek, s výjimkou případů, kdy nastanou či hrozí, že mohou nastat, naléhavé problémy spojené s bezpečností, zdravím, ochranou životního prostředí nebo národní bezpečností. Strana zváží jakoukoli odůvodněnou žádost druhé strany o prodloužení lhůty pro podání připomínek. Strana, která je schopna prodloužit lhůtu pro podání připomínek na dobu delší než 60 dnů, například na 90 dnů, se vyzývá, aby tak učinila.
12. Každá strana se vynasnaží poskytnout mezi koncem lhůty pro podání připomínek a přijetím oznámeného technického předpisu nebo postupu posuzování shody dostatek času na posouzení obdržených připomínek a přípravu odpovědí na ně.
13. Pokud strana obdrží od druhé strany písemné připomínky ke svému návrhu technického předpisu nebo postupu posuzování shody:
- a) projedná na žádost druhé strany písemné připomínky za účasti svého příslušného regulačního orgánu v době, kdy je lze vzít v úvahu, a
 - b) písemně odpoví na připomínky nejpozději ke dni zveřejnění technického předpisu nebo postupu posuzování shody.
14. Každá strana zveřejní na internetových stránkách své odpovědi na připomínky, pokud možno nejpozději v den zveřejnění přijatého technického předpisu nebo postupu posuzování shody.

15. Každá strana oznámí konečné znění technického předpisu nebo postupu posuzování shody v okamžiku přijetí nebo zveřejnění znění jako dodatek k původnímu oznámení navrhovaného opatření oznámeného podle čl. 2 odst. 9, čl. 3 odst. 2, čl. 5 odst. 6 nebo čl. 7 odst. 2 Dohody o technických překážkách obchodu.

16. Nejpozději ke dni zveřejnění konečného technického předpisu nebo postupu posuzování shody, které mohou mít významný dopad na obchod, každá strana zveřejní na internetu:

- a) vysvětlení cílů a způsobu, jakým jich konečný technický předpis nebo postup posuzování shody dosahuje, a
- b) výsledky posouzení dopadů podle článku 9.7, pokud bylo provedeno v souladu s jeho pravidly a postupy.

17. Pro účely čl. 2 odst. 12 a čl. 5 odst. 9 Dohody o technických překážkách obchodu se „rozumnou lhůtou“ obvykle rozumí období nejméně šesti měsíců, s výjimkou případů, kdy by to bylo neúčinné pro dosažení sledovaných legitimních cílů.

18. Každá strana se vynasnaží poskytnout lhůtu delší než šest měsíců mezi zveřejněním konečných technických předpisů a postupů posuzování shody a jejich vstupem v platnost, s výjimkou případů, kdy by to bylo neúčinné pro dosažení sledovaných legitimních cílů.

ČLÁNEK 9.7

Technické předpisy

1. Každá strana provede v souladu se svými příslušnými pravidly a postupy hodnocení dopadu regulace plánovaných technických předpisů.
2. Každá ze stran posoudí dostupné regulační a neregulační alternativy navrhovaného technického předpisu, kterými mohou být v souladu s čl. 2 odst. 2 Dohody o technických překážkách obchodu naplňovány oprávněné cíle této strany.
3. Jestliže některá ze stran mezinárodní normy jako základ pro své technické předpisy nepoužila, uveďte na žádost druhé strany veškeré podstatné odchylky od těchto příslušných mezinárodních norem, vysvětlí důvody, proč jsou tyto normy považovány za nevhodné či neúčinné k dosažení sledovaného cíle, a poskytne vědecké nebo technické důkazy, na nichž je uvedené posouzení založeno.
4. Kromě ustanovení čl. 2 odst. 3 Dohody o technických překážkách obchodu každá strana přezkoumá technické předpisy s cílem zvýšit jejich sbližování s příslušnými mezinárodními normami. Každá strana vezme mimo jiné v úvahu jakýkoli nový vývoj v příslušných mezinárodních normách a to, zda okolnosti, které vedly k odchylkám od příslušných mezinárodních norem, přetrvávají.

ČLÁNEK 9.8

Spolupráce v oblasti regulace

1. Strany uznávají, že existuje široká škála mechanismů spolupráce v oblasti regulace, které mohou pomoci odstranit nebo zabránit vytváření technických překážek obchodu.
2. Strana může druhé straně navrhnout činnosti v oblasti regulační spolupráce v oblastech, na něž se vztahuje tato kapitola. Tyto návrhy se předávají kontaktnímu místu určenému podle článku 9.11 a sestávají z:
 - a) výměn informací o regulačních přístupech a postupech;
 - b) iniciativ k dalšímu sladění technických předpisů a postupů posuzování shody s příslušnými mezinárodními normami nebo
 - c) technického poradenství a pomoci ohledně vzájemně dohodnutých podmínek ke zlepšení postupů souvisejících s vypracováním, prováděním a přezkumem technických předpisů, norem a postupů posuzování shody a metrologie.

Druhá strana návrh náležitě zváží a odpoví v přiměřené lhůtě.

3. Strany podporují spolupráci mezi svými příslušnými organizacemi odpovědnými za normalizaci, posuzování shody, akreditaci a metrologii, ať už jsou veřejné nebo soukromé, v otázkách, na něž se vztahuje tato kapitola.
4. Žádné ustanovení tohoto článku nelze vykládat tak, že strany zavazuje k tomu, aby:
- a) se při přípravě a přijímání regulačních opatření odchýlily od svých vnitrostátních postupů;
 - b) přijaly opatření, která by ohrozila včasné přijetí regulačních opatření k dosažení cílů veřejné politiky nebo mu bránila, nebo
 - c) dosáhly určitého konkrétního regulačního výsledku.

ČLÁNEK 9.9

Značení a označování

1. Pro účely tohoto článku a v souladu s prvním pododstavcem přílohy 1 Dohody o technických překážkách obchodu může technický předpis zahrnovat nebo se zabývat výhradně požadavky na značení a označování vztahující se na výrobek, postup nebo výrobní metodu.

2. Strany potvrzují, že jejich technické předpisy, které zahrnují značení nebo označování nebo se jich výhradně týkají / jimi výhradně zabývají, jsou v souladu s článkem 2 Dohody o technických překážkách obchodu.

3. Pokud strana požaduje povinné značení nebo označování výrobků:

- a) vynasnaží se požadovat pouze informace, jež jsou podstatné pro spotřebitele či uživatele výrobku nebo jež uvádějí, že je výrobek v souladu s povinnými technickými požadavky;
- b) nevyžaduje předchozí schválení, registraci nebo certifikaci značení nebo označování výrobků ani zaplacení poplatků coby podmínku pro uvedení výrobků, které jinak splňují její povinné technické požadavky, na svůj trh, není-li to nezbytné s ohledem na riziko výrobků pro život nebo zdraví lidí, zvířat či rostlin, životní prostředí či národní bezpečnost;
- c) požaduje-li strana, aby hospodářské subjekty používaly jedinečné identifikační číslo, vydá toto číslo hospodářským subjektům druhé strany bez zbytečného odkladu a na nediskriminačním základě;
- d) pokud tím nedochází ke klamání a není to rozporuplné či zavádějící ve vztahu k informacím, které jsou požadovány ve straně dovážející zboží, povolí strana:
 - i) informace též v jiných jazycích kromě jazyka požadovaného v dovážející straně;

- ii) mezinárodně uznávané nomenklatury, piktogramy, symboly či grafická znázornění a
 - iii) kromě informací požadovaných ve straně dovážející zboží též další informace;
- e) uznává, že k označování, včetně doplňkového označování a oprav označení, dochází po dovozu, ale před nabízením produktu k prodeji jako alternativa k označování v místě původu, pokud toto označování nemusí být provedeno v místě původu z důvodů veřejného zdraví nebo bezpečnosti nebo z důvodu požadavku týkajícího se zeměpisného označení vyvážející strany, a
- f) usiluje o přijetí dočasných nebo snímatelných etiket nebo o uvedení příslušných informací pro značení nebo označování v průvodní dokumentaci, a nikoli na etiketách fyzicky připojených k výrobku, pokud takové označení není vyžadováno z důvodů veřejného zdraví nebo bezpečnosti.

ČLÁNEK 9.10

Výměna informací a projednávání

1. Kterákoli ze stran může požádat druhou stranu o poskytnutí informací o jakékoli záležitosti, na kterou se vztahuje tato kapitola. Druhá strana tyto informace dodá v přiměřené lhůtě.

2. Kterákoli ze stran může požádat druhou stranu, aby projednala jakékoli výhrady, které vyvstanou podle této kapitoly, včetně jakékoli předlohy nebo návrhu technického předpisu nebo postupu posuzování shody druhé strany, pokud se domnívá, že by technický předpis nebo postup posuzování shody mohl mít významný nepříznivý dopad na obchod mezi stranami. Žádost se podává písemně a uvádí se v ní:

- a) výhrada;
- b) ustanovení této kapitoly, k nimž se výhrada vztahuje, a
- c) důvody žádosti, včetně popisu výhrady žádající strany.

3. Pro upřesnění je třeba uvést, že strana může rovněž požádat druhou stranu, aby projednala veškeré obavy, které vyvstanou podle této kapitoly, pokud jde o technické předpisy nebo postupy posuzování shody regionálních nebo místních orgánů veřejné správy na úrovni, která je o jednu nižší než úroveň ústředních vládních institucí, a jež by mohly mít významný dopad na obchod.

4. Strany projednají obavy vznesené do 60 dnů ode dne podání žádosti osobně nebo prostřednictvím videokonference či telekonference a vynasnaží se problém vyřešit co nejrychleji. Pokud se žádající strana domnívá, že je záležitost naléhavá, může požádat, aby se jednání konalo v kratší lhůtě. Dožádaná strana tuto žádost vstřícně posoudí. Strany vynaloží veškeré úsilí, aby záležitost vyřešily k vzájemné spokojenosti.

5. Nedohodnou-li se strany jinak, nejsou jednáními a informacemi vyměněnými v průběhu jednání dotčena práva a povinnosti stran podle této dohody, Dohody o WTO nebo jakékoli jiné dohody, jejímiž smluvními stranami obě strany jsou.
6. Žádosti o informace nebo diskuse se podávají prostřednictvím příslušného kontaktního místa určeného podle článku 9.11.

ČLÁNEK 9.11

Kontaktní místa

1. Každá strana určí kontaktní místo, jež zprostředkovává spolupráci a koordinaci podle této kapitoly, a oznámí druhé straně jeho kontaktní údaje. Strany se neprodleně vzájemně uvědomí o jakékoli změně těchto kontaktních údajů.
2. Kontaktní místa společně pracují na usnadnění provádění této kapitoly a spolupráce mezi stranami ve všech záležitostech týkajících se technických překážek obchodu. Odpovídají zejména za:
 - a) organizaci výměny informací a projednávání podle čl. 9.10 odst. 6;

- b) urychlené řešení veškerých problémů, na něž druhá strana upozorní, související s vytvářením, přijímáním, uplatňováním či prosazováním norem, technických předpisů či postupů posuzování shody;
- c) na žádost jedné ze stran uspořádání jednání o jakékoli záležitosti vyplývající z této kapitoly;
- d) výměnu informací o vývoji na nevládních, regionálních a vícestranných fórech týkajících se norem, technických předpisů a postupů posuzování shody a
- e) usnadnění identifikace možných potřeb technické pomoci.

ČLÁNEK 9.12

Podvýbor pro technické překážky obchodu

Podvýbor pro technické překážky obchodu zřízený článkem 1.10 (Podvýbory a jiné subjekty části III této dohody):

- a) sleduje provádění a správu této kapitoly;
- b) posiluje spolupráci na vytváření a zlepšování norem, technických předpisů a postupů posuzování shody;

- c) stanoví prioritní oblasti společného zájmu pro budoucí práci v rámci této kapitoly a zváží návrhy nových iniciativ;
- d) sleduje a projednává vývoj v rámci Dohody o technických překážkách obchodu a
- e) podnikne jakékoli další kroky, o nichž se strany domnívají, že jim pomohou při provádění této kapitoly a Dohody o technických překážkách obchodu.

KAPITOLA 10

INVESTICE

ODDÍL A

Obecná ustanovení

ČLÁNEK 10.1

Definice

1. Pro účely této kapitoly se rozumí:
 - a) „zahrnutou investicí“ investice, která je přímo či nepřímo vlastněna nebo ovládána investorem jedné strany na území druhé strany, uskutečněná v souladu s platnými právními předpisy a která existuje ke dni vstupu této dohody v platnost nebo se uskuteční poté;
 - b) „hospodářskou činností“ jakákoli činnost průmyslové, obchodní nebo odborné povahy a řemesla, včetně poskytování služeb, s výjimkou činností prováděných při výkonu veřejné moci;

- c) „podnikem“ podnik, jak je definován v článku 1.3 (Obecně použitelné definice), nebo jeho pobočka či zastoupení²⁸;
- d) „podnikem Evropské unie“ nebo „podnikem Mexika“ podnik zřízený v souladu s právem Evropské unie nebo jejích členských států nebo Mexika a zapojený do významných obchodních operací²⁹ na území Evropské unie nebo Mexika³⁰;

ustanovení této kapitoly, s výjimkou oddílů C (Ochrana investic) a D (Řešení investičních sporů), se rovněž vztahují na přepravní společnosti usazené mimo Evropskou unii nebo Mexiko a kontrolované státními příslušníky členského státu Evropské unie nebo Mexika, jsou-li jejich plavidla registrována v souladu s příslušnými právními předpisy členského státu Evropské unie nebo případně Mexika a plují-li pod vlajkou členského státu Evropské unie nebo Mexika;

²⁸ V případě Mexika se zastoupení nepovažuje za podnik, pokud není zřízeno jako pobočka.

²⁹ V souladu se svým oznámením Světové obchodní organizaci (dokument WT/REG39/1) o Smlouvě o založení Evropského společenství chápe Evropská unie pojem „skutečná a trvalá vazba“ s hospodářstvím členského státu Unie popsany v článku 54 Smlouvy o fungování Evropské unie jako rovnocenný pojmu „podstatné obchodní operace“.

³⁰ Pro upřesnění je třeba uvést, že pobočka nebo zastoupení podniku třetí země se nepovažuje za podnik Evropské unie ani za podnik Mexika.

- e) „usazením“ založení podniku, včetně nabytí³¹, v Evropské unii nebo v Mexiku;
- f) „investorem strany“ strana nebo fyzická osoba nebo podnik kterékoli strany, kromě pobočky nebo zastoupení, který chce investovat, investuje nebo již investoval na území druhé strany;
- g) „investorem třetí země“ investor, který se snaží uskutečnit, uskutečňuje nebo uskutečnil investici na území strany a který není investorem strany;
- h) „provozováním“ vedení, řízení, udržování, užívání, požívání, prodej či jiná forma zcizení investice;
- i) „výnosy“ částky získané investicí, které zahrnují zejména, avšak nikoli výlučně, zisky, úroky, dividendy, kapitálové zisky, licenční poplatky, platby související s právy duševního vlastnictví, platby v naturáliích, poplatky za správu a jiné poplatky vyplývající z této investice³².

³¹ Pojem „nabytí“ zahrnuje kapitálovou účast v podniku s cílem vytvořit nebo udržet dlouhodobé hospodářské vztahy.

³² Pro upřesnění je třeba uvést, že výnosy, které jsou reinvestovány, se považují za investice, pokud splňují definici investice podle tohoto článku.

2. Pro účely této kapitoly se „investicí“ rozumí každý druh aktiva, které je přímo či nepřímo vlastněno nebo ovládáno investorem, nabyto v očekávání hospodářského prospěchu nebo pro jiné obchodní účely nebo použito k tomuto účelu a které má povahu investice, včetně určité doby trvání, závazku kapitálu nebo jiných zdrojů, očekávání výnosu nebo zisku nebo převzetí rizika. Investice může mít tyto formy:

- a) podnik;
- b) akcie, kapitálové podíly a další formy kapitálové účasti v podniku;
- c) dluhopisy, dluhové cenné papíry, půjčky a další dluhové nástroje podniku³³;
- d) úroky vyplývající z(e):
 - i) koncesí, licencí, oprávnění, povolení a podobných práv udělených podle vnitrostátního práva;

³³ U některých forem dluhu, jako jsou dluhopisy, půjčky, dluhové cenné papíry a dlouhodobé dluhopisy, je pravděpodobnější, že budou mít znaky investice, zatímco u jiných forem dluhu je méně pravděpodobné, že budou mít takové znaky.

- ii) zakázek na klíč, výstavby, řízení, produkce, koncese, rozdělení příjmů a dalších podobných smluv;
- e) práva duševního vlastnictví;
- f) ostatní hmotná nebo nehmotná, movitá nebo nemovitá, majetková a související majetková práva, jako jsou pronájmy, zástavní práva a zástavy³⁴, nebo
- g) peněžní pohledávky týkající se druhu úroku uvedeného v písmenech a) až f), s výjimkou peněžních pohledávek, které vyplývají výhradně z:
 - i) obchodních smluv o prodeji zboží nebo služeb fyzickou osobou nebo podnikem na území strany fyzické osobě nebo podniku na území druhé strany nebo

³⁴ Pro upřesnění je třeba uvést, že podíl na trhu, přístup na trh, očekávané zisky a příležitosti k dosažení zisku nejsou samy o sobě investicemi.

- ii) prodloužení úvěru v souvislosti s obchodní transakcí, jako je financování obchodu, s výjimkou půjčky podle písmene c).

„Investice“ nezahrnuje příkaz nebo rozsudek vydaný v soudním nebo správním řízení.

Jakákoli změna formy, v níž jsou aktiva investována nebo reinvestována, nemá vliv na jejich povahu investic za předpokladu, že forma jakékoli investice nebo reinvestice zůstane v souladu s definicí investice.

ČLÁNEK 10.2

Oblast působnosti

1. Tato kapitola se vztahuje na opatření přijatá nebo zachovávaná³⁵:
 - a) ústředními, regionálními nebo místními orgány veřejné správy nebo samosprávy dotčené strany a
 - b) jakoukoli osobou, včetně státního podniku nebo jakéhokoli jiného nevládního subjektu při výkonu pravomocí přenesených na ně ústředními, regionálními nebo místními orgány veřejné správy či samosprávy.

³⁵ Pro upřesnění je třeba uvést, že tato kapitola se vztahuje na opatření subjektů uvedených v písmenech a) a b), která jsou přijímána nebo udržována přímo nebo nepřímo vydáváním pokynů, řízením nebo kontrolou jiných subjektů, pokud jde o tato opatření.

2. Tato kapitola se nepoužije na opatření strany, pokud se na ně vztahuje kapitola 18 (Finanční služby).

ČLÁNEK 10.3

Právo regulovat

Strany potvrzují své právo na regulaci na svém území za účelem dosažení legitimních cílů politiky, jako je ochrana veřejného zdraví, sociální služby, veřejné vzdělávání, bezpečnost, životní prostředí, veřejná mravnost, sociální ochrana nebo ochrana spotřebitele, ochrana soukromí a údajů a podpora a ochrana kulturní rozmanitosti nebo hospodářská soutěž.

ČLÁNEK 10.4

Vztah k jiným kapitolám

1. Vznikne-li rozpor mezi touto kapitolou a kapitolou 18 (Finanční služby), má v rozsahu předmětného rozporu přednost kapitola 18.

2. Požadavek strany, aby poskytovatel služeb z druhé strany složil kauci či jinou formu finanční jistoty jako podmínku pro přeshraniční poskytování služby, sám o sobě neznamená, že se tato kapitola uplatní na opatření přijatá nebo zachovávaná stranou v souvislosti s tímto poskytováním služby. Tato kapitola se vztahuje na opatření přijatá nebo zachovávaná stranou v souvislosti se složenou kaucí nebo finanční jistotou v míře, v jaké je tato záruka nebo finanční jistota zahrnutou investicí.

ODDÍL B

Liberalizace investic

ČLÁNEK 10.5

Oblast působnosti

1. Tento oddíl se vztahuje na opatření přijatá nebo zachovávaná stranou, která mají vliv na usazování podniku nebo provozování investice investora druhé strany na jejím území.
2. Tento oddíl se nevztahuje na:
 - a) činnosti prováděné při výkonu veřejné moci na území příslušné strany;

- b) veřejné zakázky na zboží nebo službu nakupované pro vládní účely a nikoli s cílem jejich dalšího komerčního prodeje nebo použití při dodávání zboží či poskytování služby pro komerční prodej, bez ohledu na to, zda tato zakázka představuje zahrnutou zakázku ve smyslu článku 21.1 (Definice);
- c) audiovizuální služby;
- d) vnitrostátní námořní kabotáž³⁶;
- e) letecké služby nebo související podpůrné služby³⁷ jiné než:
 - i) služby opravy a údržby letadel, během nichž je stroj vyřazen z provozu;

³⁶ V případě Evropské unie, aniž je dotčen rozsah činností, které lze podle příslušných vnitrostátních právních předpisů považovat za kabotáž, zahrnuje vnitrostátní námořní kabotáž podle této kapitoly dopravu cestujících nebo zboží mezi přístavem nebo místem v členském státě Evropské unie a jiným přístavem nebo místem v témž členském státě Evropské unie, včetně jeho kontinentálního šelfu podle Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu, a dopravu, která začíná i končí ve stejném přístavu nebo místě v členském státě Evropské unie.

V případě Mexika zahrnuje vnitrostátní námořní kabotáž podle této kapitoly plavbu, kterou plavidlo provozuje po moři, mezi přístavy nebo místy nacházejícími se v mexických mořských zónách a na mexických pobřežích.

³⁷ Pro upřesnění je třeba uvést, že letecké služby nebo související služby na podporu leteckých služeb zahrnují rovněž tyto služby: pronájem letadel s posádkou, služby související s provozem letiště a služby poskytnuté za použití letadla, jejichž hlavním účelem není přeprava zboží nebo cestujících, jako je hašení požárů ze vzduchu, letový výcvik, vyhlídkové lety, letecký postřik, letecký průzkum, letecké mapování, letecké fotografování, skoky padákem, vleky kluzáky, využití vrtulníků při těžbě dřeva a na stavbách a jiné letecké služby v oblasti zemědělství, průmyslu a kontroly.

- ii) prodej a marketing služeb letecké dopravy;
- iii) služby v oblasti počítačového rezervačního systému a
- iv) pozemní odbavování.

3. Články 10.6 až 10.8 se nevztahují na subvence³⁸ ani granty poskytované kteroukoli stranou, včetně úvěrů, záruk a pojištění podporovaných z veřejných prostředků.
4. Články 10.6 až 10.10 se nevztahují na nové služby uvedené v příloze VII (Dohoda o nových službách, které nejsou zařazeny v prozatímní centrální klasifikaci produkce OSN z roku 1991).
5. Aniž je dotčen článek 10.54, tato kapitola nezavazuje žádnou stranu, pokud jde o jakýkoli čin nebo skutečnost, k nimž došlo, nebo jakoukoli situaci, která přestala existovat přede dnem vstupu této dohody v platnost.

³⁸ Pro upřesnění je třeba uvést, že subvence jsou zahrnuty v kapitole 24 (Subvence).

ČLÁNEK 10.6

Přístup na trh

V odvětvích nebo pododvětvích, v nichž jsou přijaty závazky týkající se přístupu na trh, strana nepřijme ani nezachová opatření³⁹ na základě svého územního členění ani pro celé své území, pokud jde o přístup investorů druhé strany nebo podniku, který je zahrnutou investicí, na trh prostřednictvím usazení nebo provozování činnosti, která:

- a) omezují počet podniků, které mohou vykonávat určitou hospodářskou činnost, ať už formou číselných kvót, monopolů, výhradních práv nebo požadavku na test ekonomické potřeby;
- b) omezují celkové hodnoty transakcí nebo aktiv formou číselných kvót nebo požadavku na provedení testu ekonomické potřeby;
- c) omezují celkový počet operací nebo celkové množství produkce vyjádřené v určených číselných jednotkách formou kvót nebo požadavku na provedení testu ekonomické potřeby;

³⁹ Ustanovení odst. 2 písm. a), b) a c) se nevztahují na opatření přijatá nebo zachovaná za účelem omezení produkce zemědělských produktů nebo produktů rybolovu.

- d) omezují nebo vyžadují specifické typy právní subjektivity nebo společného podnikání, jejichž prostřednictvím může investor druhé strany vykonávat hospodářskou činnost, nebo
- e) omezují celkový počet fyzických osob, jež mohou být zaměstnány v určitém odvětví nebo jež může zaměstnat určitý podnik a které jsou nezbytné pro výkon hospodářské činnosti a jsou s ní přímo spojeny, formou číselných kvót nebo požadavku na test ekonomické potřeby.

ČLÁNEK 10.7

Národní zacházení

1. Každá ze stran poskytne investorům druhé strany a podnikům, které jsou zahrnutou investicí, zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje v obdobných situacích svým vlastním investorům a jejich podnikům v souvislosti s jejich usazením na svém území.
2. Každá strana poskytne investorům druhé strany a zahrnutým investicím zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje v obdobných situacích svým vlastním investorům a jejich investicím v souvislosti s jejich činností na svém území.

3. Zacházení poskytované stranou podle odstavců 1 a 2 není, pokud jde o regionální úroveň státní správy Mexika, méně příznivé než nejpriznivější zacházení, které tato regionální úroveň poskytuje v obdobných situacích investorům z Mexika a jejich investicím na území dotčené regionální státní správy.
4. Zacházením, které má strana poskytnout podle odstavců 1 a 2, je, pokud jde o vládu členského státu Evropské unie nebo státní správu v tomto státě, zacházení, které není méně příznivé než nejpriznivější zacházení poskytnuté v obdobných situacích danou vládou či státní správou svým vlastním investorům a jejich investicím na svém území.

ČLÁNEK 10.8

Zacházení podle nejvyšších výhod

1. Každá ze stran poskytne investorům druhé strany a jejich podnikům, které jsou zahrnutou investicí, zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje v obdobných situacích investorům a podnikům jakékoli třetí země v souvislosti s jejich usazením na svém území.
2. Každá ze stran poskytne investorům druhé strany a jejich zahrnutým investicím zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje v obdobných situacích investorům a investicím jakékoli třetí země v souvislosti s provozováním investice na svém území.

3. Odstavce 1 a 2 nelze vykládat tak, že ukládají straně povinnost rozšířit na investory druhé strany výhodu jakéhokoli zacházení vyplývajícího z opatření zajišťujících uznání, včetně norem nebo kritérií pro povolení, udělování licencí nebo osvědčení fyzické osoby nebo podniku k výkonu hospodářské činnosti, ani obezřetnostních opatření.

4. Pro upřesnění je třeba uvést, že zacházení uvedené v tomto článku nezahrnuje zacházení poskytované investorům třetí země a jejich investicím na základě ustanovení o řešení investičních sporů stanovených v této dohodě nebo v jiných mezinárodních dohodách uzavřených mezi stranou a třetí zemí. Hmotněprávní ustanovení v jiných mezinárodních dohodách nezakládají sama o sobě zacházení uvedené v odstavcích 1 a 2, a nemohou tudíž vést k porušení tohoto článku. Opatření uplatňovaná podle těchto ustanovení mohou představovat zacházení podle tohoto článku.

ČLÁNEK 10.9

Výkonnostní požadavky

1. V souvislosti se zřízením podniku nebo provozováním investice investora některé ze stran nebo třetí země na území strany tato strana neuloží ani nevynucuje žádný požadavek ani nevynucuje žádný závazek⁴⁰:

a) vyvážet stanovenou míru nebo procentní podíl zboží či služeb;

⁴⁰ Pro upřesnění je třeba uvést, že podmínka poskytování výhody nebo pokračování v jejím poskytování uvedená v odstavci 2 nepředstavuje závazek pro účely odstavce 1.

- b) dosáhnout stanovené míry nebo procentního podílu domácího obsahu;
- c) nakupovat, používat nebo upřednostňovat zboží vyrobené či služby poskytované na jejím území nebo nakupovat zboží či služby od fyzických osob či podniků na svém území;
- d) jakýmkoli způsobem vázat objem či hodnotu dovozu na objem či hodnotu vývozu nebo na výši přílivu deviz v souvislosti s takovou investicí;
- e) omezit na svém území prodej zboží vyrobeného či služeb poskytovaných takovou investicí jakýmkoli navázáním takového prodeje na objem či hodnotu jejího vývozu nebo devizových příjmů;
- f) zpřístupnit nebo převádět konkrétní technologii, výrobní postup nebo jiné duševní vlastnictví fyzické osobě nebo podniku na jejím území;
- g) dodávat zboží nebo služby, které tato investice produkuje, výhradně z území strany na určitý regionální nebo světový trh;
- h) umístit ústředí tohoto investora pro určitý regionální nebo světový trh na její území nebo
- k) omezit vývoz nebo prodej na vývoz.

2. Strana nepodmíní přijímání výhody nebo pokračování v jejím přijímání v souvislosti s usazením podniku nebo provozováním investice investora strany nebo třetí země na svém území dodržováním požadavku:

- a) dosáhnout stanovené míry nebo procentního podílu domácího obsahu;
- b) nakupovat, používat nebo upřednostňovat zboží vyrobené či služby poskytované na jejím území nebo nakupovat zboží od fyzických osob či podniků na svém území;
- c) jakýmkoli způsobem vázat objem či hodnotu dovozu na objem či hodnotu vývozu nebo na výši přílivu deviz v souvislosti s takovou investicí;
- d) omezit na svém území prodej zboží vyrobeného či služeb poskytovaných takovou investicí jakýmkoli navázáním takového prodeje na objem či hodnotu jejího vývozu nebo devizových příjmů nebo
- e) omezit vývoz nebo prodej na vývoz.

3. Žádné ustanovení odstavce 2 nelze vykládat tak, že straně brání, aby podmínila přijímání výhody nebo pokračování v jejím přijímání v souvislosti s investicí investora strany nebo třetí země na svém území dodržováním požadavku umístit na její území výrobu nebo na jejím území poskytovat službu, vzdělávat nebo zaměstnávat pracovníky, postavit nebo rozšířit určité zařízení nebo provádět výzkum a vývoj.

4. Ustanovení odst. 1 písm. f) se nepoužije, pokud:

- a) požadavek je uložen nebo závazek vymáhán soudem, správním tribunálem nebo orgánem pro hospodářskou soutěž za účelem nápravy praktiky, o níž bylo po soudním nebo správním řízení rozhodnuto, že představuje porušení právních předpisů strany v oblasti hospodářské soutěže, nebo
- b) strana povoluje užití práva duševního vlastnictví v souladu s články 31 a 31bis Dohody TRIPS nebo opatření vyžadujících zpřístupnění chráněných informací, jež spadají do oblasti působnosti článku 39 Dohody TRIPS a jsou s ním v souladu.

5. Ustanovení odst. 1 písm. a), b) a c) a odst. 2 písm. a) a b) se nevztahují na kvalifikační požadavky pro zboží nebo služby, pokud jde o účast v programech na podporu vývozu a programech zahraniční pomoci.

6. Ustanovení odst. 2 písm. a) a b) se nepoužijí na požadavky uložené dovážející stranou na obsah zboží nutný k tomu, aby se na zboží mohlo vztahovat preferenční sazební zacházení nebo preferenční kvóty.

7. Pro upřesnění je třeba uvést, že odstavce 1 a 2 se nevztahují na žádný jiný závazek či požadavek, než jsou závazky či požadavky stanovené v uvedených odstavcích.

8. Tento článek nevylučuje vymáhání jakéhokoli závazku nebo požadavku mezi soukromými stranami jinými než stranou, pokud strana závazek nebo požadavek neuložila ani nepožadovala.
9. Tímto článkem nejsou dotčeny závazky strany podle Dohody o WTO.

ČLÁNEK 10.10

Vrcholné vedení a správní rady

1. Strana nesmí vyžadovat, aby podnik této strany, který je zahrnutou investicí, jmenoval na pozice vrcholného vedení fyzické osoby určité státní příslušnosti.
2. Strana nevyžaduje, aby správní rada podniku druhé strany, který je zahrnutou investicí, byla složena ze státních příslušníků nebo rezidentů na území strany nebo z jejich kombinace.

ČLÁNEK 10.11

Formální požadavky

Bez ohledu na články 10.7 a 10.8 může strana požadovat, aby investor druhé strany nebo jeho zahrnutá investice poskytli běžné informace týkající se této investice pouze pro informační nebo statistické účely. Strana ochraňuje takové důvěrné informace před zpřístupněním, které by mohlo poškodit konkurenční postavení investora nebo zahrnuté investice. Žádné ustanovení tohoto článku nelze vykládat tak, že brání straně jinak získat nebo zpřístupnit informace v souvislosti se spravedlivým uplatňováním jejích právních předpisů v dobré víře.

ČLÁNEK 10.12

Nesouladná opatření a výjimky

1. Články 10.7 až 10.10 se nevztahují na:
 - a) stávající nesouladné opatření, které je zachováváno stranou na úrovni:
 - i) Evropské unie, jak je stanoveno v seznamu v příloze I (Výhrady týkající se stávajících opatření);

- ii) ústřední vlády, jak dotčená strana stanoví v seznamu v příloze I (Výhrady týkající se stávajících opatření);
 - iii) regionální vlády, jak dotčená strana stanoví v seznamu v příloze I (Výhrady týkající se stávajících opatření), nebo
 - iv) místních orgánů veřejné správy;
- b) udržování v platnosti nebo rychlé obnovení nesouladného opatření uvedeného v písmeni a) nebo
- c) změnu nesouladného opatření podle písmene a), pokud tato změna nesnižuje soulad opatření, který existoval bezprostředně před změnou, s články 10.7 až 10.10.
2. Články 10.7 až 10.10 se nevztahují na opatření, které strana přijme nebo zachová, pokud jde o odvětví, pododvětví nebo činnosti, jak stanoví její seznam v příloze II (Výhrady týkající se budoucích opatření).
3. Strana nesmí na základě žádného opatření přijatého po dni vstupu této dohody v platnost a zahrnutého do jejího seznamu v příloze II (Výhrady týkající se budoucích opatření) přímo či nepřímo vyžadovat od investora druhé strany z důvodu jeho státní příslušnosti, aby prodal nebo jinak zcizil investici existující v okamžiku, kdy opatření nabude účinku.

4. Článek 10.6 se nevztahuje na opatření, které strana přijme nebo zachová, pokud jde o přislíbená odvětví nebo pododvětví, jak je stanoveno v harmonogramu v příloze III (Závazky týkající se přístupu na trh).
5. Články 10.7 a 10.8 se nevztahují na žádné opatření, které představuje výjimku z článků 3 nebo 4 Dohody TRIPS, jak je stanoveno v člancích 3 až 5 uvedené dohody.
6. Aniž jsou dotčeny odstavce 1 až 5, může Mexiko do pěti let ode dne vstupu této dohody v platnost Evropské unii oznámit návrh rozhodnutí Smíšené rady o změně příloh I (Výhrady týkající se stávajících opatření), II (Výhrady týkající se budoucích opatření) a III (Specifické závazky a omezení přístupu na trh):
- a) v dodatku I-B-2 (Seznam Mexika. Výhrady použitelné na nižší než ústřední úrovni) k příloze I (Výhrady týkající se stávajících opatření) a dodatku III-B-2 (Harmonogram Mexika. Omezení použitelná na nižší než ústřední úrovni) k příloze III (Specifické závazky a omezení přístupu na trh) veškerá stávající nesouladná opatření zachovávaná na nižší než federální úrovni veřejné správy a

- b) v dodatku I-B-1 (Seznam Mexika. Výhrady použitelné na ústřední úrovni) k příloze I (Výhrady týkající se stávajících opatření) a dodatku II-B (Seznam Mexika. Výhrady použitelné na ústřední úrovni) k příloze II (Výhrady týkající se budoucích opatření) výkonnostní požadavky.

Evropská unie přezkoumá tento návrh do tří měsíců a konzultuje s Mexikem veškeré související otázky. Po konzultaci přijme Smíšená rada změny příloh uvedených v tomto odstavci. Pozměněné přílohy se použijí ode dne přijetí změn.

ODDÍL C

Ochrana investic

ČLÁNEK 10.13

Oblast působnosti

Tento oddíl se vztahuje na veškerá opatření přijatá nebo zachovávaná některou stranou, která se týkají:

- a) zahrnutých investic nebo

- b) investorů strany, pokud jde o zahrnutou investici.

ČLÁNEK 10.14

Investiční a regulační cíle a opatření

1. Ustanovení tohoto oddílu nelze vykládat jako závazek strany, že nezmění právní a regulační rámec platný na jejím území, a to ani způsobem, který může negativně ovlivnit fungování zahrnutých investic nebo očekávání investora ohledně zisku.
2. Pro upřesnění je třeba uvést, že ustanovení tohoto oddílu nelze vykládat tak, že brání straně ukončit poskytování subvence⁴¹ nebo požadovat její navrácení, pokud bylo takové opatření nařízeno příslušným soudem, správním soudem nebo jiným příslušným orgánem, nebo že této straně ukládá povinnost poskytnout za to investorovi náhradu.

⁴¹ V případě Evropské unie zahrnuje pojem „subvence“ podporu poskytovanou členským státem Evropské unie nebo ze státních prostředků tohoto členského státu, která narušuje nebo hrozí narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby, a ovlivňuje obchod mezi členskými státy Evropské unie.

3. Pro upřesnění je třeba uvést, že rozhodnutí strany nevydat, obnovit nebo nezachovat subvenci nebo grant nepředstavuje porušení tohoto oddílu, pokud je přijato:

- a) při neexistenci jakéhokoli konkrétního závazku podle práva nebo smlouvy o vydání, obnovení nebo zachování dané subvence nebo podpory;
- b) v souladu s podmínkami pro poskytnutí, obnovení nebo zachování subvence nebo grantu nebo
- c) v souladu s odstavcem 2.

ČLÁNEK 10.15

Zacházení s investory a se zahrnutými investicemi

1. Každá strana poskytne na svém území zahrnutým investicím druhé strany a investorům ve vztahu k jejich zahrnutým investicím spravedlivé a rovné zacházení a zajistí jejich plnou ochranu a bezpečnost v souladu s následujícími odstavci.

2. Strana porušila povinnost spravedlivého a rovného zacházení podle odstavce 1, jestliže opatření nebo soubor opatření představuje⁴²:

- a) odepření spravedlnosti v trestněprávním, občanskoprávním či správním řízení;
- b) podstatné porušení řádných právních postupů;
- c) zjevnou svévoli, včetně cílené diskriminace na základě zjevně neoprávněných důvodů, jako je pohlaví, rasa nebo náboženské přesvědčení;

⁴² Pro upřesnění je třeba uvést, že při určování, zda opatření nebo řada opatření představují porušení spravedlivého a rovného zacházení, vezme tribunál mimo jiné v úvahu:

- a) pokud jde o odst. 2 písm. a) a b), zda opatření nebo řada opatření představují hrubé pochybení, které poškozují soudní řízení; pouhá skutečnost, že napadení sporného opatření investorem ve vnitrostátním řízení bylo zamítnuto nebo odmítnuto nebo se jinak neuskutečnilo, sama o sobě nepředstavuje odepření spravedlnosti ve smyslu odst. 2 písm. a);
- b) pokud jde o odst. 2 písm. c), zda opatření nebo řada opatření zjevně nebyly založeny na důvodu nebo skutečnosti nebo byly zjevně založeny na nezákonných důvodech, jako je předsudek nebo podjatost; pouhá protiprávnost nebo pouze nesoudržné nebo sporné použití politiky nebo postupu nepředstavuje samo o sobě zjevnou svévoli ve smyslu odst. 2 písm. c), zatímco úplné a neodůvodněné odmítnutí zákona, nařízení nebo opatření bez důvodů nebo jednání, které je konkrétně zaměřeno na investora nebo jeho zahrnutou investici s cílem způsobit škodu, může představovat zjevnou svévoli ve smyslu odst. 2 písm. c), a
- c) pokud jde o odst. 2 písm. d), zda jedna ze stran jednala *ultra vires* a zda se případy údajného obtěžování nebo nátlaku opakovaly a trvaly.

- d) obtěžování, nátlak nebo zneužití moci nebo
- e) porušení jakýchkoli dalších prvků povinnosti spravedlivého a rovného zacházení, které strany přijaly v souladu s odstavcem 7.

3. Má se za to, že strana porušila povinnost úplné ochrany a bezpečnosti uvedenou v odstavci 1, pokud opatření nebo řada opatření představuje neposkytnutí fyzické bezpečnosti investorům a jejich zahrnutým investicím.

4. Při posuzování údajného porušení podle tohoto článku může tribunál zohlednit, zda strana s cílem přimět investora k provedení zahrnuté investice vydala vůči investorovi zvláštní prohlášení, které vyvolalo oprávněné očekávání a na něž se investor spoléhal při rozhodování, zda učinit či zachovat zahrnutou investici, ale které strana následně zmařila. Pouhá skutečnost, že strana přijme nebo nepřijme opatření, které může být v rozporu s legitimními očekáváními investora strany, nepředstavuje porušení tohoto článku, a to ani v případě, že v důsledku toho dojde ke ztrátě nebo poškození zahrnuté investice.

5. Zjištění, že došlo k porušení jiného ustanovení této dohody nebo samostatné mezinárodní dohody, samo o sobě nenasvědčuje tomu, že došlo k porušení tohoto článku.

6. Skutečnost, že opatření porušuje právo strany, sama o sobě neznamená porušení tohoto článku. Za účelem stanovení, zda opatření porušuje tento článek, tribunál zváží, zda strana jednala v rozporu s odstavci 1 až 4.

7. Strany na žádost jedné ze stran přezkoumávají obsah povinnosti poskytovat spravedlivé a rovné zacházení. Podvýbor pro služby a investice zřízený podle článku 1.10 (Podvýbory a jiné subjekty části III této dohody) může v tomto ohledu vypracovat analýzy a předložit je Smíšenému výboru. Smíšený výbor zváží, zda doporučit změnu dohody v souladu s článkem 2.4 (Změna) části IV této dohody.

ČLÁNEK 10.16

Převody

1. Každá strana povolí, aby veškeré převody týkající se zahrnuté investice byly na její území a z něj prováděny bez omezení nebo prodlení. Tyto převody zahrnují:

- a) příspěvky ke kapitálu, jako jsou základní a dodatečné prostředky k zachování, rozvoji či zvýšení zahrnuté investice;

- b) zisky, dividendy, kapitálové zisky, úroky, licenční poplatky, poplatky za správu a ostatní výnosy;
- c) výnosy z prodeje celé zahrnuté investice nebo její části nebo z částečné či úplné likvidace zahrnuté investice;
- d) platby provedené v rámci smlouvy, kterou uzavřel investor strany, nebo v rámci zahrnuté investice, včetně plateb provedených podle úvěrové smlouvy;
- e) výdělků a jiné odměny pracovníků najatých ze zahraničí a pracujících v souvislosti se zahrnutou investicí;
- f) platby provedené podle článků 10.17 a 10.18 a
- g) vyplacení náhrady škody na základě nálezu vydaného tribunálem podle oddílu D.

2. Každá strana povolí, aby výnosy v naturáliích týkající se zahrnuté investice byly provedeny jako povolené nebo specifikované v písemné dohodě mezi stranou a zahrnutou investicí nebo investorem druhé strany.

3. Každá strana povolí, aby převody týkající se zahrnuté investice byly prováděny ve volně směnitelné měně podle tržního směnného kurzu platného pro tuto měnu v den převodu.

4. Bez ohledu na odstavec 2 může strana omezit převody výnosů v naturáliích týkajících se zahrnuté investice za okolností, kdy by jinak mohla takové převody podle této dohody omezit.

ČLÁNEK 10.17

Náhrada za ztráty

1. Každá strana poskytne investorům druhé strany, jejichž zahrnuté investice utrpí ztráty v důsledku války nebo jiného ozbrojeného konfliktu, revoluce, národního stavu nouze, povstání, nepokojů nebo jakékoli jiné podobné události, pokud jde o navrácení, odškodnění, náhradu škody nebo jinou formu vypořádání, zacházení, které není méně příznivé než zacházení, které poskytuje svým vlastním investorům nebo investorům kterékoli třetí země, podle toho, co je nejvýhodnější.

2. Aniž je dotčen odstavec 1, poskytně se investorům strany přiměřené a účinné navrácení majetku nebo odškodnění, pokud v některé ze situací uvedených ve zmíněném odstavci utrpí na území druhé strany ztráty vyplývající ze:

- a) zabavení jejich zahrnuté investice nebo její části jejími ozbrojenými silami nebo orgány nebo
- b) zničení jejich zahrnuté investice nebo její části ozbrojenými silami nebo orgány, což nebylo vzhledem k okolnostem nutné.

3. Platby vyplývající z náhrady podle odstavce 2 jsou volně konvertibilní a převoditelné.

ČLÁNEK 10.18

Vyvlastnění a náhrada

1. Strana nesmí přímo vyvlastnit nebo znárodnit zahrnutou investici ani tak učinit nepřímo prostřednictvím opatření majících rovnocenný účinek jako vyvlastnění nebo znárodnění (dále jen „vyvlastnění“), s výjimkou případů, kdy se jedná o vyvlastnění:

- a) ve veřejném zájmu;

- b) nediskriminačním způsobem;
- c) proti vyplacení okamžité, přiměřené a účinné náhrady v souladu s odstavci 2 až 4 a
- d) v souladu s řádným postupem.

2. Odstavec 1 se vykládá v souladu s přílohou 10-A (Vyvlastnění).

3. Náhrada uvedená v odstavci 1:

- a) je neprodleně zaplacená;
- b) odpovídá reálné tržní hodnotě vyvlastněné investice v době bezprostředně před tím, než k vyvlastnění došlo;
- c) neodráží žádnou změnu hodnoty, k níž dojde, protože zamýšlené vyvlastnění bylo známo dříve;
- d) je plně realizovatelná a bez prodlení volně přenositelná do země určené investorem a

e) zahrnuje úroky v obchodně přiměřené sazbě ode dne vyvlastnění do data platby.

4. Kritéria pro ocenění zahrnují hodnotu za předpokladu trvání podniku, hodnotu aktiv včetně hodnoty hmotného majetku pro daňové účely a případně i další kritéria, která umožňují stanovit spravedlivou tržní hodnotu.

5. Náhrada se vyplácí v měně země, jejíž je investor státním příslušníkem, nebo ve volně směnitelné měně.

6. Tento článek se nevztahuje na vydávání nucených licencí udělených v souvislosti s právy duševního vlastnictví v souladu s dohodou TRIPS ani na zrušení, omezení nebo vytvoření práv duševního vlastnictví, pokud je toto vydání, zrušení, omezení nebo vytvoření v souladu s kapitolou 25 (Duševní vlastnictví) a dohodou TRIPS⁴³.

⁴³ Pro upřesnění je třeba uvést, že pojem „zrušení“ v souvislosti s právy duševního vlastnictví zahrnuje zrušení těchto práv a pojem „omezení“ ve vztahu k právům duševního vlastnictví zahrnuje výjimky z těchto práv.

ČLÁNEK 10.19

Subrogace

1. Pokud strana nebo její určená agentura provede platbu na základě záruky, pojistné smlouvy nebo jiné formy odškodnění, kterou uzavřela v souvislosti se zahrnutou investicí, druhá strana uzná subrogaci nebo převod jakéhokoli práva nebo nároku investora podle této kapitoly ve vztahu k této zahrnuté investici. Strana nebo její určená agentura je na základě subrogace oprávněna vykonávat práva a vymáhat pohledávky tohoto investora. Subrogované nebo převedené právo nebo nárok nesmí být větší než původní právo nebo nárok tohoto investora.
2. Pokud strana nebo agentura určená stranou provedla platbu svému investorovi a převzala jeho práva a nároky, nesmí tento investor tato práva a nároky uplatňovat vůči druhé straně, ledaže je oprávněn jednat jménem strany nebo agentury určené stranou provádějící platbu.

ODDÍL D

Řešení investičních sporů

ČLÁNEK 10.20

Definice

Pro účely tohoto oddílu se rozumí:

1. „žalobcem“ fyzická osoba nebo podnik strany, který není pobočkou nebo zastoupením a který provedl zahrnutou investici a snaží se podat nebo podal žádost podle tohoto oddílu, přičemž jedná buď:
 - a) svým jménem nebo
 - b) jménem místně usazeného podniku, který vlastní nebo ovládá⁴⁴;
2. „stranami sporu“ žalující a žalovaná strana;

⁴⁴ Pro upřesnění je třeba uvést, že žaloba podaná podle písmene b) se považuje za žalobu týkající se sporu mezi smluvním státem a státním příslušníkem jiného smluvního státu pro účely čl. 25 odst. 1 úmluvy ICSID.

3. „stranou sporu“ buď žalující, nebo žalovaná strana;
4. „ICSID“ Mezinárodní středisko pro řešení investičních sporů zřízené úmluvou ICSID;
5. „dodatkovými pravidly ICSID“ pravidla doplňkových opatření pro správu řízení sekretariátem Mezinárodního střediska pro řešení investičních sporů;
6. „úmluvou ICSID“ Úmluva o řešení sporů z investic mezi státy a občany jiných států, uzavřená ve Washingtonu dne 18. března 1965;
7. „místně usazeným podnikem“ právnická osoba usazená na území jedné strany, vlastněná či kontrolovaná investorem druhé strany;
8. „Newyorskou úmluvou“ Úmluva Organizace spojených národů o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů, uzavřená dne 10. června 1958 v New Yorku;
9. „stranou, která není účastníkem sporu“ buď Mexiko, je-li žalovanou stranou Evropská unie nebo členský stát Evropské unie, nebo Evropská unie, je-li žalovanou stranou Mexiko;

10. „žalovanou stranou“ buď Mexiko, nebo v případě Evropské unie buď Evropská unie, nebo dotčený členský stát Evropské unie, jak stanoví článek 10.24;

11. „financováním třetí stranou“ jakékoli finanční prostředky poskytnuté fyzickou či právnickou osobou, která není stranou sporu, ale jež uzavře se stranou sporu dohodu za účelem uhrazení části nákladů řízení nebo celých nákladů řízení buď za úplatu v závislosti na výsledku sporu, nebo prostřednictvím daru či podpory;

12. „rozhodčími pravidly UNCITRAL“ rozhodčí pravidla Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo, schválená Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 15. prosince 1976, ve znění revidovaném v roce 2010.

ČLÁNEK 10.21

Oblast působnosti

1. Tento oddíl se vztahuje na spory mezi stranou a žalobcem druhé strany vyplývající z údajného porušení čl. 10.7 odst. 2, čl. 10.8 odst. 2⁴⁵ nebo oddílu C, které údajně způsobí žalobci nebo jeho místně usazenému podniku ztrátu nebo škodu.
2. Příloha 10-B (Veřejný dluh) se vztahuje na pohledávky související s restrukturalizací dluhu strany.
3. Tribunál a odvolací tribunál ustavený podle tohoto oddílu nerozhodují o nárocích, které nespadají do oblasti působnosti tohoto oddílu.

⁴⁵ Pro upřesnění je třeba uvést, že pro účely tohoto oddílu se strany dohodly, že čl. 10.7 odst. 2 a čl. 10.8 odst. 2 se nevztahují na nabývání podniku v Evropské unii nebo v Mexiku s cílem vytvořit nebo udržovat dlouhodobé hospodářské vztahy, včetně případů, kdy k nabytí dochází prostřednictvím kapitálové účasti nebo zvýšením takové kapitálové účasti v podniku.

ČLÁNEK 10.22

Konzultace

1. Spor by se pokud možno měl vyřešit smírně. Na tomto řešení se lze dohodnout kdykoli, a to i po podání žaloby podle článku 10.26.
2. Nedohodnou-li se strany sporu na období delším, uskuteční se konzultace do 60 dní od podání žádosti o konzultace podle odstavce 5.
3. Nedohodnou-li se strany sporu jinak, je místem konání konzultací:
 - a) Mexico City, pokud jsou napadená opatření opatřeními Mexika;
 - b) Brusel, pokud napadená opatření zahrnují opatření Evropské unie, nebo
 - c) hlavní město členského státu Evropské unie, pokud jsou napadená opatření výhradně opatřeními tohoto členského státu.
4. Pokud se na tom strany sporu dohodnou, mohou se konzultace konat prostřednictvím videokonference nebo případně jinými prostředky.

5. Žalobce předloží druhé straně žádost o konzultace, v níž uvede:

- a) jméno a adresu žalobce a, je-li taková žádost podána jménem místně usazeného podniku, název, adresu a místo usazení nebo případně sídlo místně usazeného podniku;
- b) ustanovení uvedená v čl. 10.21 odst. 1, která byla údajně porušena;
- c) právní a skutkový základ každého nároku, včetně opatření údajně porušujících ustanovení uvedená v čl. 10.21 odst. 1;
- d) požadovaná nápravná opatření a odhadovanou výši náhrady škody a
- e) důkazy prokazující, že žalobce je investorem druhé strany a že vlastní nebo kontroluje zahrnutou investici, a jedná-li jménem místně usazeného podniku, že vlastní nebo kontroluje místně usazený podnik.

V případě, že je žádost o konzultace podána více než jednou žalující stranou nebo jménem více než jednoho místně usazeného podniku, informace uvedené v písmenech a) a e) se předloží za každou žalující stranu nebo případně místně usazený podnik.

6. Požadavky uplatňované na žádosti o konzultace stanovené v odstavci 5 musí být splněny s dostatečnou přesností, aby se žalovaná strana mohla do konzultací účinně zapojit a připravit svoji obhajobu.

7. Žádost o konzultace musí být podána do tří let ode dne, kdy se žalobce nebo případně místně usazený podnik poprvé dozvěděl nebo měl poprvé dozvědět o údajném porušení a o tom, že žalobce nebo případně místně usazený podnik tím utrpěl ztrátu nebo škodu.

8. Bez ohledu na odstavec 7 se v případě, že se žádost o konzultace týká opatření Evropské unie nebo členského státu Evropské unie a lhůta uvedená v odstavci 7 uplynula, než žalobce nebo případně místně usazený podnik vedl řízení týkající se téhož nebo týchž opatření u tribunálu nebo soudu podle práva strany, žádost o konzultace se podává:

- a) do dvou let ode dne, kdy žalobce nebo případně místně usazený podnik přestane vést takové řízení před tribunálem nebo soudem podle práva strany, a
- b) v každém případě nejpozději deset let ode dne, kdy se žalobce nebo případně jeho místně usazený podnik poprvé dozvěděl nebo měl poprvé dozvědět o opatření/ch, které/á údajně porušuje/í ustanovení uvedená v čl. 10.21 odst. 1, a o údajné ztrátě nebo škodě, která jim údajně vznikla.

9. Žádost o konzultace, která se týká údajného porušení ze strany Evropské unie nebo členského státu Evropské unie, se zašle Evropské unii. Pokud žalobce ve své žádosti o konzultace uvede opatření členského státu Evropské unie, zašle se rovněž dotčenému členskému státu.

10. Pokud investor nepodal žalobu podle článku 10.26 do 18 měsíců od podání žádosti o konzultace, má se za to, že svoji žádost o konzultace a případné oznámení, kterým požaduje určení žalované strany podle článku 10.24, stáhl a žalobu již podle tohoto oddílu v souvislosti s tímž opatřením / týmiž opatřeními nepodá. Tuto lhůtu lze prodloužit po dohodě stran zapojených do konzultací.

ČLÁNEK 10.23

Mediace

1. Strany sporu se mohou kdykoli dohodnout, že využijí mediace.
2. Využitím mediace není dotčeno právní postavení ani práva žádné ze stran sporu podle této kapitoly a řídí se pravidly dohodnutými stranami sporu, včetně případných pravidel pro mediaci, která může Smíšená rada přijmout.

3. Mediátor je jmenován po dohodě stran sporu. Strany sporu mohou rovněž společně požádat předsedu tribunálu, aby jmenoval mediátora.
4. Strany sporu se vynasnaží dosáhnout řešení sporu do 60 dní od jmenování prostředníka.
5. Pokud se strany sporu dohodnou na využití mediace, lhůty stanovené v čl. 10.22 odst. 7 a 8, čl. 10.48 odst. 7 a čl. 10.49 odst. 3 se pozastaví ode dne, kdy se strany sporu dohodly na využití mediace, do dne, kdy se kterákoli strana sporu rozhodne mediaci ukončit. Rozhodnutí strany sporu ukončit mediaci se dopisem oznámí prostředníkovi a druhé straně sporu.

ČLÁNEK 10.24

Určení žalované strany v případě sporů s Evropskou unií nebo členským státem Evropské unie

1. Pokud není možné vyřešit spor do 90 dní od podání žádosti o konzultace, žádost se týká údajného porušení ustanovení uvedených v čl. 10.21 odst. 1 ze strany Evropské unie nebo členského státu Evropské unie a žalobce má v úmyslu podat žalobu podle článku 10.26, doručí žalobce Evropské unii oznámení s žádostí o určení žalované strany.

2. V oznámení uvedeném v odstavci 1 se uvede/uvedou opatření, v souvislosti s nímž/nimiž má žalobce v úmyslu podat žalobu. Pokud je určeno opatření členského státu Evropské unie, zašle se oznámení rovněž dotčenému členskému státu.
3. Evropská unie poté, co provede určení, informuje žalobce do 60 dnů od obdržení oznámení uvedeného v odstavci 1, zda je žalovanou stranou Evropská unie nebo členský stát Evropské unie.
4. Pokud žalobce nebyl o určení informován do 60 dnů od doručení oznámení uvedeného v odstavci 1, je žalovanou stranou:
 - a) členský stát, pokud je opatření stanovené / jsou opatření stanovená v oznámení výlučně opatřeními členského státu Evropské unie, nebo
 - b) Evropská unie, pokud opatření stanovené/á v oznámení zahrnuje/zahrnují rovněž opatření Evropské unie.
5. Žalobce může podat žalobu podle článku 10.26 na základě zjištění provedeného podle odstavce 3, a pokud toto určení nebylo žalobci sděleno do 60 dnů, v souladu s odstavcem 4.

6. Je-li žalovanou stranou Evropská unie nebo členský stát Evropské unie podle odstavců 3 nebo 4, Evropská unie ani členský stát Evropské unie se nesmí dovolávat nepřípustnosti žaloby, nedostatku příslušnosti tribunálu ani jinak podávat námitky vůči žalobě nebo nálezu z důvodu toho, že žalovaná strana nebyla řádně určena podle odstavce 3 nebo stanovena v souladu s odstavcem 4.

7. Tribunál a odvolací tribunál jsou vázány zjištěním provedeným podle odstavce 3, a pokud toto zjištění nebylo žalobci sděleno do 60 dnů, stanovením v souladu s odstavcem 4.

8. Žádné ustanovení této dohody ani použitelných pravidel pro řešení sporů uvedených v čl. 10.26 odst. 2 nebrání výměně všech informací týkajících se sporu mezi Evropskou unií a dotčeným členským státem.

ČLÁNEK 10.25

Procesní a další požadavky pro podání žaloby k tribunálu

1. Žalobce může podat žalobu podle článku 10.26, pouze pokud:
 - a) doručí žalované straně spolu s podáním žaloby svůj písemný souhlas s tím, aby spor řešil tribunál v souladu s postupy stanovenými v tomto oddíle;

- b) od podání žádosti o konzultace uplynulo alespoň 180 dní a v příslušných případech od podání oznámení, kterým se požaduje určení žalované strany, uplynulo alespoň 90 dní;
- c) případně vydal oznámení s žádostí o určení žalované strany v souladu s článkem 10.24;
- d) splnil požadavky týkající se žádosti o konzultace;
- e) ve své žalobě uvádí pouze opatření, které/á údajně představuje/í porušení ustanovení uvedených v čl. 10.21 odst. 1 a která byla uvedena v jeho žádosti o konzultace;
- f) svou žalobu stáhne nebo ukončí jakékoli stávající řízení u tribunálu nebo soudu vedené podle domácího nebo mezinárodního práva v souvislosti s opatřením, které údajně představuje porušení této dohody uvedené v jeho žalobě;
- g) písemně se zřekne práva zahájit řízení u tribunálu nebo soudu vedeného podle domácího nebo mezinárodního práva v souvislosti s opatřením/i, které/á údajně představuje/í porušení této dohody uvedené v jeho žalobě, a

- h) prohlásí, že nevykoná žádný nález vydaný podle tohoto oddílu, nežli se takový nález stane konečným podle čl. 10.48 odst. 8 nebo 9 nebo čl. 10.49 odst. 2, a že se neodvolá, ani nepožádá o přezkum, vynětí, zrušení, revizi či o zahájení jiného podobného postupu u mezinárodního nebo domácího soudu nebo tribunálu, pokud jde o nález podle tohoto oddílu.

2. Pokud se žaloba podaná podle článku 10.26 týká ztráty nebo škody utrpěné místně usazeným podnikem nebo v souvislosti s podílem v místně usazeném podniku, který je zcela či zčásti ve vlastnictví žalobce nebo je jím přímo či nepřímo kontrolován, vztahují se požadavky uvedené v odst. 1 písm. f) a g) tohoto článku jak na žalobce, tak na místně usazený podnik. Požadavek na zpětvzetí nebo zastavení stávajících řízení podle odst. 1 písm. f) tohoto článku se rovněž použije:

- a) je-li žaloba podána žalobcem jednajícím vlastním jménem, na všechny osoby, které mají přímo nebo nepřímo vlastnický podíl v žalobci nebo jsou jím ovládány a tvrdí, že utrpěly stejnou ztrátu nebo škodu⁴⁶ jako žalobce, nebo
- b) je-li žaloba podána žalobcem jednajícím jménem místně usazeného podniku, na všechny osoby, které mají přímo nebo nepřímo vlastnický podíl v místně usazeném podniku nebo jsou jím ovládány a tvrdí, že utrpěly stejnou ztrátu nebo škodu jako místně usazený podnik.

⁴⁶ Pro upřesnění je třeba uvést, že stejnou ztrátou nebo škodou uvedenou v tomto pododstavci a v písmenu b) se rozumí ztráta nebo škoda vyplývající ze stejného nebo stejných opatření, o jejichž náhradu osoba usiluje ve stejném postavení jako žalobce. Pokud by například žalobce podával žalobu jako akcionář, vztahovalo by se toto ustanovení na spřízněnou osobu, která rovněž usiluje o navrácení podpory jako akcionář.

3. Požadavky uvedené v odst. 1 písm. f) a g) a v odstavci 2 se nevztahují na místně usazený podnik, pokud žalovaná strana nebo hostitelský stát žalobce zbavily žalobce kontroly nad tímto místně usazeným podnikem nebo jinak zabránily tomuto místně usazenému podniku v plnění zmíněných požadavků.
4. Na žádost žalované strany se tribunál prohlásí za nepřislušný, pokud žalobce, nebo případně místně usazený podnik nesplní některý z požadavků stanovených v odstavcích 1 a 2.
5. Zřeknutí se podle odst. 1 písm. g) se přestane uplatňovat, je-li žaloba zamítnuta na základě nedodržení požadavků na státní příslušnost k podání žaloby podle tohoto oddílu.
6. Je-li žalovanou stranou Evropská unie nebo členský stát Evropské unie, nebrání odst. 1 písm. f) a g) žalobci v tom, aby u soudů nebo tribunálů žalovaného požadoval dočasná ochranná opatření. Je-li žalovanou stranou Mexiko, nebrání odst. 1 písm. f) a g) žalobci v tom, aby u správního soudu nebo soudu podle práva žalovaného požadoval dočasná ochranná opatření nebo v něm zahájil řízení o zdržovací, určovací nebo jiné mimořádné žalobě nezahrnující náhradu škody, nebo v něm pokračoval.

7. Pro upřesnění je třeba uvést, že investor nepodá žalobu podle tohoto oddílu, pokud se investice uskutečnila prostřednictvím podvodného jednání, zatajení, korupce či jednání, které představuje zneužití řízení.

8. Strana nepodá žalobu podle tohoto oddílu.

ČLÁNEK 10.26

Podání žaloby k tribunálu

1. Pokud spor nebyl vyřešen konzultacemi, může žalobu podat:

- a) žalobce svým jménem nebo
- b) žalobce jménem místně usazeného podniku, který přímo nebo nepřímo vlastní nebo ovládá.

Pro upřesnění je třeba uvést, že místně usazený podnik nesmí podat žalobu vůči straně, v níž je usazen.

2. Žalobce podá žalobu podle kteréhokoli z těchto pravidel pro řešení sporů:
- a) Úmluvy ICSID a Jednacího řádu ICSID pro rozhodčí řízení;
 - b) pravidel doplňkových opatření ICSID, pokud se nepoužijí podmínky pro podání žádosti podle písmene a);
 - c) pravidel rozhodčího řízení UNCITRAL nebo
 - d) jakýchkoli jiných pravidel, na kterých se strany sporu dohodly.
3. Pokud žalobce navrhne pravidla podle odst. 2 písm. d), žalovaná strana odpoví na návrh žalobce do 20 dnů od jeho obdržení. Pokud se strany sporu nedohodnou na těchto pravidlech do 30 dní od obdržení návrhu, může investor podat žalobu podle pravidel stanovených v odst. 2 písm. a), b) nebo c).
4. Je-li podána žaloba podle odst. 2 písm. b), c) nebo d), mohou se strany sporu dohodnout na místě řízení. Pokud strany sporu nedosáhnou dohody, určí senát tribunálu projednávajícího žalobu místo v souladu s platnými pravidly pro řešení sporů za předpokladu, že se místo nachází na území státu, který je smluvním státem Newyorské úmluvy.

5. Pravidla pro řešení sporů použitelná v souladu s odstavcem 2 jsou pravidla platná ke dni podání žaloby k tribunálu podle tohoto oddílu, s výhradou zvláštních pravidel stanovených v tomto oddíle. Smíšená rada může přijmout pravidla doplňující použitelná pravidla pro řešení sporů a tato pravidla jsou pro tribunál a odvolací tribunál závazná.
6. Žaloba se považuje za předloženou k řešení sporu podle tohoto oddílu, je-li obdržena žádost nebo oznámení o zahájení řízení v souladu s platnými pravidly pro řešení sporů.
7. Každá strana oznámí druhé straně místo, kam žalující strana doručí oznámení a jiné dokumenty podle tohoto oddílu. Každá strana zajistí, aby tyto informace byly veřejně dostupné.

ČLÁNEK 10.27

Souběžná řízení

Je-li podána žaloba podle tohoto oddílu a kapitoly 31 (Řešení sporů) nebo jiné mezinárodní dohody a existuje-li možnost souběhu náhrady škody, nebo pokud by jiný mezinárodní nárok mohl mít významný dopad na řešení žaloby podané podle tohoto oddílu, tribunál co nejdříve po vyslechnutí stran sporu přeruší řízení nebo jinak zajistí, aby řízení zahájené podle kapitoly 31 (Řešení sporů) nebo jiné mezinárodní dohody bylo zohledněno v jeho rozhodnutí, příkazu nebo nález.

ČLÁNEK 10.28

Souhlas s řešením sporu u tribunálu

1. Žalovaná strana souhlasí s řešením sporu u tribunálu v souladu s postupy stanovenými v tomto oddíle.

2. Souhlas uvedený v odstavci 1 a podání žaloby k tribunálu podle tohoto oddílu se považují za vyhovující požadavkům:

- a) článku 25 Úmluvy ICSID a kapitoly II oddílu C pravidel doplňkových opatření ICSID týkajících se písemného souhlasu stran sporu a
- b) článku II Newyorské úmluvy pro písemné dohody.

ČLÁNEK 10.29

Financování třetí stranou

1. Strana sporu, která využívá financování třetí stranou, oznámí druhé straně sporu a senátu tribunálu, který žalobu projednává, nebo není-li tento senát složen, předsedovi jméno a adresu poskytovatele finančních prostředků, který je třetí stranou.

2. Toto oznámení je učiněno v okamžiku podání žaloby nebo – v případě, že je dohoda o financování uzavřena nebo dar nebo grant poskytnut po podání žaloby – co nejdříve po uzavření dané dohody nebo poskytnutí daru nebo grantu.

ČLÁNEK 10.30

Tribunál

1. Zřizuje se tribunál, který projednává žaloby podané podle článku 10.26.
2. Smíšená rada po vstupu této dohody v platnost jmenuje devět členů tribunálu. Tři členové jsou státními příslušníky některého členského státu Evropské unie, tři státními příslušníky Mexika a tři státními příslušníky třetích zemí⁴⁷.
3. Smíšená rada se může rozhodnout, že zvýší nebo sníží počet členů o násobek tří. Dodatečná jmenování se provedou na stejném základě, jaký je uveden v odstavci 2.
4. Členové musí mít kvalifikaci požadovanou pro jmenování soudcem Mezinárodního soudního dvora nebo být obecně uznávanými právníky. Mají prokazatelné odborné znalosti v oblasti mezinárodního práva veřejného. Je žádoucí, aby měli odborné znalosti zejména v oblasti mezinárodního investičního práva, mezinárodního obchodního práva a v oblasti řešení sporů vzniklých v rámci mezinárodních dohod o investicích nebo o obchodu nebo obchodních jednání.

⁴⁷ Strany usilují o jmenování členů zastupujících různé socioekonomické podmínky a právní tradice.

5. Členové tribunálu jsou jmenováni na pětileté funkční období. Funkční období čtyř losem určených osob z devíti osob jmenovaných bezprostředně po vstupu této dohody v platnost se však prodlouží na sedm let. Funkční mandáty se znovu obsadí, jakmile se uvolní. Osoba určená k nahrazení osoby, jejíž funkční období dosud neuplynulo, se mandátu ujme na dobu, která z funkčního období jejího předchůdce zbývá. Osoba, která zasedá v senátu tribunálu v okamžiku, kdy skončí její funkční období, v něm může se svolením předsedy tribunálu a po konzultaci s ostatními členy senátu zasedat i nadále, dokud nejsou řízení daného senátu ukončena, a pouze za tímto účelem je nadále považována za člena tribunálu.

6. Tribunál projednává věci v senátech složených ze tří členů, z nichž jeden je státním příslušníkem některého členského státu Evropské unie, jeden je státním příslušníkem Mexika a jeden je státním příslušníkem třetí země. Senátu předsedá ten člen, který je státním příslušníkem třetí země.

7. Bez ohledu na odstavec 6, a pokud se na tom strany sporu dohodnou, věc projednává senát složený z jediného člena, který je státním příslušníkem třetí země, kterého vybere předseda tribunálu.

8. Do 90 dnů od podání žaloby podle článku 10.26 jmenuje předseda tribunálu v souladu s pracovními postupy přijatými podle odstavce 10 členy nebo člena, který tvoří senát tribunálu, jenž věc projednává, na rotačním základě, přičemž zajistí, aby složení senátu bylo náhodné a nepředvídatelné, přičemž všem členům poskytne stejnou příležitost, aby byli vybráni.

9. Předseda tribunálu odpovídá za organizační záležitosti, je jmenován na dvouleté funkční období a vybírá se losem z těch členů, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí. Předsedové vykonávají funkci na rotačním základě a jsou vylosováni předsedou Smíšené rady. Pracovní postupy přijaté podle odstavce 10 stanoví nezbytná pravidla pro řešení situace, kdy předseda není dočasně k dispozici.
10. Tribunál přijme po konzultaci se stranami své vlastní pracovní postupy.
11. Členové musí být k dosažení kdykoli a v krátké lhůtě a průběžně se musí informovat o aktivitách týkajících se řešení sporů podle této dohody.
12. Aby byla zajištěna dostupnost členů tribunálu, vyplácí se jim měsíční honorář, jehož výše je stanovena rozhodnutím Smíšené rady. Za každý den odpracovaný při výkonu funkce předsedy tribunálu obdrží předseda poplatek odpovídající odměně stanovené podle čl. 10.31 odst. 11 pro předsedu odvolacího tribunálu.
13. Honorář a denní odměnu uvedené v odstavci 12 hradí obě strany se zohledněním úrovně jejich rozvoje na účet spravovaný sekretariátem ICSID. Pokud jedna strana tento honorář neuhradí, může se jej rozhodnout uhradit druhá strana. Veškeré nedoplatky zůstávají splatné s příslušným úrokem. Podvýbor pro služby a investice pravidelně přezkoumává výši a rozdělení výše uvedených poplatků a může doporučit příslušné úpravy rozhodnutí Smíšené rady.

14. Nepřijme-li Smíšená rada rozhodnutí podle odstavce 15, stanoví se částky jiných odměn a výdajů členů zasedajících v senátu tribunálu podle pravidla 14 odst. 1 správních a finančních pravidel úmluvy ICSID platných v den podání žaloby a tribunál je rozdělí mezi strany sporu v souladu s čl. 10.48 odst. 5.

15. Honorář a jiné odměny a výdaje mohou být na základě rozhodnutí Smíšené rady trvale přeměněny na pravidelnou mzdu. V takovém případě členové pracují na plný úvazek a Smíšená rada stanoví jejich plat a související organizační záležitosti. Členové nesmí v takovém případě vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost, neudělí-li předseda tribunálu mimořádně výjimku z tohoto pravidla.

16. Sekretariát ICSID působí jako sekretariát tribunálu, kterému poskytuje náležitou podporu. Výdaje na tuto podporu tribunál rozdělí mezi strany sporu v souladu s čl. 10.48 odst. 5.

ČLÁNEK 10.31

Odvolací tribunál

1. Zřizuje se stálý odvolací tribunál za účelem projednávání odvolání proti nálezům vydaným tribunálem.

2. Smíšená rada po vstupu této dohody v platnost jmenuje šest členů odvolacího tribunálu. Dva členové jsou státními příslušníky některého členského státu Evropské unie, dva státními příslušníky Mexika a dva státními příslušníky třetích zemí. Za tímto účelem každá strana navrhne tři kandidáty, z nichž dva mohou být státními příslušníky této strany a jeden je cizím státním příslušníkem.
3. Smíšená rada se může rozhodnout, že zvýší počet členů o násobek tří. Dodatečná jmenování se provedou na stejném základě, jaký je uveden v odstavci 2.
4. Členové musí mít kvalifikaci požadovanou pro jmenování soudcem Mezinárodního soudního dvora nebo být obecně uznávanými právníky. Musí prokázat odborné znalosti v oblasti mezinárodního práva veřejného a v oblasti, na kterou se vztahuje tato kapitola. Je žádoucí, aby měli odborné znalosti v oblasti mezinárodního obchodního práva a v oblasti řešení sporů vzniklých v rámci mezinárodních dohod o investicích nebo o obchodu.
5. Členové jsou jmenováni na pětileté funkční období. Funkční období tří losem určených osob ze šesti osob jmenovaných bezprostředně po vstupu této dohody v platnost se však prodlouží na sedm let. Funkční mandáty se znovu obsadí, jakmile se uvolní. Osoba určená k nahrazení osoby, jejíž funkční období dosud neuplynulo, se mandátu ujme na dobu, která z funkčního období jejího předchůdce zbývá. Osoba, která zasedá v senátu odvolacího tribunálu v okamžiku, kdy skončí její funkční období, v něm může se svolením předsedy odvolacího tribunálu a po konzultaci s ostatními členy senátu zasedat i nadále, dokud nejsou řízení daného senátu ukončena, a pouze za tímto účelem je nadále považována za člena odvolacího tribunálu.

6. Odvolací tribunál projednává odvolání v senátech složených ze tří členů, z nichž jeden je státním příslušníkem některého členského státu Evropské unie, jeden je státním příslušníkem Mexika a jeden je státním příslušníkem třetí země. Senátu předsedá ten člen, který je státním příslušníkem třetí země.
7. Předseda odvolacího tribunálu jmenuje v souladu s pracovními postupy přijatými podle odstavce 9 členy, kteří tvoří senát odvolacího tribunálu, který každou věc projednává, na rotačním základě, přičemž zajistí, aby složení každého senátu bylo náhodné a nepředvídatelné, přičemž všem členům poskytne stejnou příležitost, aby byli vybráni.
8. Předseda odvolacího tribunálu odpovídá za organizační záležitosti, je jmenován na dvouleté funkční období a vybírá se losem z těch členů, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí. Předsedové svou funkci vykonávají na rotačním základě, jak je vylosuje předseda Smíšené rady. Pracovní postupy přijaté podle odstavce 9 stanoví nezbytná pravidla pro řešení situace, kdy předseda není dočasně k dispozici.
9. Odvolací tribunál vypracuje po konzultaci se stranami své vlastní pracovní postupy.
10. Členové musí být k dosažení kdykoli a v krátké lhůtě a průběžně se musí informovat o aktivitách týkajících se jiného řešení sporů podle této dohody.

11. Členové odvolacího tribunálu obdrží měsíční honorář, aby byla zajištěna jejich dostupnost, a obdrží poplatek za každý den odpracovaný jako člen, který bude stanoven rozhodnutím Smíšené rady. Předseda odvolacího tribunálu obdrží odměnu za každý den odpracovaný při plnění funkcí předsedy odvolacího tribunálu.

12. Honorář a denní odměnu uvedené v odstavci 11 hradí obě strany se zohledněním úrovně jejich rozvoje na účet spravovaný sekretariátem ICSID. Pokud jedna strana tento honorář neuhradí, může se jej rozhodnout uhradit druhá strana. Veškeré nedoplatky zůstávají splatné s příslušným úrokem. Podvýbor pro služby a investice pravidelně přezkoumává výši a rozdělení výše uvedených poplatků a může doporučit příslušné úpravy k rozhodnutí Smíšené rady.

13. Honorář a denní odměny mohou být na základě rozhodnutí Smíšené rady trvale přeměněny na pravidelnou mzdu. V takovém případě členové odvolacího tribunálu pracují na plný úvazek a Smíšená rada stanoví jejich plat a související organizační záležitosti. Členové nesmí v takovém případě vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost, neudělí-li předseda odvolacího tribunálu mimořádně výjimku z tohoto pravidla.

14. Sekretariát ICSID působí jako sekretariát odvolacího tribunálu, kterému poskytuje náležitou podporu. Výdaje na tuto podporu odvolací tribunál rozdělí mezi strany sporu v souladu s čl. 10.48 odst. 5.

ČLÁNEK 10.32

Etické otázky

1. Členové tribunálu a odvolacího tribunálu jsou vybíráni z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti. Tyto osoby nesmí mít vztah k žádné vládě⁴⁸. Nepřijímají pokyny od žádné vlády nebo organizace, pokud jde o záležitosti týkající se jakéhokoli sporu podle tohoto oddílu. Nesmí se zúčastňovat posuzování jakéhokoli sporu, který by mohl způsobit přímý nebo nepřímý střet zájmů. Musí přitom splňovat ustanovení přílohy 10-D (Kodex chování členů tribunálu a odvolacího tribunálu a mediátorů). Po svém jmenování mimoto nesmí vystupovat jako právní zástupce, znalec nebo svědek jmenovaný stranou v žádném probíhajícím nebo novém sporu týkajícím se ochrany investic podle této nebo jakékoli jiné dohody či vnitrostátního práva.

⁴⁸ Pro upřesnění je třeba uvést, že pouhá skutečnost, že osoba je zaměstnána na veřejné univerzitě nebo že bývalý státní zaměstnanec pobírá důchod od vlády nebo má rodinný vztah s vládním úředníkem, není sama o sobě důvodem k tomu, aby mohla být považována za osobu ve spojení s vládou.

2. Pokud se strana sporu domnívá, že člen jmenovaný do senátu nesplňuje požadavky odstavce 1, zašle oznámení o námitce proti jmenování tohoto člena předsedovi tribunálu nebo případně předsedovi odvolacího tribunálu. Oznámení o námitce musí být zasláno do 15 dnů od data, kdy bylo straně sporu oznámeno složení senátu tribunálu nebo odvolacího tribunálu, nebo do 15 dnů od data, kdy se strana sporu dozvěděla o příslušných skutečnostech, pokud je nemohla odůvodněně znát v době utváření senátu. V oznámení o námitce se uvedou důvody této námitky.
3. Pokud se do 15 dní od data oznámení o námitce člen, proti němuž byla námitka vznesena, rozhodne z daného senátu neodstoupit, vydá předseda tribunálu nebo v příslušných případech předseda odvolacího tribunálu po slyšení stran sporu a poté, co dá dotyčnému členu možnost předložit připomínky, do 45 dní od přijetí oznámení o námitce rozhodnutí a neprodleně o něm vyrozumí strany sporu a ostatní členy senátu.
4. O námitkách proti jmenování předsedy tribunálu do senátu rozhoduje předseda odvolacího tribunálu a naopak.

5. Na základě odůvodněného doporučení předsedy odvolacího tribunálu nebo z vlastní iniciativy mohou strany prostřednictvím rozhodnutí Smíšené rady odvolat člena z tribunálu nebo z odvolacího tribunálu, pokud je jeho jednání v rozporu s povinnostmi stanovenými v odstavci 1 a neslučitelné s tím, aby nadále působil jako člen tribunálu nebo odvolacího tribunálu. V případě, že se předmětného jednání údajně dopustil předseda odvolacího tribunálu, předloží odůvodněné doporučení předseda tribunálu. Ustanovení čl. 10.30 odst. 2 a čl. 10.31 odst. 2 se použijí obdobně na obsazení funkčních mandátů, jež se mohou uvolnit podle tohoto odstavce.

ČLÁNEK 10.33

Mnohostranný mechanismus řešení sporů

1. Strany by měly spolupracovat na vytvoření mnohostranného mechanismu pro řešení investičních sporů.
2. Poté, co mezi stranami vstoupí v platnost mezinárodní dohoda, která stanoví takový mnohostranný mechanismus použitelný na spory podle této dohody, uplatňování příslušných částí tohoto oddílu se pozastaví a Smíšená rada může přijmout rozhodnutí upřesňující případná přechodná ustanovení.

ČLÁNEK 10.34

Použitelné právo

1. Soud určí, zda opatření, která jsou předmětem žaloby, jsou v rozporu s některým z ustanovení uvedených v čl. 10.21 odst. 1, jichž se žalobce dovolává.
2. Při rozhodování použije tribunál ustanovení této dohody a případně další pravidla a zásady mezinárodního práva platného mezi stranami. Vykládá tuto dohodu v souladu se zvykovými výkladovými pravidly mezinárodního práva veřejného, jak jsou kodifikovány Vídeňskou úmluvou o smluvním právu.
3. Pro upřesnění je třeba uvést, že při určování souladu opatření s ustanoveními uvedenými v čl. 10.21 odst. 1 tribunál případně zváží vnitrostátní právo strany jako skutkové okolnosti. V takovém případě postupuje tribunál podle převládajícího výkladu domácího práva soudy nebo orgány dané strany sporu, přičemž význam domácího práva, jak byl objasněn tribunálem, není pro soudy ani orgány této strany závazný.
4. Pro upřesnění je třeba uvést, že tribunál nemá pravomoc rozhodovat o zákonnosti opatření, které údajně představuje porušení ustanovení uvedených v čl. 10.21 odst. 1 podle vnitrostátního práva strany sporu.

5. Má-li strana obavy, pokud jde o otázky výkladu týkající se této kapitoly, může požádat Smíšenou radu, aby záležitost projednala. Smíšená rada může přijímat rozhodnutí o výkladu jakéhokoli dotčeného ustanovení. Takový výklad je pro tribunál a odvolací tribunál závazný. Smíšená rada může rozhodnout, že výklad bude závazný od určitého dne.

6. Pokud žalovaný na svou obranu tvrdí, že opatření, které údajně porušuje některé z ustanovení uvedených v čl. 10.21 odst. 1, spadá do oblasti působnosti nevyhovujícího opatření uvedeného v příloze I (Výhrady týkající se stávajících opatření) nebo v příloze II (Výhrady týkající se budoucích opatření), požádá tribunál na žádost žalovaného o výklad této otázky Smíšenou radu. Smíšená rada předloží veškerá rozhodnutí o svém výkladu podle článku 1.7 (Zvláštní funkce Smíšené rady) tribunálu do 90 dnů od doručení žádosti.

7. Rozhodnutí předložené Smíšenou radou podle odstavce 6 je pro tribunál závazné a jakékoli rozhodnutí nebo nález vydaný tribunálem musí být s tímto rozhodnutím v souladu. Nevydá-li Smíšená rada rozhodnutí do 90 dnů, rozhodne o této otázce tribunál.

ČLÁNEK 10.35

Prevence obcházení

Pro upřesnění je třeba uvést, že tribunál se prohlásí za nepřislušný, došlo-li ke sporu nebo bylo-li velmi pravděpodobné, že k němu dojde, v době, kdy žalující strana získala vlastnictví sporné investice nebo kontrolu nad ní, a pokud tribunál na základě skutkových okolností daného případu stanoví, že žalující strana získala toto vlastnictví nebo kontrolu především za účelem podání žaloby podle tohoto oddílu. Možností odmítnout za takových okolností příslušnost nejsou dotčeny další výhrady týkající se příslušnosti, jimiž by se tribunál mohl zabývat.

ČLÁNEK 10.36

Žaloby z právního hlediska zjevně neopodstatněné

1. Žalovaná strana může nejpozději do 30 dnů od ustavení senátu tribunálu a v každém případě před jeho prvním zasedáním nebo 30 dnů poté, co se dozvěděla o skutečnostech, na nichž je námitka založena, podat námitku, že žaloba je zjevně neopodstatněná.

2. Námitka nemůže být podána podle odstavce 1, pokud žalovaná strana již podala námitku podle článku 10.37.
3. Žalovaná strana musí co nejvíce upřesnit podstatu námítky.
4. Poté, co tribunál obdrží námitku podle tohoto článku, pozastaví řízení v dané věci a vypracuje časový rozvrh pro posouzení námítky, jenž je v souladu s rozvrhem, který vypracoval pro posouzení jakýchkoli jiných předběžných otázek.
5. Poté, co dá tribunál stranám sporu příležitost předložit připomínky, vydá na svém prvním zasedání nebo co nejdříve po něm rozhodnutí nebo nález, které zdůvodní. Tribunál přitom považuje uváděné skutečnosti za pravdivé.
6. Tímto článkem není dotčena pravomoc tribunálu zabývat se dalšími námitkami jako předběžnými otázkami ani právo žalované strany podat v průběhu řízení námitku, že je žaloba z právního hlediska neopodstatněná.

ČLÁNEK 10.37

Žaloby z právního hlediska bezvýznamné

1. Aniž je dotčena pravomoc tribunálu zabývat se jinými námitkami jako předběžnými otázkami nebo právo žalované strany vznést takové námitky v kteroukoli vhodnou dobu, zabývá se tribunál jakožto předběžnou otázkou veškerými námitkami žalované strany, že žaloba podaná podle článku 10.26 nebo její část není z právního hlediska žalobou, k níž lze učinit nález ve prospěch žalující strany podle tohoto oddílu, a to i kdyby byly uváděné skutečnosti považovány za pravdivé, a rozhoduje o nich.
2. Námitka podle odstavce 1 se tribunálu podá nejpozději v den, kdy tribunál určí žalované straně datum k předložení žalobní odpovědi nebo obhajoby.
3. Jestliže byla podána námitka podle článku 10.36, může tribunál při zohlednění okolností dané námitky a podle postupů stanovených v tomto článku odmítnout zabývat se námitkou podanou podle odstavce 1.
4. Po obdržení námitky podle odstavce 1 a případně po vydání rozhodnutí o nezamítnutí námitky podle odstavce 3, a pokud tribunál nepovažuje námitku za zjevně neopodstatněnou, přeruší řízení ve věci samé, stanoví harmonogram pro posouzení námitky v souladu s harmonogramem, který stanovil pro posouzení jakékoli jiné předběžné otázky, a vydá rozhodnutí nebo nález o námitce s uvedením důvodů.

ČLÁNEK 10.38

Transparentnost řízení

1. Tribunál neprodleně zpřístupní veřejnosti veškerá písemná podání předložená stranami sporu tribunálu, jakož i všechna usnesení, rozhodnutí a nálezy vydané tribunálem nebo případně předsedou tribunálu, s výjimkou chráněných informací, které sestávají z:

- a) důvěrných obchodních informací⁴⁹;
- b) důvěrných informací chráněných zákonem před zpřístupněním veřejnosti a
- c) informací, jejichž zveřejnění by bránilo vymáhání práva.

⁴⁹ Pro upřesnění je třeba uvést, že důvěrné obchodní informace zahrnují informace, které nejsou veřejně dostupné a které popisují, obsahují nebo jinak prozrazují obchodní tajemství nebo finanční, obchodní, vědecké nebo technické informace, s nimiž strana sporu, s níž jsou spojeny, soustavně zachází jako s důvěrnými informacemi, mimo jiné včetně informací o cenách, nákladech, strategických a marketingových plánech, údajích o podílu na trhu a účetních nebo finančních záznamech.

2. Tribunál uspořádá slyšení přístupné veřejnosti a stanoví po konzultaci se stranami sporu vhodná logistická opatření. Pokud má strana sporu v úmyslu použít při slyšení informace, jež jsou chráněné, oznámí to tribunálu. Tribunál přijme vhodná opatření na ochranu těchto informací před jejich zpřístupněním, což může zahrnovat ukončení jednání po dobu projednávání těchto informací.
3. Písemná vyjádření uvedená v odstavci 1 zahrnují žalobu, žalobní odpověď, repliku, dupliku a jakékoli jiné podání učiněné stranou sporu v průběhu řízení, jako je oznámení o námitce podle čl. 10.32 odst. 2 nebo žádost o konsolidaci podle článku 10.47.
4. Zápisy nebo přepisy ze slyšení, jsou-li k dispozici, se zpřístupní veřejnosti s výhradou úpravy chráněných informací uvedených v odstavci 1.
5. Každá strana včas a před složením senátu tribunálu zveřejní žádost o konzultace uvedenou v článku 10.22, oznámení požadující určení žalované strany a určení žalované strany podle článku 10.24, s výhradou úpravy chráněných informací. Za tímto účelem předloží žalobce veřejnou verzi své žádosti o konzultace a oznámení s žádostí o určení žalované strany, která chráněné informace neobsahuje, nejlépe současně, avšak nejpozději 15 dnů po předložení neveřejné verze. Pokud žalobce tuto veřejnou verzi neposkytne, má se za to, že souhlasil se zpřístupněním předložených dokumentů veřejnosti.

6. Tribunál může na požádání, po konzultaci s příslušnou stranou sporu, zpřístupnit veřejnosti všechny důkazy, aby zabránil zpřístupnění chráněných informací veřejnosti, a poté, co této straně poskytne přiměřenou lhůtu na to, aby v případě potřeby příslušné části důkazů upravila.
7. Pro účely odstavce 1 je každá strana sporu odpovědná za poskytnutí upravených verzí svých písemných podání tribunálu do 30 dnů od jejich předložení nebo v jakékoli jiné lhůtě stanovené tribunálem. Tribunál může přezkoumat upravená znění stran sporu a může posoudit, zda upravené informace musí být chráněny. Tribunál po konzultaci se stranami sporu rozhodne o veškerých námitkách týkajících se kvalifikace nebo úpravy informací, které jsou považovány za chráněné. Pokud tribunál rozhodne, že informace z podání nebudou upraveny nebo že podání může být zpřístupněno veřejnosti, může kterákoli strana sporu, která podání dobrovolně předložila, celé podání nebo jeho část z protokolu o řízení stáhnout.
8. Tribunál před zveřejněním konzultuje se stranami sporu, zda příkaz, rozhodnutí nebo nález vydaný tribunálem obsahují chráněné informace podle odst. 1 písm. a), b) nebo c).

9. Pokud strana sporu nepožádá tribunál o zachování důvěrnosti chráněných informací v konkrétním podání, příkazu, rozhodnutí nebo nálezu do 30 dnů od předložení nebo konzultace strany sporu podle odstavců 6 a 8 nebo v jakékoli jiné lhůtě stanovené tribunálem, má se za to, že tato strana souhlasila se zpřístupněním takového podání, příkazu, rozhodnutí nebo nálezu veřejnosti.
10. Tribunál může zveřejnit podání uvedená v tomto článku sdělením do databáze uvedené v pravidlech UNCITRAL o transparentnosti v rozhodčím řízení mezi investorem a státem.
11. Žádné ustanovení tohoto oddílu neukládá žalované straně povinnost nezveřejňovat informace, jejichž zveřejnění vyžadují její právní předpisy.

ČLÁNEK 10.39

Dočasná ochranná opatření

1. Tribunál může nařídit předběžné ochranné opatření k zachování práv strany sporu nebo k zajištění plné účinnosti jurisdikce tribunálu, včetně příkazu k zajištění důkazů, které má strana sporu v držení nebo pod kontrolou.

2. Tribunál nesmí nařídit zajištění majetku ani zabránit použití opatření, které domněle představuje porušení uvedené v článku 10.26. Pro účely tohoto odstavce se příkazem rozumí i doporučení.

ČLÁNEK 10.40

Zastavení řízení

Pokud po podání žaloby podle tohoto oddílu žalující strana nepodnikne žádné kroky v řízení po dobu 180 po sobě následujících dní, nebo po jiné období dohodnuté stranami sporu, má se za to, že žalující strana vzala žalobu zpět a řízení zastavila. Tribunál vezme na žádost žalované strany a po oznámení této skutečnosti stranám sporu na vědomí takovéto zastavení prostřednictvím příkazu a vydá nález týkající se nákladů. Po vydání tohoto příkazu pravomoc tribunálu zanikne. Žalobce následně nemůže podat žalobu ve stejné věci, která vyplývá ze stejného nebo stejných opatření.

ČLÁNEK 10.41

Složení jistoty na úhradu nákladů

1. Pro upřesnění je třeba uvést, že na žádost může tribunál nařídít žalobci, aby složil jistotu na všechny náklady nebo jejich část, existují-li oprávněné důvody se domnívat, že žalobce nemusí být schopen vyhovět rozhodnutí o nákladech řízení, které mu bylo uloženo.
2. Není-li jistota na úhradu nákladů složena v plné výši do 30 dnů od vydání příkazu podle odstavce 1 nebo v jakékoli jiné lhůtě stanovené tribunálem, tribunál o tom informuje strany sporu. Tribunál může nařídít pozastavení nebo ukončení řízení.

ČLÁNEK 10.42

Strana dohody, která není účastníkem sporu

1. Žalovaná strana do 30 dní po obdržení žaloby nebo neprodleně poté, co byl spor týkající se chráněných informací vyřešen⁵⁰, poskytne straně dohody, která není účastníkem sporu:
 - a) žádost o konzultace podle článku 10.22, oznámení požadující určení žalované strany podle článku 10.24 a žalobu uvedenou v článku 10.26;

⁵⁰ Pro upřesnění je třeba uvést, že pojem „chráněné informace“ je třeba chápat tak, jak je definován a vymezen podle článku 10.38.

b) na vyžádání:

- i) písemnou žalobu, vyjádření, shrnutí, žádosti a jiná podání, která strana sporu předložila tribunálu;
- ii) písemná podání předložená tribunálu třetími osobami podle článku 10.43;
- iii) zápisy ze slyšení tribunálu či jejich přepisy, jsou-li dostupné, a
- iv) příkazy, nálezy a rozhodnutí tribunálu a

c) na žádost a na náklady strany, která není účastníkem sporu, všechny důkazy nebo jejich část, které byly předloženy tribunálu, včetně důkazů přiložených k dokumentům uvedeným v písmenech a) a b).

2. Strana, která není účastníkem sporu, má právo účastnit se slyšení konaného podle tohoto oddílu a předkládat tribunálu ústní a písemná podání týkající se výkladu této dohody. Tribunál zajistí, aby strany sporu dostaly přiměřenou příležitost vyjádřit své připomínky ohledně jakýchkoli podání strany, která není účastníkem sporu.

ČLÁNEK 10.43

Zásahy třetích osob

1. Po konzultaci se stranami sporu může tribunál přijmout a zvážit písemná podání *amicus curiae* týkající se skutkové nebo právní otázky spadající do oblasti působnosti sporu.
2. Každé podání *amicus curiae* musí být vyhotoveno písemně a v jazyce řízení, pokud se strany sporu nedohodnou jinak. Každé podání musí uvádět autora, zveřejnit jakékoli přímé či nepřímé spojení se stranou sporu a uvádět jakoukoli osobu, vládu nebo jiný subjekt, který při přípravě podání poskytl nebo poskytne finanční nebo jinou pomoc. Kromě toho autor podání předloží důkazy o jakémkoli přímém či nepřímém spojení s kteroukoli ze stran sporu a upřesní povahu zájmu na sporu.
3. Pokud tribunál přijme podání podle odstavců 1 a 2, poskytne stranám sporu příležitost na taková podání odpovědět.

ČLÁNEK 10.44

Zprávy odborníků

Aniž je dotčeno jmenování jiných druhů odborníků, je-li to povoleno použitelnými pravidly uvedenými v čl. 10.26 odst. 2, může tribunál na žádost strany sporu nebo z vlastního podnětu po konzultaci se stranami sporu jmenovat jednoho nebo více odborníků, kteří mu písemně podají zprávu o jakýchkoli věcných vědeckých otázkách, jako jsou otázky životního prostředí, zdraví nebo bezpečnosti, nebo o jiných záležitostech vznesených stranou sporu v řízení, s výhradou podmínek, na nichž se strany sporu mohou dohodnout.

ČLÁNEK 10.45

Odškodnění nebo jiná náhrada

Žalovaná strana neuplatňuje a tribunál nepřijme jako žalobní odpověď, protinárok, právo na započtení ani z jakéhokoli jiného důvodu, že žalobce nebo místně usazený podnik, jehož jménem je žaloba podána, obdržel nebo obdrží odškodnění nebo jinou náhradu za celou škodu nebo její část na základě pojistné smlouvy nebo smlouvy o záruce.

ČLÁNEK 10.46

Úloha stran dohody

1. Žádná ze stran nepodá mezinárodní žalobu v souvislosti s žalobou podanou podle článku 10.26, pokud druhá strana splnila a dodržela náleze v tomto sporu vydaný.
2. Odstavec 1 nevylučuje možnost řešení sporů podle kapitoly 31 (Řešení sporů), pokud jde o opatření obecné působnosti, a to i pokud jde o opatření, jež údajně porušilo tuto dohodu v souvislosti s konkrétní investicí, na niž byla podána žaloba podle článku 10.26, a není jím dotčen článek 10.42.
3. Odstavec 1 nevylučuje neformální výměny informací pouze za účelem usnadnění řešení sporu.

ČLÁNEK 10.47

Konsolidace

1. Týkají-li se dvě či více žalob podaných zvlášť podle článku 10.26 stejné právní otázky či skutkové podstaty a vycházejí-li ze stejných událostí nebo okolností, může strana sporu nebo společně strany sporu požádat o ustavení zvláštního senátu tribunálu podle tohoto článku a o to, aby tento senát vydal příkaz ke konsolidaci (dále jen „žádost o konsolidaci“).
2. Strana sporu, jež žádá příkaz ke konsolidaci, tuto skutečnost nejprve oznámí ostatním stranám sporu, jež mají být do tohoto příkazu zahrnuty.
3. Pokud strany sporu uvedené v odstavci 2 dosáhly dohody o příkazu ke konsolidaci, který má být požadován, mohou podat společnou žádost o konsolidaci. Pokud tyto strany sporu nedosáhnou dohody o žádosti o konsolidaci do 30 dnů od oznámení, může strana sporu podat žádost o konsolidaci.
4. Žádost o konsolidaci se doručí písemně předsedovi tribunálu a všem stranám sporu, jež mají být do tohoto příkazu zahrnuty, přičemž musí obsahovat:
 - a) jména a adresy stran sporu, jež mají být do příkazu zahrnuty;

b) rozsah konsolidace, o niž se žádá, a

c) důvody, proč je příkaz požadován.

5. Žádost o konsolidaci, která se týká více než jedné žalované strany, vyžaduje souhlas všech žalovaných stran.

6. Pravidla platná pro řízení podle tohoto článku se určí takto:

a) pokud byly všechny žaloby, pro něž se žádá příkaz ke konsolidaci, předloženy k řešení sporu podle stejných pravidel uvedených v čl. 10.26 odst. 2, použijí se tato pravidla;

b) pokud nebyly žaloby, pro něž se žádá příkaz ke konsolidaci, předloženy k řešení sporu podle stejných pravidel uvedených v čl. 10.26 odst. 2:

i) žalobci se mohou dohodnout na použitelných pravidlech uvedených v čl. 10.26 odst. 2 nebo

ii) pokud se žalobci nemohou dohodnout na použitelných pravidlech do 30 dnů poté, co předseda tribunálu obdržel žádost o konsolidaci, použijí se rozhodčí pravidla UNCITRAL s výhradou zvláštních pravidel stanovených v tomto oddíle.

7. Předseda tribunálu po přijetí žádosti o konsolidaci a v souladu s čl. 10.30 odst. 8 ustaví nový senát tribunálu (dále jako „konsolidační senát“), který je příslušný k rozhodnutí o některých nebo všech žalobách nebo jejich částech, které jsou předmětem žádosti o konsolidaci.

8. Je-li po vyslechnutí stran sporu konsolidační senát přesvědčen, že se žaloby podané podle článku 10.26 týkají stejné právní otázky či skutkové podstaty a vycházejí ze stejných událostí nebo okolností a že by konsolidace byla v nejlepším zájmu spravedlivého a účinného rozhodnutí o žalobách, i pokud jde o soudržnost nálezů, může příkazem převzít příslušnost k rozhodnutí o některých nebo všech žalobách nebo jejich částech.

9. Pokud konsolidační senát převzal příslušnost podle odstavce 8, může žalobce, který podal žalobu podle článku 10.26 a jehož žaloba nebyla předmětem konsolidace, písemně požádat tribunál, aby byla zahrnuta do takového příkazu ke konsolidaci, jestliže příkaz splňuje požadavky uvedené v odstavci 4. Konsolidační senát vydá tento příkaz, pokud se přesvědčí, že podmínky odstavce 8 jsou splněny a že vyhovění takovému příkazu zbytečně nezatíží nebo nespravedlivě nepoškodí kteroukoli ze stran sporu nebo nenaruší řízení.

10. Na žádost strany sporu může konsolidační senát, dokud nevydá rozhodnutí podle odstavce 8, nařídit, aby bylo řízení senátu tribunálu ustaveného podle článku 10.30 pozastaveno, pokud tento tribunál své řízení již neodložil.

11. Senát tribunálu jmenovaný podle článku 10.30 postoupí příslušnost ve vztahu k nárokům nebo jejich částem, k nimž převzal příslušnost konsolidující senát.
12. Nález konsolidujícího senátu ve vztahu k nárokům nebo jejich částem, k nimž převzal příslušnost, je závazný pro senát tribunálu jmenovaný podle článku 10.30, pokud jde o tyto nároky nebo jejich části.
13. Žalobce může vzít zpět žalobu podanou podle článku 10.26, která je předmětem konsolidace, a tato žaloba nesmí být znovu podána podle uvedeného článku.
14. Na žádost žalobce může konsolidační senát přijmout opatření k zachování důvěrnosti jakýchkoli chráněných informací tohoto žalobce, na něž odkazuje čl. 10.38 odst. 1, ve vztahu k ostatním žalobcům. Tato opatření mohou zahrnovat předložení upravené verze dokumentů obsahujících chráněné informace ostatním žalujícím stranám nebo ujednání, že se části slyšení budou konat neveřejně.

ČLÁNEK 10.48

Nález

1. Pokud tribunál dospěje k závěru, že žalovaná strana porušila některé z ustanovení uvedených v čl. 10.21 odst. 1, na něž žalobce poukazuje, může tribunál na žádost žalobce a po vyslechnutí stran sporu samostatně nebo společně rozhodnout pouze o:
 - a) finančním odškodnění a případných úrocích a
 - b) vrácení majetku; v takovém případě nález stanoví, že žalovaná strana může namísto vrácení zaplatit peněžitou náhradu škody a veškeré příslušné úroky stanovené v souladu s článkem 10.18.
2. S výhradou odstavce 1, je-li žaloba podána jménem místně usazeného podniku a je-li ve prospěch místně usazeného podniku přisouzen nárok, musí nález stanovit, že:
 - a) veškeré vrácení majetku se provede místně usazenému podniku;

- b) finanční odškodnění a případné úroky se vyplatí místně usazenému podniku a
 - c) nálezem není dotčeno právo, které má kterákoli osoba podle právních předpisů strany na osvobození stanovené v nálezu.
3. Pro upřesnění je třeba uvést, že tribunál nemůže přiznat jiné opravné prostředky než ty, které jsou uvedeny v odstavci 1, ani nesmí nařídít zrušení, ukončení nebo změnu dotčeného opatření.
4. Finanční odškodnění nesmí přesahovat ztrátu, kterou utrpěla žalující strana nebo případně místně usazená společnost v důsledku porušení příslušných ustanovení kapitoly čl. 10.21 odst. 1, sníženou o veškerá předchozí odškodnění nebo náhrady, jež dotčená strana již poskytla. Tribunál neukládá náhradu škody s represivní funkcí. Pro upřesnění je třeba uvést, že pokud investor podá žalobu podle čl. 10.26 odst. 1 písm. a), může získat zpět pouze ztrátu nebo škodu, které mu vznikly v jeho postavení investora strany.

5. Tribunál nařídí, aby náklady řízení hradila neúspěšná strana sporu. Za výjimečných okolností může tribunál náklady mezi strany sporu rozdělit, pokud je toho názoru, že rozdělení je vzhledem k okolnostem případu vhodné. Ostatní opodstatněné náklady, včetně opodstatněných nákladů na právní zastoupení a pomoc, nese neúspěšná strana sporu, nerozhodne-li tribunál, že takové rozdělení nákladů není vzhledem k okolnostem případu přiměřené. Při posuzování přiměřenosti nákladů nebo jejich rozdělení může tribunál rovněž zohlednit, zda by náklady, které mají být nahrazeny úspěšné straně sporu, překračovaly v nadměrné míře náklady vzniklé neúspěšné straně sporu. Pokud byly úspěšné pouze některé části žaloby, upraví se náklady řízení a jiné rozumné náklady úměrně počtu nebo rozsahu úspěšných částí žaloby. Odvolací soud se bude zabývat náklady podle tohoto článku.

6. Nejpozději jeden rok po vstupu této dohody v platnost přijme Smíšená rada doplňková pravidla o poplatcích za účelem stanovení maximální výše nákladů na právní zastoupení a pomoc, které mohou nést konkrétní kategorie neúspěšných stran sporu, s přihlédnutím k jejich finančním zdrojům.

7. Tribunál a strany sporu vynaloží veškeré úsilí o zajištění včasného průběhu řízení o řešení sporu. Tribunál by měl vydat nález do 30 měsíců ode dne předložení žaloby podle článku 10.26. Pokud tribunál potřebuje k vydání nálezu dodatečný čas, sdělí stranám sporu důvody tohoto zpoždění.
8. Nález se stane konečným, pokud od jeho vydání uplynulo 90 dní a žádná strana sporu se proti němu neodvolala k odvolacímu tribunálu.
9. Kterákoli strana sporu se může proti nálezu odvolat podle článku 10.49. V takovém případě, pokud odvolací tribunál změní nebo zruší nález tribunálu a vrátí věc tribunálu zpět, je tribunál vázán nálezem odvolacího tribunálu a po případném vyslechnutí stran sporu upraví svůj nález tak, aby odrážel zjištění a závěry odvolacího tribunálu. Tribunál se vynasnaží vydat revidovaný nález do 90 dnů poté, co obdržel předání odvolacího tribunálu. Revidovaný nález se stane konečným 90 dnů po vydání.

ČLÁNEK 10.49

Odvolací řízení

1. Strana sporu se proti nálezu může odvolat k odvolacímu tribunálu do 90 dnů od jeho vydání. Odvolání lze podat z těchto důvodů:

- a) tribunál se dopustil nesprávného výkladu nebo uplatňování platných právních předpisů;
- b) tribunál se dopustil zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu, včetně posouzení příslušného domácího právního předpisu, nebo
- c) z důvodů uvedených v článku 52 úmluvy ICSID, pokud se na ně nevztahují písmena a) a b) tohoto odstavce.

2. V případě, že odvolací tribunál odvolání zamítne, stane se nález konečným. Odvolací tribunál může rovněž odvolání zamítnout urychleně, pokud je zřejmé, že je zjevně nepodložené, přičemž v takovém případě se nález stane konečným. Je-li odvolání řádně podložené, odvolací tribunál změni nebo zamítne právní zjištění a závěry v nálezu v celém rozsahu nebo zčásti. V rozhodnutí přesně popíše, jakým způsobem příslušná zjištění a závěry tribunálu změnil nebo zamítl.

3. Obecně platí, že odvolací řízení nesmí překročit 180 dnů ode dne, kdy strana sporu podá své odvolání, do dne, kdy odvolací tribunál vydá své rozhodnutí. Pokud odvolací tribunál usoudí, že své rozhodnutí nemůže vydat do 180 dní, informuje písemně strany sporu o důvodech odkladu a zároveň uvede odhad lhůty, ve které své rozhodnutí vydá. V žádném případě však délka řízení nepřekročí dobu 270 dní.
4. Odvolací tribunál může straně sporu, která podává odvolání, nařídít složení jistoty na všechny náklady odvolacího řízení nebo jejich část.
5. Ustanovení článků 10.23, 10.27, 10.29, 10.34, 10.38, 10.39, 10.40, 10.42 a 10.43 se použijí obdobně na odvolací řízení.
6. Smíšená rada může přijmout pravidla poskytující odvolacímu tribunálu pokyny ohledně toho, jak vést odvolací řízení v případě rozdělení řízení před tribunálem.

ČLÁNEK 10.50

Výkon nálezů

1. Nález vydaný podle tohoto oddílu není vykonatelný, dokud se nestane konečným podle čl. 10.48 odst. 8 a 9 nebo článku 10.49. Konečný nález vydaný podle tohoto oddílu tribunálem nebo odvolacím tribunálem je závazný pro strany sporu a nelze se proti němu odvolat, ani nelze požádat o jeho přezkum, vynětí, zrušení nebo o jiné nápravné opatření⁵¹.
2. Strana uzná nález vydaný podle tohoto oddílu jako závazný a provede jeho výkon na svém území, pokud jde o peněžitý závazek, jako kdyby se jednalo o konečný rozsudek soudu této strany.
3. Výkon nálezů se řídí právem a mezinárodními závazky týkajícími se výkonu platných rozsudků nebo nálezů v případě, že je takový výkon navrhován.
4. Pro upřesnění je třeba uvést, že článek 2.11 části IV této dohody nebrání uznávání, výkonu a vymáhání nálezů vydaných podle tohoto oddílu.

⁵¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že to nebrání straně sporu v tom, aby požádala tribunál o revizi nebo výklad nálezů v souladu s platnými pravidly pro řešení sporů, je-li tato možnost podle těchto pravidel k dispozici.

5. Pro účely článku 1 Newyorské úmluvy jsou konečné nálezy vydané podle tohoto oddílu rozhodčími nálezy týkajícími se nároků považovaných za vzniklé z obchodního vztahu nebo transakce.

6. Pro upřesnění a s výhradou odstavce 1 je třeba uvést, že v případě, že byl podán návrh na zahájení řízení o řešení sporu podle čl. 10.26 odst. 2 písm. a), považuje se konečný nález vydaný podle tohoto oddílu za nález podle kapitoly IV oddílu 6 úmluvy ICSID.

ČLÁNEK 10.51

Doručování písemností

Žádosti o konzultace, oznámení a jiné dokumenty se straně doručují na místa, která jsou pro tuto stranu nebo její nástupce uvedena v příloze 10-E. Každá strana neprodleně zveřejní a oznámí druhé straně jakoukoli změnu místa uvedeného v dotčené příloze.

ODDÍL E

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 10.52

Odepření výhod

Strana může odepřít výhody stanovené v této kapitole investorovi druhé strany, který je podnikem této strany, a investicím tohoto investora, pokud:

- a) podnik vlastní nebo kontroluje investor třetí země a
- b) upírající strana přijme nebo zachová opatření ve vztahu k této třetí zemi nebo fyzickým osobám nebo podnikům z této třetí země, které zakazuje transakce s podnikem nebo které by bylo porušeno nebo obcházeno, pokud by tomuto investorovi nebo jeho investicím byly přiznány výhody vyplývající z této kapitoly.

ČLÁNEK 10.53

Ukončení platnosti

1. Je-li tato dohoda ukončena podle článku 2.13 části IV této dohody, použije se čl. 10.7 odst. 2, čl. 10.8 odst. 2 a článek 10.12 a oddíly C, D a E této kapitoly, jakož i jakákoli další příslušná ustanovení této dohody po dobu dalších pěti let ode dne ukončení, pokud jde o zahrnuté investice uskutečněné přede dnem ukončení této dohody.
2. Období uvedené v odstavci 1 se prodlouží o jedno další období pěti let za předpokladu, že mezi stranami není v platnosti žádná jiná dohoda o ochraně investic.
3. Tento článek se nepoužije v případě, kdy dojde k ukončení prozatímního uplatňování této dohody a tato dohoda nevstoupí v platnost.

ČLÁNEK 10.54

Vztah k jiným dohodám

1. Dnem vstupu této dohody v platnost pozbývají účinku dohody mezi členskými státy Evropské unie a Mexikem uvedené v příloze 10-C, včetně práv a povinností z nich vyplývajících,⁵² a nahradí se touto dohodou.
2. V případě, že se prozatímní provádění této dohody v souladu s čl. 2.5 odst. 4 části IV této dohody vztahuje na tento oddíl a oddíly C a D této kapitoly, pozastavuje se ode dne prozatímního provádění uplatňování dohod uvedených v příloze 10-C, jakož i práv a povinností z nich vyplývajících. Je-li prozatímní provádění této dohody ukončeno a tato dohoda nevstoupí v platnost, pozastavení skončí a dohody uvedené v příloze 10-C nabývají účinku dnem ukončení prozatímního provádění.

⁵² Pro upřesnění je třeba uvést, že ustanovení o ukončení dohody podle článku 10.53 nahrazují odpovídající ustanovení o ukončení dohod uvedených v příloze 10-C (Dohody mezi členskými státy Evropské unie a Mexikem) ke dni vstupu této dohody v platnost.

3. Bez ohledu na odstavce 1 a 2 může být žaloba podána podle dohody uvedené v příloze 10-C v souladu s pravidly a postupy stanovenými v uvedené dohodě, pokud:

- a) nárok vznikl na základě údajného porušení této dohody, k němuž došlo přede dnem pozastavení provádění této dohody podle odstavce 2, nebo, pokud tato dohoda pozbývá účinnosti podle odstavce 1, přede dnem vstupu této dohody v platnost, a
- b) neuplynuly více než tři roky ode dne pozastavení uvedené dohody podle odstavce 2 nebo, pokud tato dohoda pozbude účinnosti podle odstavce 1, ode dne vstupu této dohody v platnost do dne podání žaloby.

4. Bez ohledu na odstavec 2, je-li prozatímní provádění této dohody, včetně ustanovení této kapitoly uvedených v odstavci 2, ukončeno a tato dohoda nevstoupí v platnost, může být podle této kapitoly podána žaloba v souladu s pravidly a postupy stanovenými v této kapitole za předpokladu, že:

- a) se žaloba zakládá na údajném porušení této kapitoly, k němuž došlo během období prozatímního uplatňování této dohody, a
- b) od data ukončení prozatímního uplatňování této dohody do data podání žaloby neuplynuly více než tři roky.

5. Pro účely tohoto článku se nepoužije definice „vstupu této dohody v platnost“ uvedená v čl. 2.5 odst. 7 části IV.

ČLÁNEK 10.55

Podvýbor pro služby a investice

Podvýbor pro služby a investice zřízený článkem 1.10:

- a) poskytuje stranám fórum pro konzultace o otázkách souvisejících s touto kapitolou, včetně:
 - i) obtíží, jež mohou nastat při provádění této kapitoly;
 - ii) možných zlepšení této kapitoly, zejména na základě zkušeností a pokroku dosažených na jiných mezinárodních fórech a v rámci jiných dohod stran, a
 - iii) na žádost jedné ze stran provedení oboustranně přijatelného řešení, pokud jde o spor podle oddílu D, a
- b) připravuje rozhodnutí, která mají být přijata, nebo opatření, která má přijmout Smíšená rada podle této kapitoly.

KAPITOLA 11

PŘESHRANIČNÍ OBCHOD SE SLUŽBAMI

ČLÁNEK 11.1

Definice

1. Pro účely této kapitoly se rozumí:
 - a) „přeshraničním obchodem se službami“ nebo „přeshraničním poskytováním služeb“ poskytování služby:
 - i) z území jedné strany na území druhé strany nebo
 - ii) na území jedné strany spotřebiteli služby z druhé strany;
 - b) „podnikem“ podnik, jak je definován v článku 1.3 nebo jeho pobočka či zastoupení;

- c) „podnikem Evropské unie“ nebo „podnikem Mexika“ podnik zřízený v souladu s právem Evropské unie nebo jejích členských států nebo Mexika a zapojený do významných obchodních operací⁵³ na území Evropské unie nebo Mexika⁵⁴;

ustanovení této kapitoly se rovněž vztahují na přepravní společnosti usazené mimo Evropskou unii nebo Mexiko a kontrolované státními příslušníky členského státu Evropské unie nebo Mexika, jsou-li jejich plavidla v souladu s příslušnými právními předpisy registrována v členském státě Evropské unie nebo v Mexiku a plují-li pod vlajkou členského státu Evropské unie nebo Mexika;

- d) „službou poskytovanou při výkonu veřejné moci“ pro každou stranu jakákoli služba, která není poskytována na komerčním základě, ani není v hospodářské soutěži s jedním nebo více poskytovateli služeb, a

⁵³ V souladu se svým oznámením Světové obchodní organizaci (dokument WT/REG39/1) o Smlouvě o založení Evropského společenství chápe Evropská unie pojem „skutečná a trvalá vazba“ s hospodářstvím členského státu Unie popsany v článku 54 Smlouvy o fungování Evropské unie jako rovnocenný pojmu „podstatné obchodní operace“.

⁵⁴ Pro upřesnění je třeba uvést, že pobočka nebo zastoupení podniku třetí země se nepovažuje za podnik Evropské unie ani za podnik Mexika.

- e) „poskytovatelem služeb strany“ fyzická osoba nebo podnik strany, s výjimkou pobočky nebo zastoupení, které usilují o poskytování služby nebo službu poskytují.

ČLÁNEK 11.2

Oblast působnosti

1. Tato kapitola se vztahuje na opatření některé ze stran, která mají vliv na přeshraniční obchod se službami uskutečňovaný poskytovateli služby druhé strany. Mezi tato opatření patří ta, jež mají dopad na:

- a) výrobu, distribuci, uvedení na trh, prodej nebo poskytování služby;
- b) nákup, využívání nebo placení služby;
- c) přístup ke službám, u nichž strana požaduje, aby byly obecně nabízeny veřejnosti, včetně distribučních, dopravních nebo telekomunikačních sítí, a jejich využívání v souvislosti s poskytováním služby, a
- d) poskytnutí jakékoli formy finanční záruky, včetně obligace, jako podmínky pro poskytnutí služby.

2. Tato kapitola se nepoužije na:
- a) audiovizuální služby;
 - b) vnitrostátní námořní kabotáž⁵⁵;
 - c) opatření strany, pokud se na ně vztahuje kapitola 18;
 - d) služby poskytované při výkonu veřejné moci;

⁵⁵ V případě Evropské unie, aniž je dotčen rozsah činností, které lze podle příslušných vnitrostátních právních předpisů považovat za kabotáž, zahrnuje vnitrostátní námořní kabotáž podle této kapitoly dopravu cestujících nebo zboží mezi přístavem nebo místem v členském státě Evropské unie a jiným přístavem nebo místem v témž členském státě Evropské unie, včetně jeho kontinentálního šelfu podle Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu, a dopravu, která začíná a končí ve stejném přístavu nebo místě v členském státě Evropské unie.

V případě Mexika zahrnuje vnitrostátní námořní kabotáž podle této kapitoly plavbu, kterou plavidlo provozuje po moři, mezi přístavy nebo místy nacházejícími se v mexických mořských zónách a na mexických pobřežích.

- e) veřejné zakázky na zboží nebo službu nakupované pro vládní účely a nikoli s cílem jejich dalšího komerčního prodeje nebo použití při dodávání zboží či poskytování služby pro komerční prodej, bez ohledu na to, zda tato zakázka představuje „zahrnutou zakázku“ ve smyslu článku 21.1;
- f) subvence⁵⁶ nebo granty poskytované stranou, včetně státem podporovaných půjček, záruk a pojištění, a
- g) letecké služby nebo související podpůrné služby⁵⁷, jiné než:
 - i) služby opravy a údržby letadel, během nichž je stroj vyřazen z provozu;
 - ii) prodej a marketing služeb letecké dopravy;

⁵⁶ Pro upřesnění je třeba uvést, že subvence jsou zahrnuty v kapitole 24 (Subvence).

⁵⁷ Pro upřesnění je třeba uvést, že letecké služby nebo související služby na podporu leteckých služeb zahrnují také: pronájem letadel s posádkou, služby související s provozem letiště a služby poskytnuté za použití letadla, jejichž hlavním účelem není přeprava zboží nebo cestujících, jako je hašení požárů ze vzduchu, letový výcvik, vyhlídkové lety, letecký postřík, letecký průzkum, letecké mapování, letecké fotografování, skoky padákem, vlek kluzáku, využití vrtulníků při těžbě dřeva a na stavbách a jiné letecké služby v oblasti zemědělství, průmyslu a kontroly.

iii) služby v oblasti počítačového rezervačního systému a

iv) pozemní odbavování.

3. Články 11.4 až 11.7 se nevztahují na nové služby uvedené v příloze VII.

ČLÁNEK 11.3

Právo regulovat

Strany potvrzují své právo na regulaci na svém území za účelem dosažení legitimních cílů politiky, jako je ochrana veřejného zdraví, sociální služby, veřejné vzdělávání, bezpečnost, životní prostředí, veřejná mravnost, sociální ochrana nebo ochrana spotřebitele, ochrana soukromí a údajů a podpora a ochrana kulturní rozmanitosti nebo hospodářská soutěž.

ČLÁNEK 11.4

Přístup na trh

V odvětvích nebo pododvětvích, kde jsou přijaty závazky týkající se přístupu na trh, strana nepřijme ani nezachová, a to ani na základě celého svého území, ani na základě územního členění, opatření ukládající omezení:

- a) počtu poskytovatelů služeb, ať už formou číselných kvót, monopolů, výhradních poskytovatelů služeb nebo požadavku na test ekonomické potřeby;
- b) celkové hodnoty transakcí služeb nebo aktiv formou číselných kvót nebo požadavku na test ekonomické potřeby nebo
- c) celkového počtu operací služeb nebo celkového množství produkce služeb vyjádřeného určenými číselnými jednotkami formou kvót nebo požadavku na test ekonomické potřeby.

ČLÁNEK 11.5

Přítomnost v místě

Strana nevyžaduje, aby poskytovatel služby druhé strany zřídil či zachoval zastoupení či jakoukoli formu podniku nebo aby měl trvalý pobyt na jejím území jako podmínku pro přeshraniční poskytování služby.

ČLÁNEK 11.6

Národní zacházení

1. Každá ze stran poskytne službám a poskytovatelům služeb druhé strany zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje v obdobných situacích svým vlastním službám a poskytovatelům služeb.
2. Zacházení poskytované Mexikem podle odstavce 1 není, pokud jde o regionální úroveň státní správy Mexika, méně příznivé než nejpříznivější zacházení, které tato regionální úroveň státní správy poskytuje v obdobných situacích svým vlastním službám a poskytovatelům služeb.

3. Zacházením, které má Evropská unie poskytnout podle odstavce 1, je, pokud jde o vládu členského státu Evropské unie nebo státní správu v tomto státě, zacházení, které není méně příznivé než nejpříznivější zacházení poskytnuté v obdobných situacích danou vládou či státní správou svým vlastním službám a poskytovatelům služeb.

ČLÁNEK 11.7

Zacházení podle nejvyšších výhod

1. Každá ze stran poskytne službám a poskytovatelům služby druhé strany zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje v obdobných situacích službám a poskytovatelům služby ze třetí země.
2. Odstavec 1 nelze vykládat tak, že ukládá straně povinnost rozšířit na služby a poskytovatele služeb druhé strany výhodu jakéhokoli zacházení vyplývajícího z opatření zajišťujících uznání, včetně norem nebo kritérií pro povolení, udělování licencí nebo osvědčení fyzické osoby nebo podniku k výkonu hospodářské činnosti, ani obezřetnostních opatření.

ČLÁNEK 11.8

Nesouladná opatření a výjimky

1. Články 11.5 až 11.7 se nevztahují na:
 - a) stávající nesouladná opatření strany, jež zachovává:
 - i) Evropská unie, jak je stanoveno v seznamu v příloze I;
 - ii) národní vláda, jak dotčená strana stanoví v seznamu v příloze I;
 - iii) regionální vláda, jak dotčená strana stanoví v seznamu v příloze I, nebo
 - iv) místní veřejná správa;
 - b) udržování v platnosti nebo rychlé obnovení nesouladného opatření uvedeného v písmeni a) nebo

c) změnu nesouladného opatření podle písmene a), pokud tato změna nesnižuje soulad opatření, který existoval bezprostředně před změnou, s články 11.5 až 11.7.

2. Články 11.5 až 11.7 se nevztahují na opatření, které strana přijme nebo zachová, pokud jde o odvětví, pododvětví nebo činnosti, jak je stanoveno v jejím seznamu v příloze II.

3. Článek 11.4 se nevztahuje na žádné opatření strany, pokud jde o přislíbená odvětví nebo pododvětví, jak je stanoveno v příloze III.

4. Do pěti let ode dne vstupu této dohody v platnost může Mexiko Evropské unii oznámit návrh rozhodnutí Smíšené rady o změně dodatku I-B-2 k příloze I a dodatku III-B-2 k příloze III veškerá stávající nesouladná opatření zachovávaná na nižší než federální úrovni veřejné správy.

Evropská unie přezkoumá tento návrh do tří měsíců a konzultuje s Mexikem veškeré související otázky. Po konzultaci přijme Smíšená rada změny příloh uvedených v tomto odstavci. Pozměněné přílohy se použijí ode dne přijetí změn.

ČLÁNEK 11.9

Odepření výhod

Strana může odepřít výhody stanovené v této kapitole poskytovateli služeb druhé strany, který je podnikem této strany, a službám tohoto poskytovatele, pokud:

- a) podnik vlastní nebo kontroluje osoba ze třetí země a
- b) upírající strana přijme nebo zachová opatření ve vztahu k této třetí zemi nebo podnikům nebo fyzickým osobám z této třetí země, které zakazuje transakce s podnikem nebo které by bylo porušeno nebo obcházeno, pokud by podniku byly přiznány výhody vyplývající z této kapitoly.

KAPITOLA 12

DOČASNÁ PŘÍTOMNOST FYZICKÝCH OSOB ZA ÚČELEM PODNIKÁNÍ

ČLÁNEK 12.1

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) „podnikatelem“, v případě Mexika, státní příslušník Evropské unie, který vstupuje na území Mexika, aniž by to bylo za účelem zřízení dočasného nebo trvalého pobytu, s cílem:
 - i) komerčně obchodovat se zbožím nebo poskytovat služby;
 - ii) vytvořit, rozvíjet nebo spravovat investici zahraničního kapitálu;
 - iii) navazovat obchodní kontakty a vyjednávat o prodeji zboží a služeb nebo podobné činnosti;

- iv) poskytovat specializované služby pro montáž, opravy, údržbu, dohled nebo odbornou přípravu pracovníků, které byly dříve dohodnuty nebo zohledněny ve smlouvě o převodu technologií, patentech a ochranných známkách, prodej obchodního nebo průmyslového zařízení nebo strojů nebo jakýkoli jiný výrobní proces podniku usazeného na území strany, a to po dobu trvání záruční smlouvy, prodeje nebo služby;
 - v) účastnit se shromáždění nebo zasedání správní rady právně usazeného podniku v Mexiku nebo
 - vi) propagovat zboží nebo služby, poskytovat klientům poradenství, přijímat objednávky, sjednávat smlouvy a vystavovat na kongresech, veletrzích, sjezdech či podobných akcích nebo se jich účastnit;
- b) „obchodními návštěvami pro investiční účely“ fyzické osoby, které pracují ve vedoucím postavení a odpovídají za zřízení podniku, které nenabízejí a neposkytují služby ani nevyvíjejí žádnou jinou hospodářskou činnost než tu, jež je nutná k investování, a které nedostávají odměnu ze zdroje nacházejícího se na území hostitelské strany;

- c) „smluvními poskytovateli služeb“ fyzické osoby zaměstnávané podnikem strany, která sama o sobě není agenturou pro umíst'ování a zprostředkování zaměstnanců ani nepůsobí prostřednictvím takové agentury, není usazena na území druhé strany a v dobré víře uzavřela smlouvu o poskytování služeb s koncovým spotřebitelem na území druhé strany, která vyžaduje dočasnou přítomnost jejich zaměstnanců na území této strany za účelem plnění smlouvy o poskytování služeb⁵⁸;
- d) „nezávislými odborníky“, v případě Evropské unie, fyzické osoby podílející se na poskytování služby a registrované jako osoby samostatně výdělečně činné na území strany, které nejsou usazeny na území druhé strany a které uzavřely v dobré víře (nikoli prostřednictvím agentury pro umíst'ování a zprostředkování zaměstnanců) s koncovým spotřebitelem z druhé strany smlouvu o poskytování služeb, která vyžaduje jejich dočasnou přítomnost na území této strany za účelem plnění smlouvy o poskytování služeb⁵⁹;

⁵⁸ Smlouva o poskytování služeb uvedená v písmenu c) musí splňovat požadavky právních předpisů strany, v níž je smlouva plněna.

⁵⁹ Smlouva o poskytování služeb uvedená v písmenu d) musí splňovat požadavky právních předpisů strany, v níž je smlouva plněna.

- e) „osobami převedenými v rámci společnosti“ fyzické osoby zaměstnávané podnikem některé strany nebo působící v podniku některé strany jako partneři, které jsou dočasně převedeny do podniku strany, včetně dceřiné společnosti, pobočky nebo mateřské společnosti dotčeného podniku na území druhé strany⁶⁰, a jedná se o:
- i) „řídící pracovníky“ nebo „vedoucí pracovníky“, což jsou osoby pracující v podniku ve vedoucím postavení, jež v první řadě řídí podnik⁶¹ na území druhé strany, dostávají pokyny zejména od správní rady nebo od akcionářů podniku nebo od jim rovnocenných osob a jsou pod jejich obecným dohledem, a které přinejmenším:
- A) řídí podnik nebo jeho oddělení či nižší útvar;
- B) dohlíží na práci ostatních kontrolních, odborných nebo řídících zaměstnanců a
- C) mají osobně pravomoc přijímat a propouštět zaměstnance nebo doporučovat přijetí, propuštění či jiná opatření ve vztahu k zaměstnancům;

⁶⁰ Pro upřesnění je třeba uvést, že po řídících nebo vedoucích pracovnících a specialistech se může požadovat, aby prokázali, že mají profesní kvalifikaci a praxi vyžadovanou v podniku, do něhož jsou převáděni.

⁶¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že ačkoli řídící nebo vedoucí pracovníci nevykonávají úkoly související s faktickým poskytováním služeb přímo, při plnění povinností, jimiž je primárně řízení podniku, mohou takové úkoly provádět, jsou-li pro poskytování služeb nezbytné.

- ii) „specialisty“, což jsou osoby pracující v podniku, které mají odborné znalosti nezbytné pro oblasti činnosti, techniky nebo řízení podniku, hodnocené s přihlédnutím ke znalostem specifickým pro daný podnik a k tomu, zda má daná osoba vysokou úroveň kvalifikace, nebo
 - iii) „zaměstnané stážisty“, což jsou v případě Evropské unie osoby, jež jsou zaměstnávány podnikem, který není zastoupením, nejméně jeden rok, mají vysokoškolské vzdělání a jsou dočasně převedené za účelem rozvoje kariéry nebo absolvování stáže v oblasti obchodních technik nebo metod⁶²;
- f) „investory“ v případě Mexika fyzické osoby z Evropské unie, které chtějí vstoupit do Mexika za účelem dočasného pobytu nebo které se již v Mexiku nacházejí a mají v úmyslu:
- i) prozkoumat různé investiční alternativy;
 - ii) provádět přímou investici nebo na ni dohlížet;

⁶² Přijímající podnik může být povinen předložit program stáže na dobu trvání pobytu ke schválení předem a doložit tak, že účelem pobytu je stáž. V případě Česka, Německa, Španělska, Francie, Maďarska, Litvy a Rakouska musí mít stáž vztah k získanému vysokoškolskému vzdělání.

- iii) zastupovat zahraniční podnik nebo provádět obchodní transakce nebo
 - iv) vyvíjet, spravovat nebo poskytovat poradenství nebo klíčové technické služby pro provoz investice, k níž se podnikatel nebo jeho podnik zavázali nebo které se v současné době zavazují k podstatnému objemu kapitálu, a to v pozici, která je dohlížecí, výkonná nebo zahrnuje základní dovednosti, a
- g) „krátkodobými obchodními návštěvami“ fyzické osoby, které usilují o vstup a dočasný pobyt na území druhé strany a které se nezabývají přímým prodejem široké veřejnosti, nedostávají odměnu ze zdroje nacházejícího se na území hostitelské strany a které jsou:
- i) „obchodními prodejci“, jimiž se rozumí krátkodobé obchodní návštěvy, které jsou zástupci poskytovatele služeb nebo zboží strany pro účely sjednání prodeje služeb nebo zboží nebo uzavírání dohod o prodeji služeb nebo zboží pro tohoto dodavatele, neprovádějí poskytování služby v rámci smlouvy uzavřené mezi podnikem, který nemá obchodní přítomnost na území druhé strany, a spotřebitelem na tomto území, a nejsou komisionáři;

- ii) „montéry a údržbáři“, jimiž se rozumí, pokud jde o vstup a dočasný pobyt v Evropské unii, krátkodobé obchodní návštěvy se specializovanými znalostmi nezbytnými pro smluvní závazky prodávajícího nebo pronajímatele, které poskytují služby nebo školí pracovníky za účelem poskytování služeb na základě záruky nebo jiné smlouvy o poskytování služeb související s prodejem nebo pronájmem obchodního nebo průmyslového zařízení nebo strojů, včetně počítačových a souvisejících služeb, zakoupených nebo pronajatých od podniku nacházejícího se mimo území Evropské unie, po celou dobu trvání smlouvy o záruce nebo poskytování služeb a v souvislosti se vstupem a dočasným pobytem v Mexiku krátkodobé obchodní návštěvy, které poskytují specializované služby, včetně služeb po prodeji nebo po pronájmu, předem dohodnuté nebo uvedené ve smlouvě o převodu technologie, patentu a ochranné známky pro prodej strojů a zařízení, technické školení personálu nebo jakýkoli jiný výrobní postup pro podnik se sídlem v Mexiku, nebo
- iii) „jinými krátkodobými obchodními návštěvami“, jimiž se rozumí v případě Mexika krátkodobé návštěvy, které se účastní schůzí obchodní správy, konferencí nebo obchodních veletrhů a vykonávají řídicí nebo výkonné funkce v podniku nebo jeho dceřiných nebo přidružených společnostech, které jsou usazeny v Mexiku.

ČLÁNEK 12.2

Cíle, oblast působnosti a obecná ustanovení

1. Tato kapitola odráží přání stran usnadnit vstup a dočasný pobyt fyzických osob jedné strany na území druhé strany za účelem podnikání a potřebu stanovit za tímto účelem transparentní kritéria.
2. Tato kapitola se vztahuje na opatření přímo související se vstupem a dočasným pobytem fyzických osob jedné strany na území druhé strany za účelem podnikání, jimiž jsou obchodní návštěvy pro investiční účely, osoby převedené v rámci společnosti, investoři, obchodní prodejci, smluvní poskytovatelé služeb a nezávislí odborníci.
3. Tato kapitola se nevztahuje na opatření týkající se fyzických osob, jež usilují o přístup na pracovní trh strany, ani na opatření týkající se občanství nebo národnosti, bydliště nebo zaměstnání na trvalém základě.
4. Žádné ustanovení této dohody nebrání straně, aby uplatňovala opatření pro regulaci vstupu fyzických osob na území této strany nebo jejich dočasného pobytu na jejím území, včetně opatření potřebných pro ochranu integrity fyzických osob a zajištění jejich pořádaného pohybu přes její hranice, za předpokladu, že tato opatření nejsou uplatňována způsobem, který by rušil nebo omezoval výhody, jež druhá strana nabývá na základě této kapitoly. Pouhý vízový požadavek pro fyzické osoby z určité země a nikoli pro fyzické osoby z jiných zemí se nepovažuje za úkon, jenž ruší nebo omezuje výhody vyplývající z této kapitoly.

5. Každá strana urychleně použije opatření, na něž se vztahuje tato kapitola, aby se zabránilo zpožděním nebo zbytečným škodám v obchodu se zbožím nebo službami nebo při investičních činnostech podle této dohody.
6. Strany usilují o vypracování a přijetí společných kritérií a společných výkladů pro provádění této kapitoly.
7. Každá strana povolí vstup a dočasný pobyt pro obchodní účely fyzickým osobám druhé strany, které splňují její právní předpisy v oblasti přistěhovalectví vztahující se na vstup a dočasný pobyt, v souladu s touto kapitolou, včetně ustanovení příloh I, II, III, IV, V a VI.

8. Strana se může v souladu se svými právními předpisy a na nediskriminačním základě odchýlit od svých závazků týkajících se vstupu a dočasného pobytu stanovených v příloze IV a V v případech, kdy by vstup a dočasný pobyt fyzické osoby z jiné strany mohl nepříznivě ovlivnit:

- a) řešení kolektivního pracovního sporu, který probíhá v místě nebo zamýšleném místě zaměstnání, nebo
- b) zaměstnání kterékoli osoby, jež je účastníkem tohoto sporu.

ČLÁNEK 12.3

Závazky v jiných kapitolách

1. Tato kapitola neukládá žádné straně žádnou povinnost, pokud jde o její opatření v oblasti přistěhovalectví, není-li zde výslovně stanoveno jinak.

2. Aniž je dotčeno jakékoli rozhodnutí o povolení vstupu a dočasného pobytu fyzických osob druhé strany v souladu s touto kapitolou, včetně délky pobytu přípustné podle takového rozhodnutí:

- a) povinnosti podle článků 10.6, 10.7, 10.9 a 10.10, s výhradou článků 10.5, 10.12, 18.2 a 18.12, pokud opatření ovlivňuje zacházení s fyzickými osobami za účelem podnikání na území druhé strany, se začleňují do této kapitoly a stávají se její součástí a vztahují se na opatření ovlivňující zacházení s fyzickými osobami za obchodními účely, které se nacházejí na území druhé strany v rámci kategorií obchodních návštěv pro investiční účely, osob převedených v rámci společnosti a v případě Mexika investorů, jak je definováno v článku 12.1 této kapitoly,
a

- b) povinnosti podle článků 11.4, 11.5 a 11.6, s výhradou článků 11.2 odst. 2, 11.8, 18.2 a 18.12, pokud opatření ovlivňuje zacházení s fyzickými osobami za účelem podnikání na území druhé strany, se začleňují do této kapitoly a stávají se její součástí a vztahují se na opatření ovlivňující zacházení s fyzickými osobami za účelem podnikání, které se nacházejí na území druhé strany v rámci kategorií smluvních poskytovatelů služeb a v případě Evropské unie nezávislých odborníků pro všechna odvětví uvedená v příloze V a krátkodobých obchodních návštěv v souladu s přílohou IV.

3. Pro upřesnění je třeba uvést, že odstavec 2 se vztahuje na opatření, která mají vliv na zacházení s fyzickými osobami, které se nacházejí na území druhé strany za účelem podnikání a spadají do příslušných kategorií a jež poskytují finanční služby, jak jsou definovány v článku 18.1. Odstavec 2 se nevztahuje na opatření týkající se povolení dočasného vstupu fyzickým osobám strany nebo třetí země.

ČLÁNEK 12.4

Obchodní návštěvy pro investiční účely, osoby převedené v rámci společnosti a investoři

1. S výhradou článku 10.5 povolí každá strana vstup a dočasný pobyt na svém území obchodním návštěvám pro investiční účely a osobám převedeným v rámci společnosti druhé strany v souladu s přílohou IV.
2. S výhradou článku 10.5 povolí Mexiko vstup a dočasný pobyt na svém území investorům v souladu s přílohou IV.
3. Strana nepřijme ani nezachová omezení celkového počtu fyzických osob, jimž povolí vstup a dočasný pobyt v souladu s odstavci 1 a 2, v určitém odvětví nebo pododvětví ve formě číselných kvót nebo požadavku na provedení testu ekonomické potřeby, ať už podle svého regionálního členění nebo pro celé své území.

4. Povolená délka pobytu je⁶³:

- a) v případě Evropské unie až tři roky, pokud jde o řídící nebo vedoucí pracovníky a specialisty, nejvýše jeden rok, pokud jde o zaměstnané stážisty, a až 90 dnů v rámci šestiměsíčního období, pokud jde o obchodní návštěvy pro investiční účely, a
- b) v případě Mexika jeden rok, který může být třikrát prodloužen, pokaždé o jeden rok, pokud jde o osoby převedené v rámci společnosti a investory, a až 180 dnů, pokud jde o obchodní návštěvy pro investiční účely.

5. Strany poskytnou rodinným příslušníkům osob převedených v rámci společnosti zacházení v souladu s přílohou 12-A.

⁶³ Délkou pobytu pro obchodní návštěvy pro investiční účely nejsou dotčena práva přiznaná jednou ze stran státním příslušníkům nebo občanům druhé strany v rámci dvoustranného zrušení vízové povinnosti.

ČLÁNEK 12.5

Krátkodobé obchodní návštěvy

S výhradou článku 11.2 a přílohy IV strana:

- a) umožní vstup a dočasný pobyt krátkodobým obchodním návštěvám;
- b) nepřijme ani nezachová na základě svého regionálního členění ani pro celé své území omezení celkového počtu krátkodobých obchodních návštěv formou číselných kvót a
- c) nepřijme ani nezachová testy ekonomické potřeby pro krátkodobé obchodní návštěvy.

ČLÁNEK 12.6

Smluvní poskytovatelé služeb

1. Každá strana povolí vstup a dočasný pobyt na svém území smluvním poskytovatelům služeb druhé strany v souladu s přílohou V.

2. Není-li v příloze V stanoveno jinak, strana nepřijme ani nezachová omezení celkového počtu smluvních poskytovatelů služeb druhé strany, jimž byl povolen vstup a dočasný pobyt, a to formou číselných kvót či požadavku na provedení testu ekonomické potřeby.

ČLÁNEK 12.7

Nezávislí odborníci

1. Evropská unie povolí vstup a dočasný pobyt na svém území nezávislým odborníkům Mexika v souladu s přílohou V.

2. Není-li v příloze V stanoveno jinak, Evropská unie nepřijme ani nezachová omezení celkového počtu nezávislých odborníků Mexika, jimž byl povolen vstup a dočasný pobyt, a to formou číselných kvót či požadavku na provedení testu ekonomické potřeby.

ČLÁNEK 12.8

Transparentnost

1. Každá strana zveřejní informace o požadavcích a postupech pro vstup a dočasný pobyt, včetně příslušných formulářů a dokumentů, a vysvětlující materiály, které umožní zúčastněným osobám druhé strany seznámit se s platnými požadavky a postupy.
2. Informace uvedené v odstavci 1 zahrnují v příslušných případech informace týkající se:
 - a) kategorií víza, povolení nebo obdobného typu oprávnění v souvislosti se vstupem nebo dočasným pobytem;
 - b) požadovaných dokladů a podmínek, které musí být splněny;
 - c) způsobu podání žádosti a možností týkajících se místa podání, např. konzulární úřad nebo online;
 - d) poplatků za podání žádosti a orientační doby zpracování;

- e) maximální délky pobytu pro každý typ povolení uvedeného v písmenu a);
- f) podmínek pro možné prodloužení nebo obnovení platnosti;
- g) pravidel týkajících se osob doprovázejících závislé osoby;
- h) dostupných řízení ve věci přezkumu nebo odvolání a
- i) příslušných právních předpisů s obecnou působností vztahujících se na vstup a dočasný pobyt fyzických osob.

ČLÁNEK 12.9

Řešení sporů

Strana nesmí využít řešení sporů podle kapitoly 31, pokud jde o odepření vstupu a dočasného pobytu podle této kapitoly, ledaže se jedná o zvyklost.

KAPITOLA 13

DOMÁCÍ REGULACE

ČLÁNEK 13.1

Oblast působnosti

1. Tato kapitola se vztahuje na opatření přijatá nebo zachovávaná stranou v souvislosti s licenčními a kvalifikačními požadavky a postupy, jakož i technickými normami⁶⁴, jež ovlivňují obchod službami nebo výkon jakékoli jiné hospodářské činnosti, v souvislosti s níž strana přijala závazek podle článků 10.6, 10.7, 11.4, 11.6, s výhradou veškerých podmínek, omezení nebo kvalifikací stanovených v jejím harmonogramu podle článků 10.12 a 11.8.
2. Bez ohledu na odstavec 1 se článek 13.6 vztahuje na opatření přijatá nebo zachovávaná stranou, která se týkají licenčních a kvalifikačních požadavků a postupů, jakož i technických norem, jež ovlivňují obchod službami nebo výkon jakékoli jiné hospodářské činnosti.

⁶⁴ Pro upřesnění je třeba uvést, že pokud jde o opatření týkající se technických norem, tato kapitola se vztahuje pouze na taková opatření, jež ovlivňují obchod službami.

3. Tato kapitola se nevztahuje na opatření přijatá nebo zachovávaná některou stranou zahrnutá v kapitole 18.

ČLÁNEK 13.2

Rozvoj opatření

Strana, která přijme nebo zachová opatření týkající se licenčních požadavků a postupů, kvalifikačních požadavků a postupů:

- a) zajistí, aby tato opatření byla založena na objektivních a transparentních kritériích⁶⁵;
- b) zajistí, aby příslušný orgán přijímal a řídil svá rozhodnutí nezávisle;
- c) zajistí, aby postupy samotné neoprávněně nebránily splnění požadavků;

⁶⁵ Pro upřesnění je třeba uvést, že příslušné orgány mohou posoudit váhu, která má být přikládána kritériím, která mohou zahrnovat způsobilost, schopnost poskytovat službu nebo vykonávat jakoukoli jinou hospodářskou činnost a potenciální dopady rozhodnutí o povolení na zdraví nebo životní prostředí.

- d) zajistí, aby postupy byly nestranné a přiměřené k tomu, aby žadatelé prokázali, zda splňují případné požadavky, a
- e) v proveditelné míře nevyžaduje, aby se žadatel u každé žádosti o povolení obracel na více než jeden příslušný orgán⁶⁶.

ČLÁNEK 13.3

Správa opatření

Je-li pro poskytování služby nebo výkon jakékoli jiné hospodářské činnosti požadováno povolení, příslušné orgány strany:

- a) umožní žadateli, je-li to proveditelné, kdykoli podat žádost;
- b) poskytnou přiměřenou lhůtu pro podání žádosti, pokud pro žádosti existují zvláštní lhůty;
- c) plánují prohlídky v přiměřeně častých intervalech, jsou-li zkoušky vyžadovány, a poskytnou žadateli přiměřenou lhůtu k tomu, aby požádal o provedení zkoušky;

⁶⁶ Pro upřesnění je třeba uvést, že strana může požadovat více žádostí o povolení, pokud služba nebo jiná hospodářská činnost spadá do pravomoci více příslušných orgánů.

- d) usilují o přijímání žádostí v elektronické podobě s přihlédnutím k jejich konkurenčním prioritám a omezeným zdrojům;
- e) přijímají namísto originálů dokumentů jejich kopie, které jsou ověřeny v souladu s vnitrostátními právními předpisy této strany, ledaže příslušné orgány požadují originály dokumentů v zájmu ochrany integrity povolovacího postupu;
- f) zajistí, aby poplatky za povolení⁶⁷ účtované příslušným orgánem byly přiměřené a transparentní a aby samy o sobě neomezovaly poskytování příslušné služby nebo výkon jakékoli jiné hospodářské činnosti;
- g) poskytnou v proveditelné míře orientační časový rámec pro zpracování žádosti;
- h) v proveditelné míře bez zbytečného odkladu ověří úplnost žádosti o zpracování podle právních předpisů strany;

⁶⁷ Poplatky za povolení zahrnují licenční poplatky a poplatky související s kvalifikačními postupy; nezahrnují platby za využívání přírodních zdrojů, aukce, výběrová řízení nebo jiné nediskriminační způsoby udělování koncesí nebo povinné příspěvky na poskytování univerzální služby.

- i) pokud je žádost považována za úplnou pro účely zpracování podle práva strany, zajistí, aby zpracování žádosti bylo dokončeno a aby byl žadatel o rozhodnutí v přiměřené lhůtě po podání žádosti v co největší možné míře písemně informován⁶⁸;
- j) poskytnou na žádost žadatele a bez zbytečného odkladu informace o stavu žádosti;
- k) je-li žádost považována za neúplnou pro zpracování podle práva strany, v přiměřené lhůtě a v proveditelném rozsahu:
 - i) informují žadatele o tom, že žádost je neúplná;
 - ii) na žádost žadatele poskytnou pokyny, proč je žádost považována za neúplnou;

⁶⁸ Příslušné orgány mohou tento požadavek splnit tak, že žadatele předem písemně informují, a to i prostřednictvím zveřejněného opatření, o tom, že pokud po určité době od data podání žádosti nedostanou žádnou odpověď, znamená to, že žádost byla buď přijata, nebo zamítnuta. Pro upřesnění je třeba uvést, že písemné informování může zahrnovat informace poskytované v elektronické formě.

- iii) poskytnou žadateli příležitost⁶⁹ dodat další informace, které jsou nezbytné k doplnění žádosti, a
- iv) pokud není žádný z výše uvedených bodů proveditelný a žádost je zamítnuta z důvodu neúplnosti, zajistí, aby byl žadatel v přiměřené lhůtě informován;
- l) je-li žádost zamítnuta, žadatele pokud možno informují, ať již z vlastního podnětu nebo na jeho žádost, o důvodech zamítnutí a případně o postupech pro opětovné podání žádosti, a
- m) zajistí, aby udělené povolení s výhradou platných podmínek nabylo účinnosti bez zbytečného odkladu.

⁶⁹ Pro upřesnění je třeba uvést, že taková příležitost nevyžaduje, aby příslušný orgán prodloužil lhůtu.

ČLÁNEK 13.4

Omezený počet licencí

1. Je-li počet licencí, které jsou pro určitou činnost dostupné, omezen z důvodu nedostatku dostupných přírodních zdrojů nebo technických kapacit, použije kterákoli ze stran u potenciálních uchazečů výběrové řízení, které zajistí plnou záruku nestrannosti a transparentnosti, mimo jiné zejména dostatečné zveřejnění informací o zahájení, průběhu a ukončení řízení.
2. Při stanovení pravidel pro výběrové řízení může kterákoli ze stran zohlednit legitimní politické cíle, včetně otázek zdraví, bezpečnosti, ochrany spotřebitele, hospodářské soutěže, ochrany životního prostředí a zachování kulturního dědictví.

ČLÁNEK 13.5

Technické normy

Každá strana vyzve své příslušné orgány, aby při přijímání technických norem přijímaly technické normy vypracované prostřednictvím otevřených a transparentních postupů, a vyzve všechny subjekty pověřené vypracováním technických norem, aby tak činily prostřednictvím otevřených a transparentních postupů.

ČLÁNEK 13.6

Transparentnost

Strana, která vyžaduje povolení k poskytování služby nebo k výkonu jakékoli jiné hospodářské činnosti, poskytne informace nezbytné k tomu, aby poskytovatelé služeb nebo osoby, které službu chtějí poskytovat, a osoby, které vykonávají nebo hodlají vykonávat jakoukoli jinou hospodářskou činnost, splnily požadavky a postupy pro získání, zachování, změnu a obnovení tohoto povolení. Tyto informace zahrnují v rozsahu, v jakém existují:

- a) poplatky za povolení;
- b) kontaktní údaje příslušných orgánů;
- c) postupy pro odvolání nebo přezkum rozhodnutí týkajících se žádostí;
- d) postupy pro sledování nebo vymáhání dodržování podmínek licencí;
- e) možnosti zapojení veřejnosti, například prostřednictvím slyšení nebo připomínek;
- f) orientační časové rámce pro vyřizování žádostí;

- g) požadavky a postupy a
- h) použitelné technické normy.

ČLÁNEK 13.7

Přezkum

Poté, co vstoupí v platnost dodatečná pravidla vypracovaná v souladu s čl. VI odst. 4 GATS, strany tato pravidla přezkoumají. Pokud z přezkumu vyplýne, že by uvedená pravidla tuto dohodu zlepšila, strany rozhodnou, zda by do ní měla být začleněna.

KAPITOLA 14

VZÁJEMNÉ UZNÁVÁNÍ PROFESNÍCH KVALIFIKACÍ

ČLÁNEK 14.1

Obecná ustanovení

1. Žádné ustanovení této kapitoly nebrání kterékoli straně požadovat, aby fyzické osoby měly potřebnou kvalifikaci či odbornou praxi stanovenou pro dotčenou oblast činnosti na území, kde je služba poskytována.
2. Každá strana podpoří příslušné profesní subjekty nebo orgány na svých příslušných územích, aby vypracovaly a poskytly Podvýboru pro služby a investice zřízenému podle článku 1.10 společná doporučení týkající se vzájemného uznávání profesních kvalifikací.
3. Společná doporučení uvedená v odstavci 2 musí být doložena:
 - a) ekonomickou hodnotou předpokládané dohody o vzájemném uznávání profesních kvalifikací (dále jen „dohoda o vzájemném uznávání“) a

- b) slučitelností příslušných režimů, tj. do jaké míry jsou kritéria uplatňovaná každou stranou na udělování povolení a licencí slučitelná.
4. Podvýbor každé společné doporučení přezkoumá v přiměřené lhůtě od jeho obdržení.
5. Je-li společné doporučení v souladu s touto dohodou, přijmou strany nezbytné kroky ke sjednání dohody o vzájemném uznávání, případně prostřednictvím svých příslušných orgánů nebo zmocněnců pověřených stranou. V případě potřeby může Smíšená rada rozhodnutím přijmout ujednání pro vzájemné uznávání profesních kvalifikací.
6. Při sjednávání dohod o vzájemném uznávání nebo při vypracovávání společných doporučení se strany nebo příslušné profesní subjekty nebo orgány vyzývají, aby se řídily pokyny pro jednání o dohodě o vzájemném uznávání stanovenými v příloze 14-A.

KAPITOLA 15

DORUČOVACÍ SLUŽBY

ČLÁNEK 15.1

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) „doručovacími službami“ poštovní a kurýrní nebo expresní služby, které zahrnují sběr, třídění, přepravu a doručování poštovních zásilek;
- b) „expresními doručovacími službami“ výběr, třídění, přeprava a dodávání poštovních zásilek s vyšší rychlostí a větší spolehlivostí a mohou zahrnovat prvky přidané hodnoty, jako je výběr z místa původu, osobní dodání adresátovi, sledování zásilky, možnost změnit místo určení a adresáta během přepravy nebo potvrzení o přijetí;
- c) „expresními poštovními službami“ mezinárodní expresní doručovací služby poskytované prostřednictvím dobrovolného sdružení určených provozovatelů poštovních služeb v rámci Světové poštovní unie (UPU), jako je sdružení EMS;

- d) „licencí“ povolení udělené jednotlivému dodavateli regulačním orgánem, které stanoví postupy, povinnosti a požadavky specifické pro odvětví doručovacích služeb;
- e) „poštovní zásilkou“ zásilka o váze do 31,5 kg adresovaná v konečné podobě, ve které ji má přepravit jakýkoli typ poskytovatele doručovacích služeb, ať už veřejný, nebo soukromý, a může zahrnovat takové zásilky, jako je psaní, balík, noviny a katalog;
- f) „poštovním monopolem“ výlučné právo poskytovat určité doručovací služby na území strany v souladu s právními předpisy této strany a
- g) „univerzální službou“ trvalé poskytování doručovací služby ve stanovené kvalitě podle právních předpisů strany na všech místech na území této strany za dostupné ceny pro všechny uživatele.

ČLÁNEK 15.2

Cíl

Tato kapitola stanoví zásady regulačního rámce specifického pro všechny doručovací služby.

ČLÁNEK 15.3

Univerzální služba

1. Každá strana má právo vymezit druh povinnosti univerzální služby, kterou si přeje přijmout nebo zachovat, a tuto povinnost spravuje transparentním, nediskriminačním a neutrálním způsobem ve vztahu ke všem dodavatelům, na něž se tato povinnost vztahuje.
2. Pokud některá ze stran požaduje, aby příchozí expresní poštovní služby byly poskytovány na základě univerzální služby, neudělí těmto službám preferenční zacházení vzhledem k jiným mezinárodním expresním doručovacím službám.

ČLÁNEK 15.4

Financování univerzální služby

1. Žádná ze stran neuloží poplatky ani jiné platby za poskytování neuniverzální doručovací služby pro účely financování poskytování univerzální služby.
2. Odstavec 1 se nevztahuje na obecně použitelná daňová opatření nebo správní poplatky.

ČLÁNEK 15.5

Předcházení praktikám narušujícím trh

Každá strana zajistí, aby se poskytovatel doručovacích služeb, který má povinnost poskytovat univerzální službu nebo drží poštovní monopol, nepodílel na praktikách narušujících trh, jako jsou:

- a) používání výnosů z poskytování těchto služeb na křížové subvencování poskytování expresních doručovacích služeb nebo jakýchkoli neuniverzálních doručovacích služeb a
- b) neodůvodněné rozlišování mezi zákazníky, jako jsou podniky, odesílatelé pošty velkého objemu nebo konsolidátoři, pokud jde o sazby nebo jiné podmínky pro poskytnutí doručovací služby, které jsou předmětem povinnosti poskytovat univerzální službu nebo poštovního monopolu.

ČLÁNEK 15.6

Licence

1. Strana požadující k poskytování doručovacích služeb licenci zveřejní:
 - a) veškeré požadavky na udělení licence a lhůtu, jež je požadována za účelem rozhodnutí o žádosti o licenci, a
 - b) podmínky jednotlivých licencí.
2. Postupy, povinnosti a požadavky týkající se udělování licence musí být transparentní, nediskriminační a založené na objektivních kritériích.
3. Strana zajistí, aby byl žadatel písemně informován o důvodech zamítnutí licence.

ČLÁNEK 15.7

Nezávislost regulačního orgánu

1. Každá strana zřídí nebo zachová regulační orgány, které jsou právně odlišné od poskytovatele doručovacích služeb a jsou na něm funkčně nezávislé. Strana, která si ponechá podniky poskytující poštovní služby ve svém vlastnictví nebo pod svou kontrolou, zajistí účinné strukturální oddělení regulační funkce od činností spojených s vlastnictvím nebo kontrolou.
2. Každá strana zajistí, aby regulační subjekty uvedené v odstavci 1 plnily své úkoly transparentně a včas a aby měly odpovídající finanční a lidské zdroje k plnění úkolů, které jim byly svěřeny.
3. Rozhodnutí regulačního orgánu a postupy, jež používá, musí být nestranné vůči všem účastníkům na trhu.